

**ГРАДСКИ ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ
Б Е О Г Р А Д**

**ПОЛУГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ И АНАЛИЗА О РАДУ СЛУЖБИ И
ОДЕЉЕЊА ХИТНЕ МЕДИЦИНСКЕ ПОМОЋИ НА
ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА**

(ЈАНУАР-ЈУН 2013. ГОДИНЕ)

Београд, август 2013. године

Наручилац задатка:

Град Београд Секретаријат за здравство Управе града Београда

Обрађивач:

Градски завод за јавно здравље, Београд

Директор Завода:

Прим. мр сц. др Слободан Тошовић

Помоћница директора:

Душанка Матијевић, др сц. мед., научни сарадник

Носилац задатка:

Прим. др Зоран Дурлевић

Центар за анализу планирање и организацију здравствене заштите

Консултант:

Мр сц. мед. др Анђелија Нешковић

Учесници у изради задатка:

Прим. мр сц. мед. др Љиљана Сокал Јовановић

Прим. др Вера Бабић

Др Марко Делибашић

Техничка обрада:

Наталија Звездић

С а д р ж а ј

	страна
У в о д	4
I Хитна стања у интерној медицини и неврологији	6
II Хитна стања у хирургији	11
III Хитна стања у неурохирургији	18
IV Хитна стања у трауматологији – ортопедији	21
V Хитна стања у урологији	26
VI Хитна стања код одраслих пацијената – општи осврт	31
VII Хитна дијагностика код одраслих пацијената	42
VIII Хитна стања у педијатрији и дечијој хирургији	46
IX Закључак са предлозима мера	69

У в о д

На захтев Градске управе, Секретаријата за здравство града Београда, започело се у 2011. години, а наставило у 2013. години, у организацији Градског завода за јавно здравље, Београд спровођење активности на **„Координацији збрињавања хитних стања у здравственим установама на подручју Београда, са посебним аспектом на збрињавању хитних стања у педијатрији“**.

Циљ овог задатка је координација и унапређење збрињавања критично оболелих и тешко повређених грађана Београда, како би се смањиле последице болести или повреда, обезбеђење правовремене комуникације међу установама које учествују у збрињавању хитних стања и благовремено планирање датума и дана дежурства здравствених установа укључених у процес дежурства на територији Београда.

У спровођењу ових активности, значајно је ангажовање здравствених установа које су укључене у збрињавање хитних случајева грађана Београда, а које имају обавезу да месечно достављају попуњене извештајне обрасце Градском заводу за јавно здравље, Београд, а све у складу са раније уведенем Методологијом.

На основу достављених месечних извештаја и сталне комуникације са здравственим установама, оствареног увида на терену и одржаних радних састанака, сачињен је **Полугодишњи извештај и анализа о раду служби и одељења хитне медицинске помоћи на територији града Београда за период јануар-јуни 2013. године**.

Извештајем је обухваћен рад на збрињавању хитних стања у следећим здравственим установама: Ургентном центру Клиничког центра Србије, Војно медицинској академији, Клиничко болничком центру „Бежанијска коса“, Клиничко болничком центру „Земун“-Београд, Клиничко болничком центру „Др Драгиша Мишовић“-Дедиње, Клиничко болничком центру „Звездара“, Универзитетској децјој клиници, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ и Институту за ортопедско – хируршке болести „Бањица“.

Збрињавање хитних стања прати се од 2000. године, према Одлуци Министарства здравља Републике Србије, у следећим медицинским дисциплинама: интерној медицини, хирургији, трауматологији - ортопедији и урологији. Од јула месеца 2009. године започело се са праћењем збрињавања ургентних стања у педијатрији и децјој хирургији и то на Универзитетској децјој клиници и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, да би се од децембра 2010. године укључила и педијатријска одељења три клиничко болничка центра („Земун“-Београд, „Др Драгиша Мишовић -Дедиње“ и „Звездара“).

У односу на динамику и распоред дежурства, од 01.07.2002. године пријем хитних случајева одраслих грађана обавља се у клиничко – болничким центрима, сваки други дан, док Ургентни центар Клиничког центра Србије дежура сваки дан од 00-24 часа. Војно медицинска академија са свакодневним дежурствима је започела јануара 2008. године, а од 1. маја 2011. године, ова установа је искључена из свакодневног дежурства у збрињавању хитних стања цивилних осигураника и започела дежурство једном недељно (сваке среде у месецу). Универзитетска децја клиника и Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ дежурају наизменично, сваки други дан, док се педијатријско одељење сваког од три клиничко болничка центра укључује на трећи

дан. Институт за ортопедско – хируршке болести „Бањица“ дежура два пута недељно, понедељком и четвртком.

Везано за расположиве капацитете, истиче се да су у Клиничко-болничком центру „Земун“-Београд, радови на реконструкцији и адаптацији завршени, тако да у посматраном извештајном периоду КБЦ "Земун"-Београд, има у функцији 620 постеља. У 2012. години Хируршка клиника КБЦ „Драгиша Мишовић“-Дедиње и већи део интерне клинике, није била укључена у збрињавање хитних стања због реконструктивних радова. Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ је крајем 2012. године укључен у збрињавање хитних стања по завршетку реконструктивних радова, те је почетком 2013. године, уз примену нове методологије у извештавању, укључен и у ову анализу.

Анализа достављених података из здравствених установа урађена је по појединим делатностима: интерна медицина и неурологија, хирургија, неурохирургија, трауматологија – ортопедија, урологија, педијатрија и дечја хирургија. Анализиран је број прегледа, обим и врста ургентне дијагностике, број хитних пријема, број хитно оперисаних, као и број пацијената упућених у другу установу и оних са смртним исходом у току 72 сата по пријему, а све то за 24 часа и издвојено за ноћну смену (19-07). Посебно је приказан начин на који су пацијенти дошли на хитан преглед везано за то да ли су упућени из дома здравља, превезени колима хитне помоћи од стране Градског завода за хитну медицинску помоћ, или су пак дошли без упута. Сви наведени подаци треба да буду од помоћи у анализи рада здравствених установа и дефинисању предлога мера за њихово боље функционисање, као и рационалније коришћења ресурса здравствених установа које учествују у збрињавању хитних стања. На крају анализе је дат закључак са предлозима мера за унапређење организације збрињавања ургентних стања становништва Београда, уз изношење приоритета у овој области.

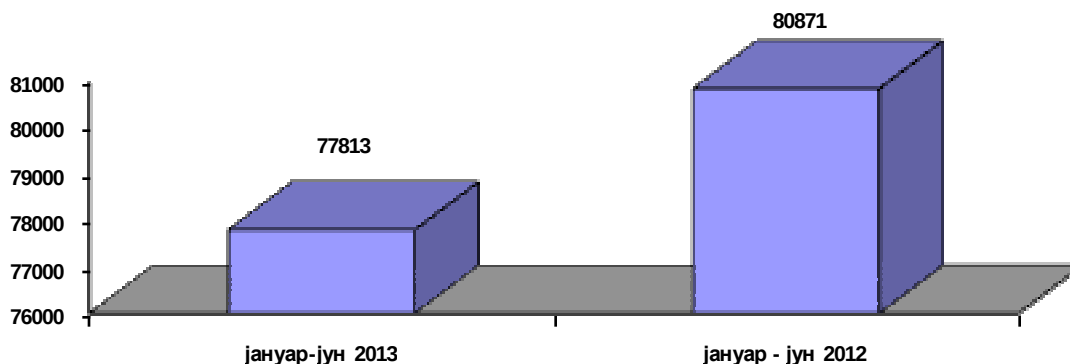
За потребе анализе, вршено је упоређивање рада здравствених установа укључених у збрињавање хитних стања у првих шест месеци 2013. са истим периодом 2012. године, а у области педијатрије и дечје хирургије и са шест месеци 2011. године

На основу непосредног увида на терену, који је стручни тим Градског завода за јавно здравље, Београд обавио крајем 2011. године, закључено је да је разлог постојања одређених непрецизности при евидентирању података, непостојање јединственог (једнообразног) приступа у извештавању, због чега је сачињено **Стручно методолошко упутство за поступак извештавања о раду на збрињавању хитних стања**. Иако се са применом овог Упутства отпочело у јануару/фебруару 2012. године, у овом извештајном периоду и даље нису потпуни подаци из УЦ КЦС (посебно - дијагностика и реанимација) и ВМА (реанимација, операције, смртни исход). Очекује се, после планираних радних састанака за наредни период и постигнутих договора, да ће се исправити пропусти, те да ће годишњи извештај – за 2013. годину, располагати свим потребним, потпуним и поузданим подацима.

I Хитна стања у интерној медицини и неурологији

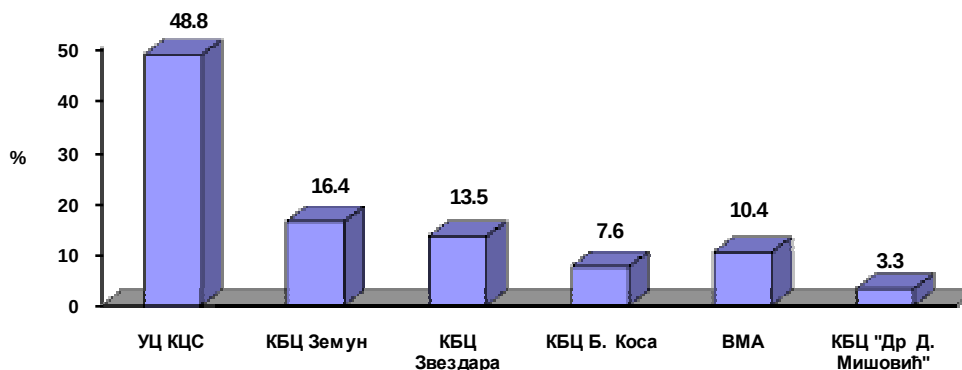
У оквиру збрињавања хитних стања на одељењима интерне медицине и неурологије Ургентног центра Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинске академије - ВМА и четири клиничко болничка центра, у периоду јануар-јун 2013. године, **прегледано је укупно 77.813 пацијената**, што је за 3.058 пацијената или 3,8% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 1).

Графикон 1. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

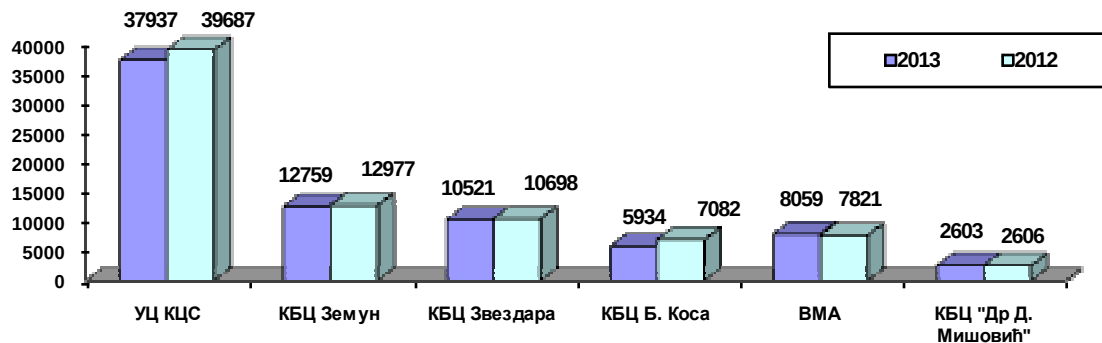
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (37.937 или 48,8% од укупног броја), а затим у КБЦ „Земун“-Београд, (12.759 или 16,4%). Најмање хитних пацијената је прегледано у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (3,3%), пошто је Клиника за интерну медицину радила смањеним капацитетом због последица пожара (графикон 2).

Графикон 2. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

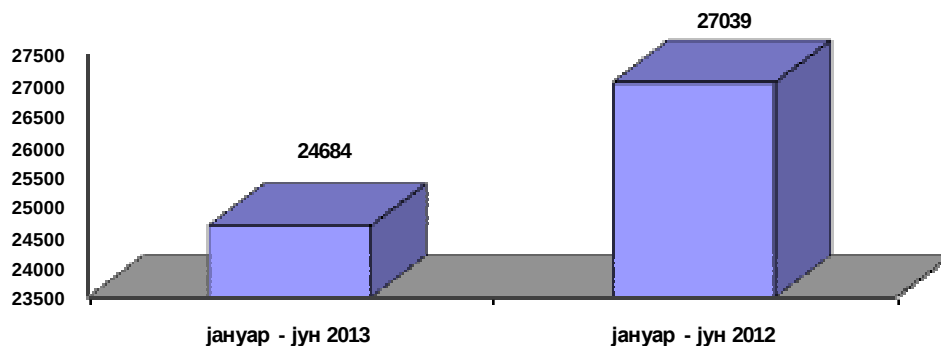
Број прегледаних хитних интернистичких пацијената има приближно исти обим у односу на исти период 2012. године у свим здравственим установама. Једино се у КБЦ „Бежанијска коса“ примећује изразито мањи број прегледаних пацијената, а нешто мањи и у УЦ КЦС (графикон 3).

Графикон 3. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената по установама, јануар–јуни 2013 и јануар–јуни 2012. год.

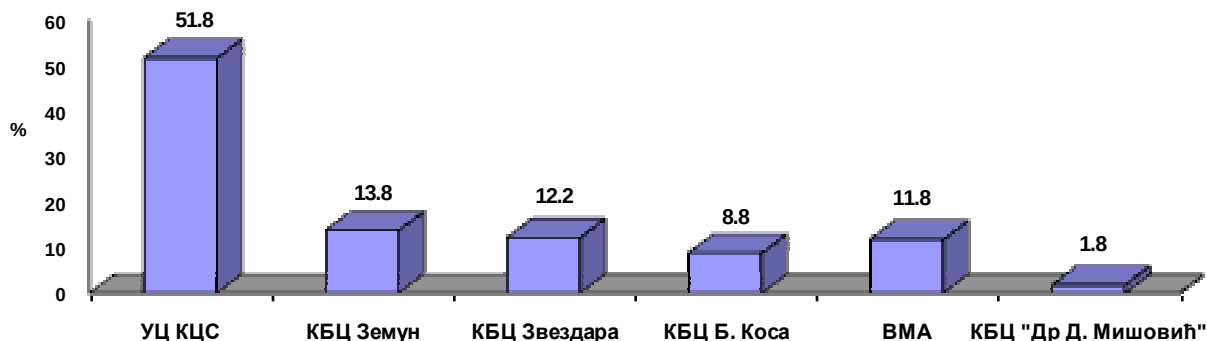
Од укупног броја збринутих пацијената, 24.684 или 31,7% је прегледано у току ноћи (период од 19 до 07 часова). То је за 2.355 пацијената или 8,7% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 4).

Графикон 4. Број прегледаних хитних интернистичких пацијената у току ноћи, јануар–јуни 2013. и јануар–јуни 2012. год.

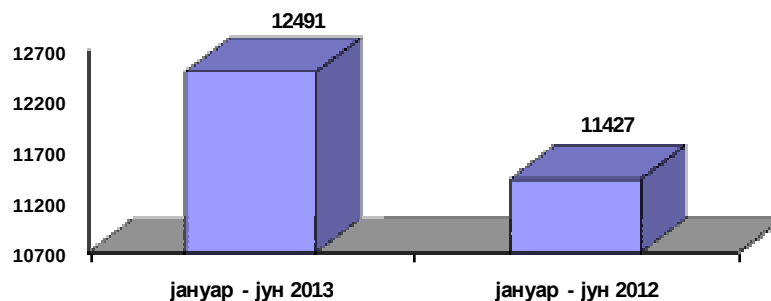
Више од половине пацијената (51,8%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС (графикон 5), у КБЦ „Земун“ 13,8%, а најмање у КБЦ „Др Д Мишовић“ 1,8%.

Графикон 5. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар–јуни 2013. год.

Укупно је хоспитализовано 12.491 пацијент (16,0%), односно сваки шести прегледани пацијент. Број хоспитализованих пацијената је већи за 1.064 или 11,8% (графикон 6) у односу на исти период 2012 године.

Графикон 6. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних интернистичких служби, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

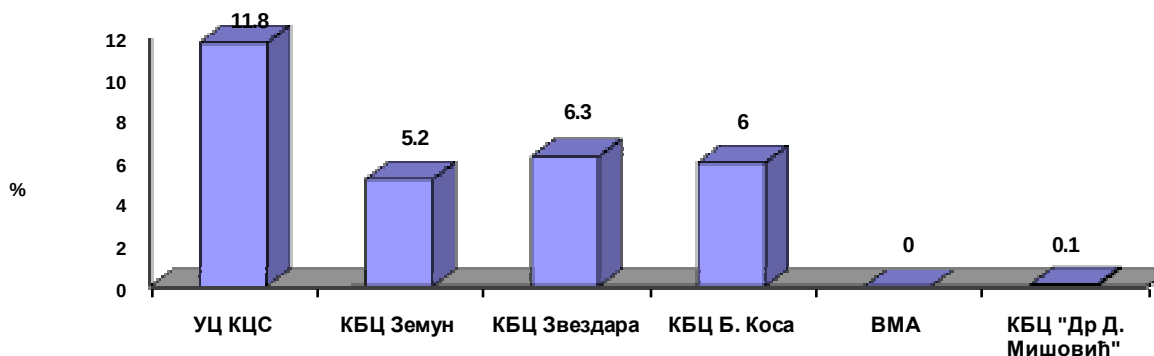

Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 7,7% у УЦ КЦС до 33,8% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић -Дедиње“ (табела 1).

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 13,4% (сваки осми прегледани пацијент). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је на ВМА (24,4%), а најмање у УЦ КЦС (7,5%).

Код 754 хоспитализованих интернистичких пацијената **лечење је завршено смртним исходом** у току 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета износи 6% (табела 6). Највећа је у УЦ КЦС (11,8%), што се и могло очекивати. Најмања вредност ове стопе је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић –Дедиње“ (0,1%), иако се у овој установи хоспитализује сваки трећи хитно прегледани пацијент, те би се очекивало и више тешких случајева, животну угрожених. Према добијеним подацима у ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема (графикон 7).

Графикон 7. Стопа леталитета у току 72 часа од болничког пријема, јануар – јуни 2013. год.

На лечење у друге установе упућено је 2.684 пацијента или 3,4% од укупно прегледаних хитних интернистичких пацијената. Највише пацијената је, после прегледа и збрињавања, упућено у друге установе из УЦ КЦС (2.550 или 95,0% од укупног броја), што је и у складу са методологијом рада ове установе. Анализирајући по појединим установама, у УЦ КЦС је од укупно прегледаних пацијената упућених у друге установе, 80,5% (2.053) је било неуролошких. Према добијеним подацима, у осталим центрима није постојала пракса већег упућивања пацијената на даље лечење у друге установе.

Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 181 дан у УЦ КЦС, 90 дана у клиничко-болничким центрима, а 26 дана у ВМА. На тај начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар–јун 2013. године, износила је 310 амбулантно прегледаних и збринутих пацијената у ВМА и 210 пацијената у УЦ КЦС, а затим 142 пацијената у КБЦ „Земун“–Београд, 117 у КБЦ „Звездара“, 66 у КБЦ „Бежанијска коса“ и 29 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић–Дедиње“ (табела 1).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним интернистичким службама (I – VI 2013. год.)

Табела 1.

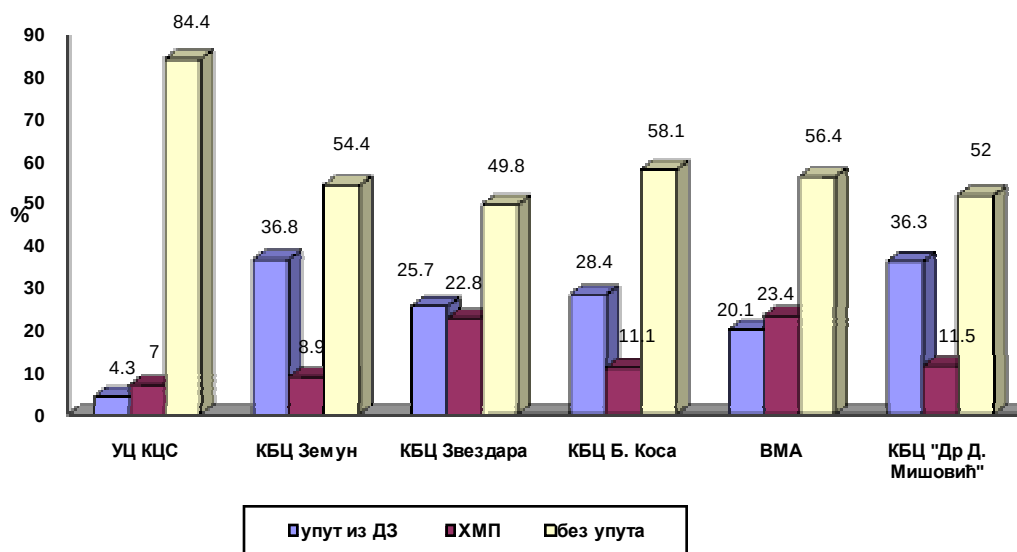
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број посе ља	Време у току дана	Укупно преглед аних	Укупно хоспи- тализо- ваних	% хоспит ализов аних	Дневна фреквенција	
							прегледа- них	хоспита- лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	71	00-24 часа	37937	2942	7.7	209.6	16.2
			19-07	12777	963	7.5	70.6	5.3
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	210	00-24 часа	5934	1287	21.7	65.9	14.3
			19-07	2172	313	14.4	24.1	3.5
3	КБЦ "ЗЕМУН"- БЕОГРАД	274	00-24 часа	12759	3304	25.9	141.8	36.7
			19-07	3365	577	17.1	37.4	6.4
4	КБЦ "ДР Д. МИШОВИЋ- ДЕДИЊЕ"	127	00-24 часа	2603	882	33.8	28.9	9.8
			19-07	442	93	21.0	4.9	1.0
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	262	00-24 часа	10521	2395	22.7	116.9	26.6
			19-07	3012	653	21.7	33.5	7.2
6	ВМА*	226	00-24 часа	8059	1686	20.9	309.9	64.8
			19-07	2916	713	24.4	112.1	27.4
УКУПНО (2 – 6)		1099	00-24 часа	39876	9554	23.9	671.5	152.2
			19-07	11907	2349	19.7	212.0	45.5
СВЕГА (1 – 6)		1170	00-24 часа	77813	12496	16.0	881.1	168.4
			19-07	24684	3312	13.4	282.6	50.8

* Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин долажења хитних интернистичких пацијената у здравствене установе:

Од укупног броја прегледаних пацијената, 16,8% су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 10,8% пацијенти које је **довезла служба хитне помоћи**, а највећи проценат (64,3%) је користио здравствену заштиту **без упута – пацијенти долазе самостално**. Подаци се односе на 92% прегледаних пацијената, јер за преостали број нема података из установа, због начињених пропуста у евиденцији. Највише пацијената који су збринути без упута било је у УЦ КЦС 84,4% (32.032) и ВМА 56,4% (4.549). Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун -Београд“ (36,8%) и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (36,3%). Највећа заступљеност пацијената које је довозила служба хитне помоћи је у ВМА (23,4%) и КБЦ „Звездара“ (22,8%), док је у осталим установама мање од 12% било ових пацијената (графикон 9).

Графикон 9. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар–јуни 2013. год.

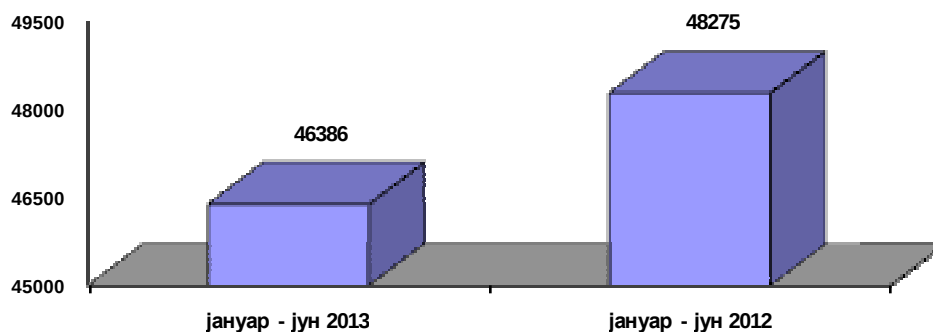

II Хитна стања у хирургији

Збрињавање хитних стања у хирургији праћено је у следећим здравственим установама: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и 3 клиничко – болничка центра. У овом извештајном периоду Хируршка клиника КБЦ "Др Драгиша Мишовић–Дедиње" није била укључена у дежурства, због адаптације.

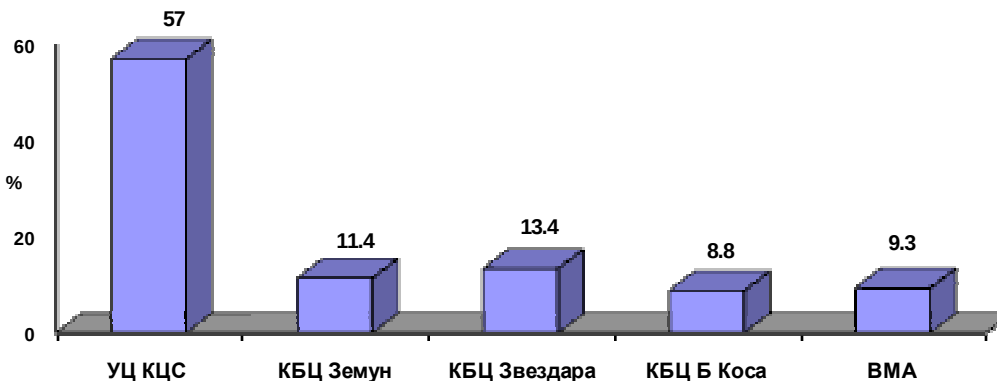
Укупно је прегледано **46.386** пацијената са хитним хирушким стањима, што је за 1.889 пацијената или 3,9% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 10).

Графикон 10. Број прегледаних хитних хируршких пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

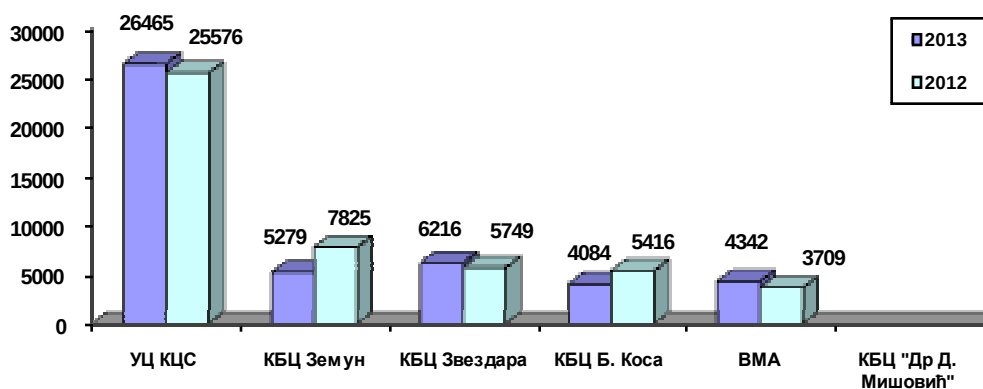
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (26.465 или 57,0% од укупног броја), а затим у КБЦ „Звездара“ (6.216 или 13,4%). Најмање хитних пацијената је прегледано у КБЦ „Бежанијска Коса“ (4.084 или 8,8%), графикон 11.

Графикон 11. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

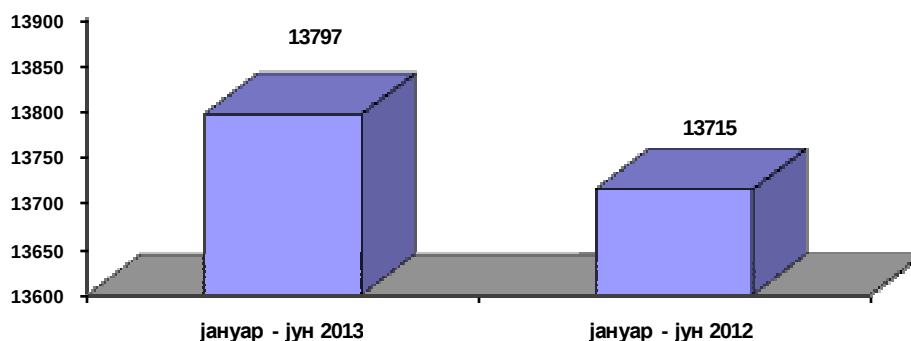
Број прегледаних хитних хируршких пацијената има тенденцију повећања у УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“ и ВМА, док је у КБЦ „Земун“ -Београд и КБЦ „Бежанијска коса“ број прегледаних пацијената мањи. Пацијенти нису примани у 2013. години у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, јер је Хируршка клиника због грађевинских радова била искључена из дежурства (графикон 12).

Графикон 12. Број прегледаних хитних хируршких пацијената по установама, јануар–јуни 2013 и јануар–јуни 2012. год.

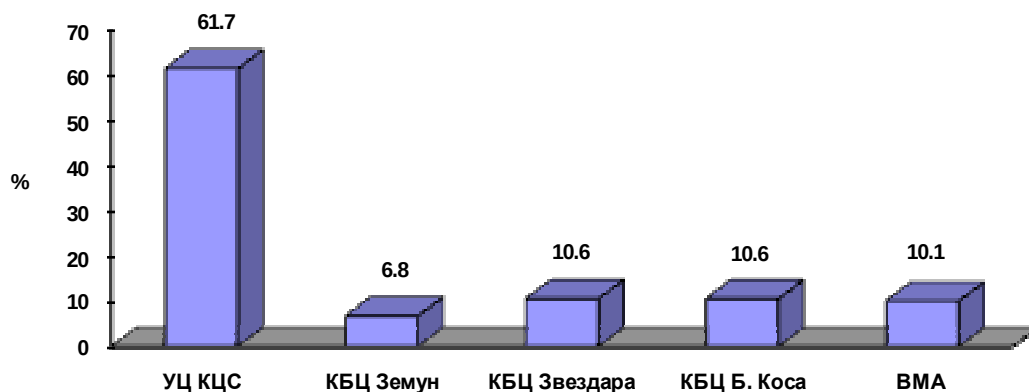
Од укупног броја збринутих пацијената, 13.797 или 29,7% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 82 или 0,2% више у односу на исти период 2012. године (Графикон 13).

Графикон 13. Број прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи, јануар–јуни 2013. и јануар–јуни 2012. год.

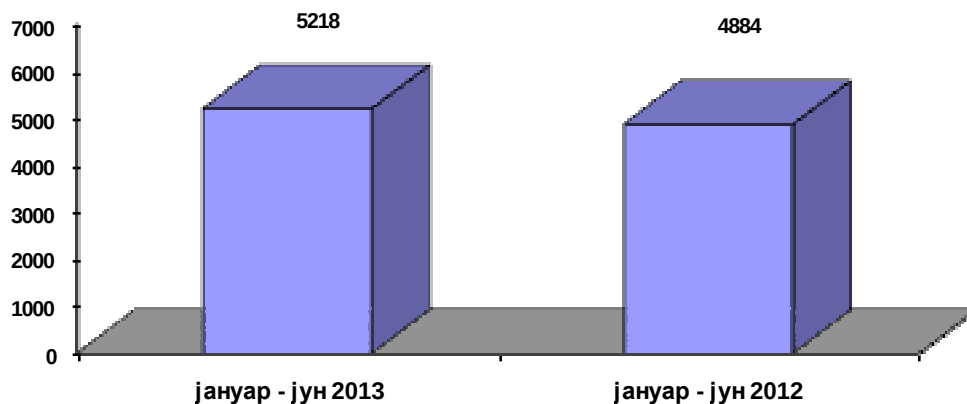
Више од половине пацијената (61,7%) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС, док је најмањи проценат регистрован у КБЦ „Земун“ -Београд (6,8%) (графикон 14).

Графикон 14. Процентуална заступљеност прегледаних хитних хируршких пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013. год.

На нивоу свих установа укупно је хоспитализовано 5.218 хитних хируршких пацијената, односно сваки девети прегледани (11,2%) у односу на исти период 2012. године. Број хоспитализованих пацијената је повећан за 334 или 6,8% (графикон 15).

Графикон 15. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних хируршких служби, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

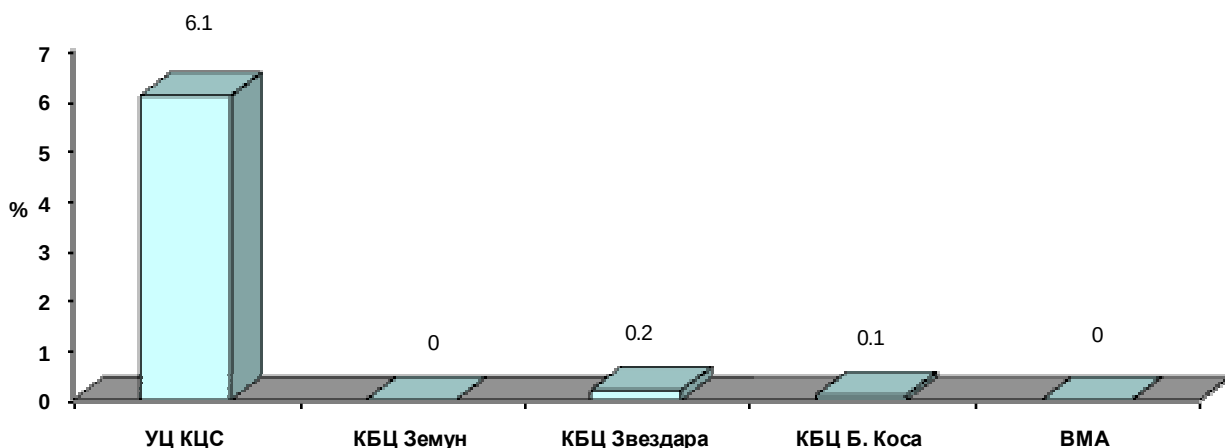
Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 9,8% у КБЦ „Бежанијска коса“ до 14,5% на ВМА. У КБЦ „Звездара“ износио је 10,7%, УЦ КЦС 10,0% и КБЦ „Земун“-Београд 11,6% (табела 2).

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи био је нешто већи и износио је 10,3% (сваки десети прегледани пацијент). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и

збринутих хитних случајева у ноћним сатима је на ВМА (15,5%), а затим у КБЦ „Звездара“ (13,5%). Најмање хоспитализованих од укупно прегледаних ноћу је 6,8% у КБЦ „Бежанијска коса“, док је проценат хоспитализованих у УЦ КЦС (9,3%).

На лечење у друге установе, од укупно 46.386 прегледаних хируршких пацијената, упућено је 2.998 хитних пацијената или 6,4%. Највише пацијената, после прегледа и збрињавања, упућено је у друге установе из УЦ КЦС (2.845 или 6,1% од укупног броја) (графикон 16). Из осталих здравствених установа тај број је незнатан или ових пацијената није било.

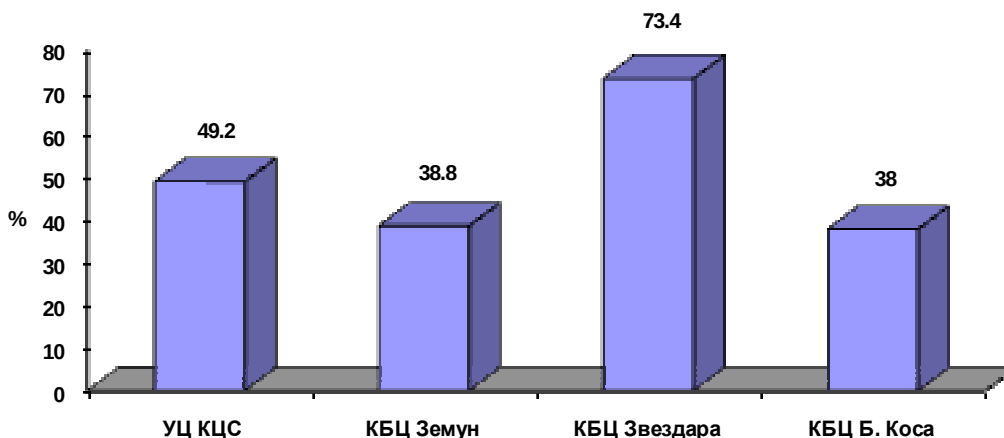
Графикон 16. Проценат хитних хируршких пацијената упућених на лечење у друге установе, јануар-јуни 2013. год.

Од укупног броја хоспитализованих хитних хируршких пацијената, (5.218), у току 72 сата оперисано је 2.310 или 44,3 %, без података за ВМА и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“.

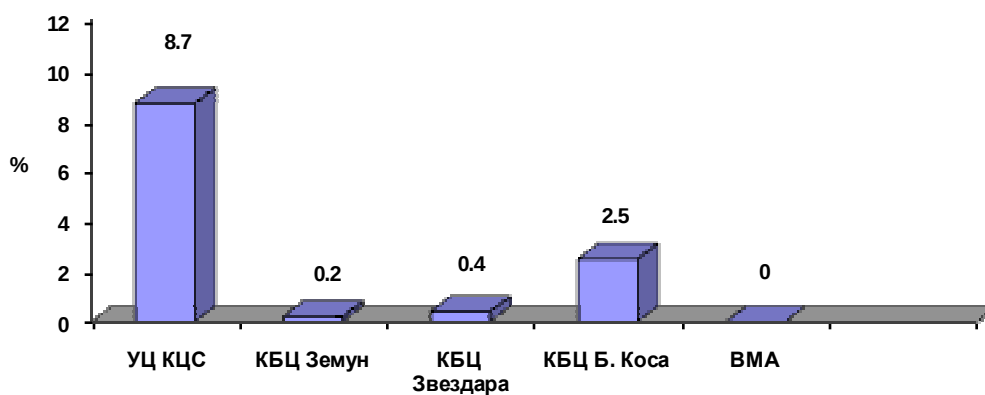
Највећи проценат оперисаних лица у току прва 72 сата од броја хоспитализованих (графикон 17) регистрован је у КБЦ „Звездара“ (490 оперисаних или 73,4%). У УЦ КЦС хитно је оперисано 1.430 од свих хоспитализованих, односно 49,2%, у КБЦ „Земун“-Београд (237 оперисаних или 38,8% од примљених у болницу) и у КБЦ „Бежанијска коса“ (153 оперисаних или 38,0%).

Графикон 17. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних хируршких пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

Код 268 хоспитализованих хируршких пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Стопа леталитета износи 5,1% (табела 6), а највећа је у УЦ КЦС (8,7%). Према добијеним подацима, у КБЦ „Звездара“ било је 3 смртна случаја, у КБЦ „Бежанијска коса“ је било 10, а у КБЦ „Земун“-Београд само 1 случај. У ВМА није било смртних исхода у првих 72 сата од болничког пријема, (графикон 18).

Графикон 18. Стопа леталитета хитних хируршких пацијената у првих 72 часа од болничког пријема у периоду јануар-јуни 2013. год.

Дневна фреквенца рачуната је као у области интерне са неурологијом. Број прегледаних хитних хируршких пацијената у току дана (табела 2) највећи је у УЦ КЦС–146 и ВМА–167 пацијената, затим следе КБЦ „Звездара“ (69) и КБЦ „Земун“-Београд (59), а најмања је у КБЦ „Бежанијска коса“ (45) .

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти
у хитним хируршким службама (I – VI 2013. год.)**

Табела 2.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број посте- ља	Време у току дана	Укупно преглед аних	Укупно хоспи- тализо- ваних	%	Дневна фреквенција	
							прегледа- них	хоспита- лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	121	00-24 часа	26465	2906	10,0	146,2	16,1
			19-07	8514	794	9,3	47,0	4,4
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	62	00-24 часа	4084	403	9,8	45,4	4,5
			19-07	1469	100	6,8	16,3	1,1
3	КБЦ "ЗЕМУН"	19	00-24 часа	5279	611	11,6	58,6	6,8
			19-07	943	108	11,4	10,5	1,2
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"*	119	00-24 часа	/	/	/	/	/
			19-07	/	/	/	/	/
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	107	00-24 часа	6216	667	10,7	69,1	7,4
			19-07	1469	199	13,5	16,3	2,2
6	ВМА**	229	00-24 часа	4342	631	14,5	167,0	24,3
			19-07	1402	218	15,5	15,6	2,4
УКУПНО (2 – 6)		536	00-24 часа	19921	2312	11,6	340,1	43,0
			19-07	5283	625	11,8	58,7	6,9
СВЕГА (1 – 6)		657	00-24 часа	46386	5218	11,2	486,3	59,1
			19-07	13797	1419	10,3	105,7	11,3

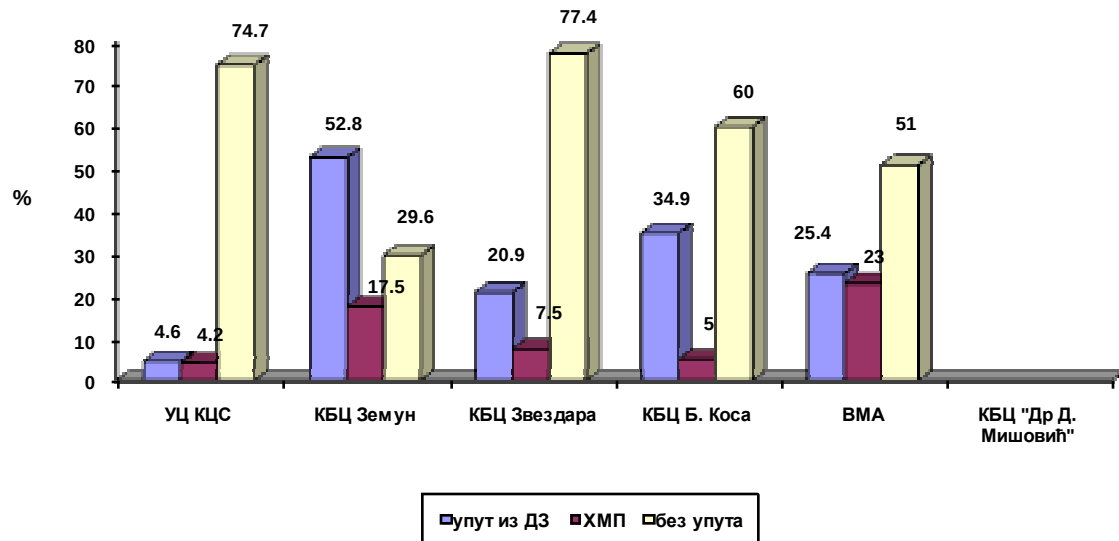
* Због пожара и реконструктивних радова Клиника за хирургију није била у распореду хитног пријема

** Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин долажења хитних хируршких пацијената у здравствене установе:

Од укупног броја прегледаних пацијената, 7.828 или 18,6% су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 3.708 или 8,8% пацијенти које је **довезла служба хитне помоћи**, а највећи број 30.451 или 72,5% је користио здравствену заштиту **без упута**. Највише пацијената који су збринуте без упута било је у УЦ КЦС 74,7% и КБЦ „Звездара“ 77,4%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“-Београд – 52,8% и КБЦ „Бежанијска коса“ – 34,9%. Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у ВМА (23,0%), КБЦ „Земун“-Београд (17,5%), а затим КБЦ „Звездара“ (7,5%), УЦ КЦС (4,2%) и КБЦ „Бежанијска коса“ (5,0%) (графикон 19).

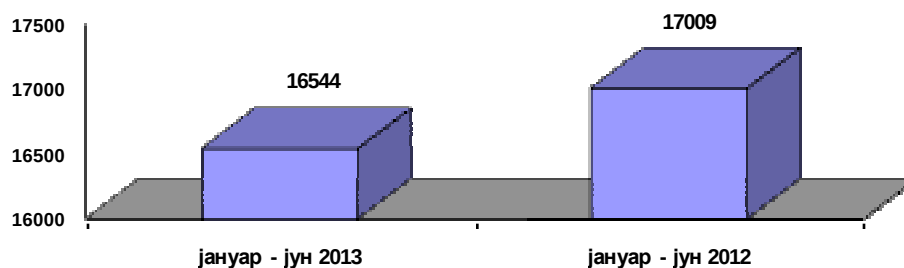
Графикон 19. Удео пацијената према начину коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јуни 2013. год.

III Хитна стања у неурохирургији

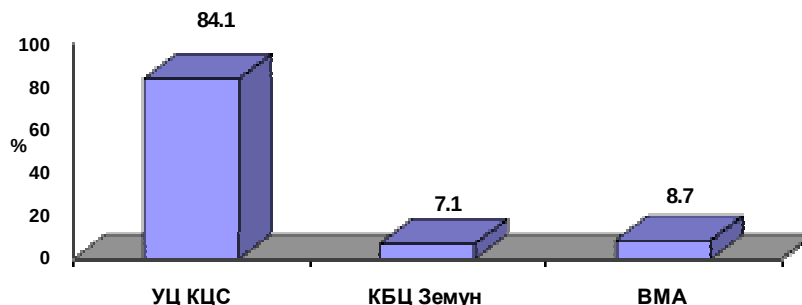
Хитна стања у неурохирургији збрињавана су у овом извештајном периоду у Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. године само средом) и КБЦ "Земун"-Београд, јер остале установе немају у свом саставу ову медицинску делатност. Укупно је прегледано 16.544 пацијената, за 465 (2,7%) мање него у истом периоду 2012. године (графикон 20).

Графикон 20. Број прегледаних хитних неурохируршких пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (13.911 или 84,1% од укупног броја), а затим на ВМА (1.438 или 8,7%). Најмање хитних пацијената је прегледано у КБЦ „Земун“-Београд (1.195 или 7,2%), (графикон 21).

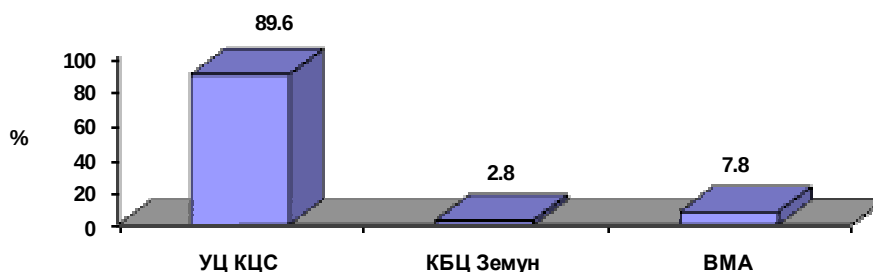
Графикон 21. Процентуална заступљеност прегледаних хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

Од укупног броја збринутих пацијената, 6.471 или 39,1% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Готово сви пацијенти (89,6%) којима је помоћ била потребна током ноћи, прегледано је у УЦ КЦС, док је на ВМА 7,8%, а најмање у КБЦ „Земун“-Београд 2,8% (графикон 22).

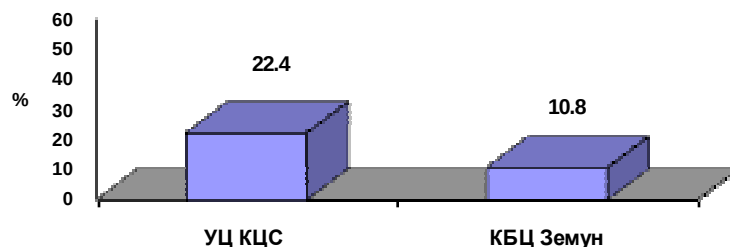
Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 8,3%. Најмање хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима је био у УЦ КЦС (7,2%), док је у КБЦ „Земун“-Београд овај проценат већи (10,4%). Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у ноћним сатима је био на ВМА и износио је 19,4%.

Графикон 22. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013. год.

На лечење у друге установе, од укупно 16.544 прегледаних неурохируршких пацијената, упућено је 2.275 хитних пацијената, скоро сви из УЦ КЦС (2.273), што чини 16,3% у односу на број прегледаних у овој установи (13.911).

Графикон 23. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

Од укупног броја хоспитализованих хитних неурохируршких пацијената, (1.491), оперисано је 269 или 18,0%, без података за ВМА. У УЦ КЦС оперисано је 249 хоспитализованих пацијената или 22,4%, док је у КБЦ „Земун“-Београд оперисано 20 пацијента или 10,8% од броја хоспитализованих (графикон 23).

Код 104 хоспитализованих неурохируршких пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема (стопа леталитета је 6,9%). Сви ови случајеви и регистровани су у УЦ КЦС, те стопа леталитета у овој установи износи 9,4% (табела 6).

Хоспитализован је 1.491 пацијент, односно сваки једанаести прегледани пацијент (9,0%). Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева, кретао се од најмање 8,0% у УЦ КЦС до највише 15,5%. КБЦ „Земун“-Београд. На ВМА тај проценат је износио 13,9%. (Табела 3).

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, односно на 181 дан у УЦ КЦС, 90 дана у КБЦ „Земун“-Београд и на 26 дана у ВМА. На тај

начин израчуната дневна фреквенца у периоду јануар – јун 2013. године, врло је различита међу установама. Највећа је у УЦ КЦС – 77, а најмања у КБЦ „Земун“-Београд 13 пацијената дневно, док је на ВМА 55 (Табела 3).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти
у хитним неурохируршким службама (I – VI 2013. год.)**

Табела 3.

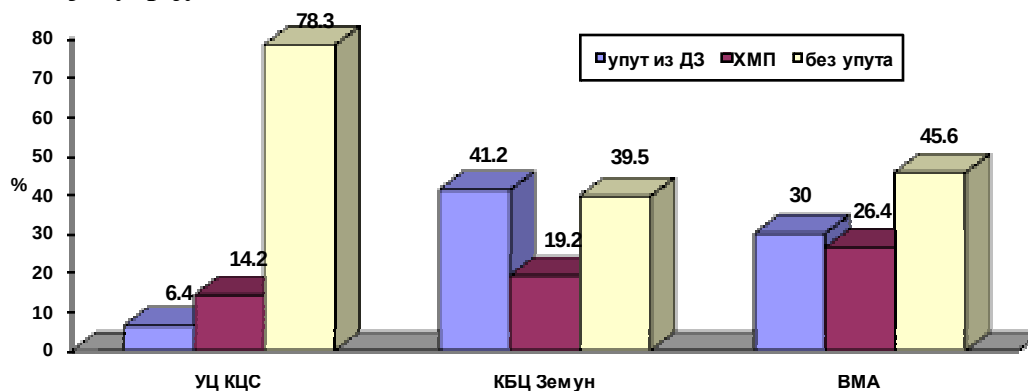
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеле	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	30	00-24 часа	13911	1111	8	76,8	6,1
			19-07	5789	419	7,2	31,9	2,3
2	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24 часа	1195	185	15,5	13,3	2,0
			19-07	182	19	10,4	2,0	0,2
3	ВМА*	23	00-24 часа	1438	200	13,9	55,3	7,7
			19-07	510	99	19,6	19,6	3,8
УКУПНО (2 – 3)		53	00-24 часа	2633	385	14,6		
			19-07	692	118	17,0		
СВЕГА (1 – 3)		83	00-24 часа	16544	1491	9,0	145,4	15,8
			19-07	6471	537	8,3	51,5	6,3

* Од 01.05.2011. год. ВМА је укључена само средом у збрињавање хитних случајева код цивилних осигураника

Начин долажења хитних неурохируршких пацијената у здравствене установе:

Од укупног броја прегледаних пацијената, 11,0% (1.812) су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 15,6% (2.584) пацијенти које је **довезла служба хитне помоћи**, а највећи број, 72,7% (12.022) је користио здравствену заштиту **без упута**. Највише пацијената који су збринути без упута било је у УЦ КЦС, 78,3%, затим у КБЦ „Земун“-Београд – 39,5% и ВМА – 45,6%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у ВМА, 30,0%, затим у КБЦ „Земун“-Београд, 41,2%, док је у УЦ КЦС заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била свега 6,4%. Заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у УЦ КЦС 14,2%, у КБЦ „Земун“-Београд 19,2%, док је на ВМА 26,4% (графикон 24).

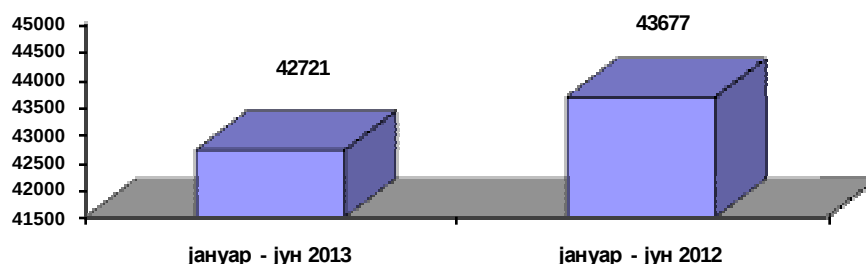
Графикон 24. Удео пацијената према начину коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јуни 2013. год.

IV Хитна стања у трауматологији – ортопедији

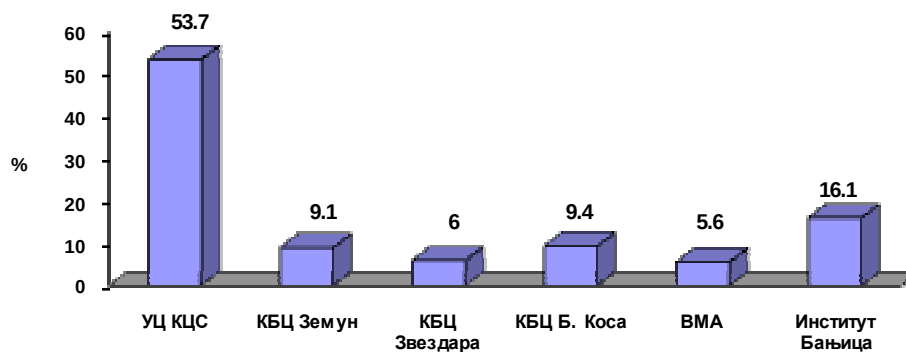
Збрињавање хитних стања у трауматологији-ортопедији праћена су у: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војномедицинској академији-ВМА и 3 клиничко – болничка центра (са изузетком КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње, где не постоји ортопедско – трауматолошко одељење). Такође је од 2013. године у рад и анализу укључен и Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ (ИОХБ „Бањица“). На укупном нивоу прегледано је 42.721 пацијената, што је за 956 пацијената или 2,2% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 25).

Графикон 25. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

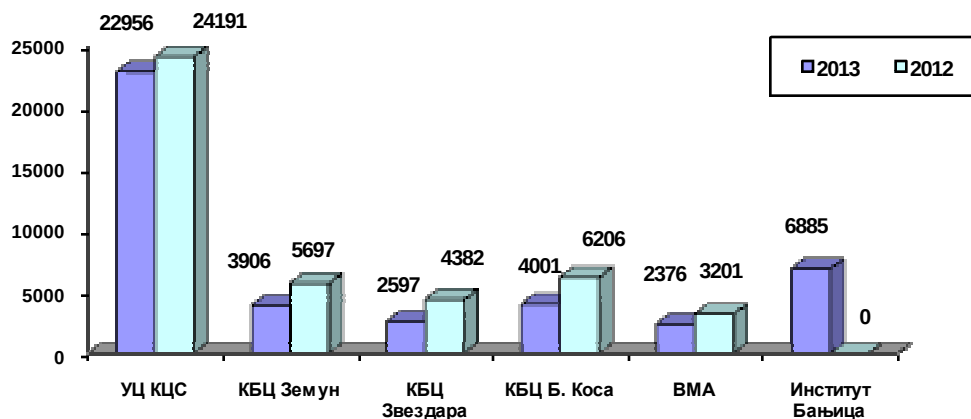
Највише пацијената збринуто је у УЦ КЦС (22.956 или 53,7% од укупног броја), а затим у ИОХБ „Бањица“ (6.885 или 16,1%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (2.376 или 5,6%), графикон 26.

Графикон 26. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год.

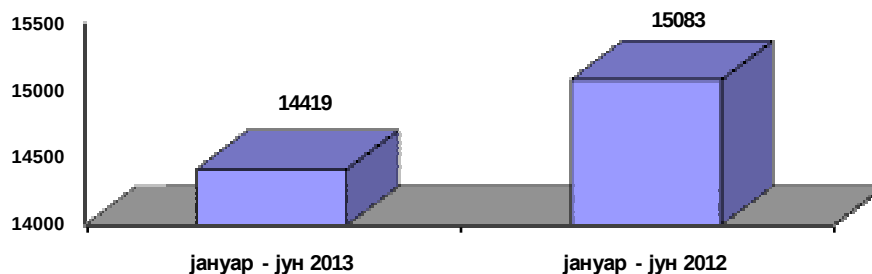
Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената у првих шест месеци 2013. године у односу на исти период 2012., показује пораст само у ИОХБ „Бањица“, који је по први пут у анализу и укључен у овом извештајном периоду. У свим осталим установама региструје се смањење, што се може довести и у везу са њиховом доследнијом применом усвојене методологије у извештавању (графикон 27).

Графикон 27. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената по установама, јануар – јуни 2013 и јануар –јуни 2012. год.

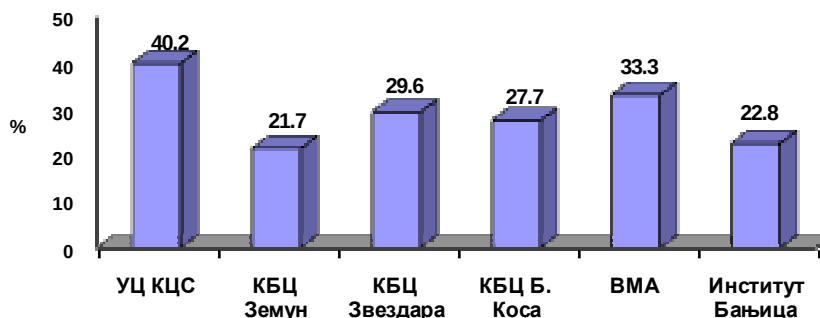
Од укупног броја збринутих ових пацијената, 14.419 или 33,7% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. То је за 664 или 4,4% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 28).

Графикон 28. Број прегледаних хитних трауматолошко-ортопедских пацијената у току ноћи, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

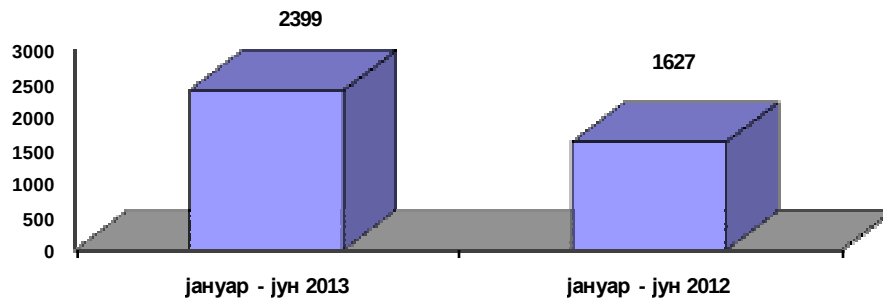
Ноћу је прегледано у УЦ КЦС око 40,2% пацијената, а најмање у КБЦ „Земун“-Београд (21,7%) (графикон 29).

Графикон 29. Процентуална заступљеност прегледаних хитних трауматско-ортопедских пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013. год.

Укупно је хоспитализовано 2.399 пацијената, што у односу на исти период 2012. године представља повећање за 772 пацијената или 32,2%. Повећање броја хоспитализованих трауматско – ортопедских пацијената и поред смањења броја прегледаних на укупном нивоу, могуће је објаснити укључивањем у распоред дежурства и Института за ортопедско – хирушке болести „Бањица“, као специјализоване установе за ову врсту патологије (графикон 30).

Графикон 30. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних трауматолошко-ортопедских служби, јануар-јун 2013. и јануар-јун 2012. год.

Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева износио је на укупном нивоу 5,6% и кретао се од најмање 4,1% у КБЦ „Бежанијска коса“ до 8,5% у ИОХБ „Бањица“ и 12,3% на ВМА (табела 4).

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 5,2%. Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је у ИОХБ „Бањица“ (12,8%) и ВМА (12,3%), а најмањи у КБЦ „Земун“-Београд (2,2%).

На лечење у друге установе упућено је 1.235 хитних пацијената (2,9%), од којих су готово сви били прегледани у УЦ КЦС (1.182), а свега 45 у ИОХБ „Бањица“ и 8 у КБЦ „Звездара“. Према добијеним подацима у КБЦ „Земун“-Београд није било пацијената који су упућени на даље лечење у друге установе, већ су комплетно збринути на месту где су и прегледани.

Од 2.399 хоспитализованих ортопедско – трауматолошких пацијената, код 11 (1,0%) лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема. Сви умрли пацијенти су из УЦ КЦС (табела 6).

Број прегледаних хитних пацијената у току дана – дневна фреквенца за ове пацијенте у периоду јануар-јун 2013. године, износила је од најмање 29 амбулантно прегледаних и збринутих у КБЦ „Звездара“ до највише 135 пацијената у ИОХБ „Бањица“ (рачунато на 26 дана) и 127 у УЦ КЦС (табела 4).

**Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним
трауматолошко – ортопедским службама (I – VI 2013. год.)**

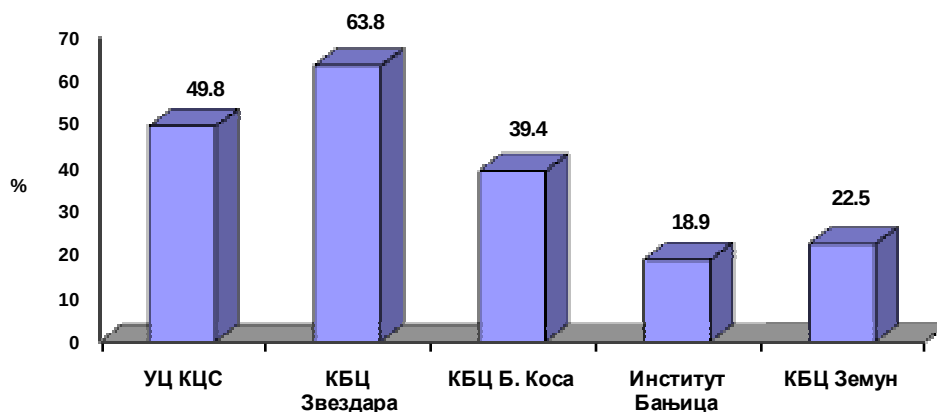
Табела 4.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број посте- ља	Време у току дана	Укупно преглед- аних	Укупно хоспи- тализо- ваних	%	Дневна фреквенција	
							прегледа- них	хоспита- лизованих
1	КЦС – УРГЕНТНИ ЦЕНТАР	46	00-24 часа	22956	1061	4,6	126,8	5,9
			19-07	9219	344	3,7	50,9	1,9
2	КБЦ "Б. КОСА "	27	00-24 часа	4001	165	4,1	44,5	1,8
			19-07	1109	42	3,8	12,3	0,5
3	КБЦ "ЗЕМУН"	46	00-24 часа	3906	178	4,5	43,4	2,0
			19-07	846	19	2,2	9,4	0,2
4	ИНСТ. ЗА ОРТ. ХИР. БОЛ. "БАЊИЦА"	20	00-24 часа	6885	586	8,5	135,0	11,5
			19-07	1570	201	12,8	30,8	3,9
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА "	25	00-24 часа	2597	116	4,4	28,9	1,3
			19-07	770	30	3,9	8,6	0,3
6	ВМА*	30	00-24 часа	2376	293	12,3	91,4	11,3
			19-07	905	111	12,2	34,8	4,3
УКУПНО (2 – 6)		148	00-24 часа	19765	1338	6,8	343,2	28,0
			19-07	5200	403	7,7	95,9	9,2
СВЕГА (1 – 6)		194	00-24 часа	42721	2399	5,6	470,0	33,9
			19-07	14419	747	5,2	146,8	11,1

* Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средом у збрињавању хитних случајева код ургентних стања.

Од укупног броја хоспитализованих, у првих 72 сата оперисано је 819 или 34,1%. Највећи број оперисаних од хоспитализованих био је у УЦ КЦС (529 пацијената или 49,8%), ИОХБ „Бањица“ (111 пацијената или 18,9%), КБЦ „Звездара“ (74 пацијената – 63,8%), КБЦ „Бежанијска коса“ (65 оперисаних – 39,4%). Број оперисаних у КБЦ „Земун“ -Београд је износио 40 (22,5%) (графикон 31).

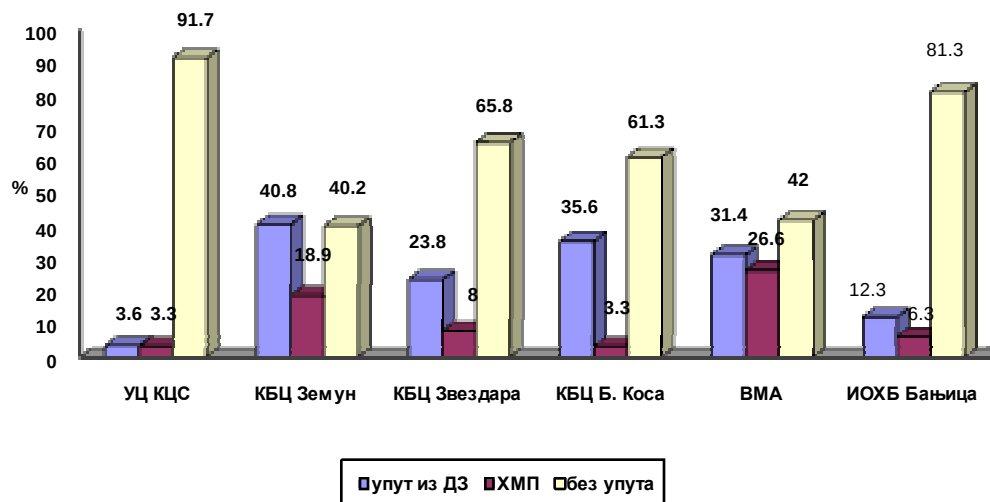
Графикон 31. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области ортопедије-трауматологије по установама, јануар-јуни 2013. год.

Начин долажења хитних ортопедско – трауматолошких пацијената у здравствене установе:

Од укупног броја прегледаних пацијената 6.110 или 14,3% су били пацијенти са упутом из дома здравља, 2.927 или 6,8% пацијенти које је довезла служба хитне помоћи, а највећи број 31.388 или 73,5% је користио здравствену заштиту без упута. Подаци се односе на 95% прегледаних пацијената, јер за преостали број нема података из установа, због начињених пропуста у евиденцији. Највише пацијената који су збринути без упута било је у УЦ КЦС, 91,7% и ИОХБ „Бањица“ 81,3%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Земун“ -Београд (40,8%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је на ВМА 26,6%. (графикон 32).

Графикон 32. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар–јуни 2013. год.

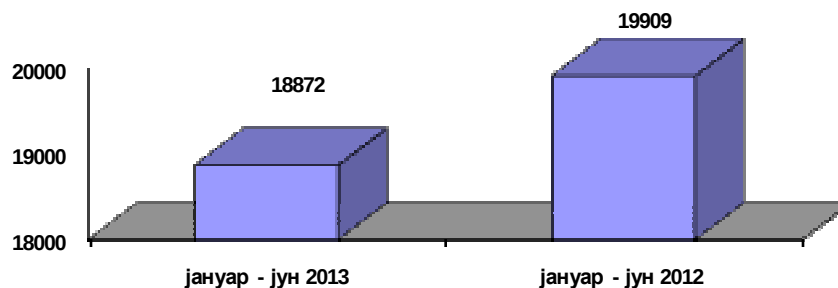

V Хитна стања у урологији

Збрињавање ургентних стања у области урологије праћено је у: Ургентном центру Клиничког центра Србије (УЦ КЦС), Војно медицинској академији - ВМА (од 01.05.2011. сваке среде у месецу) и клиничко болничким центрима (4).

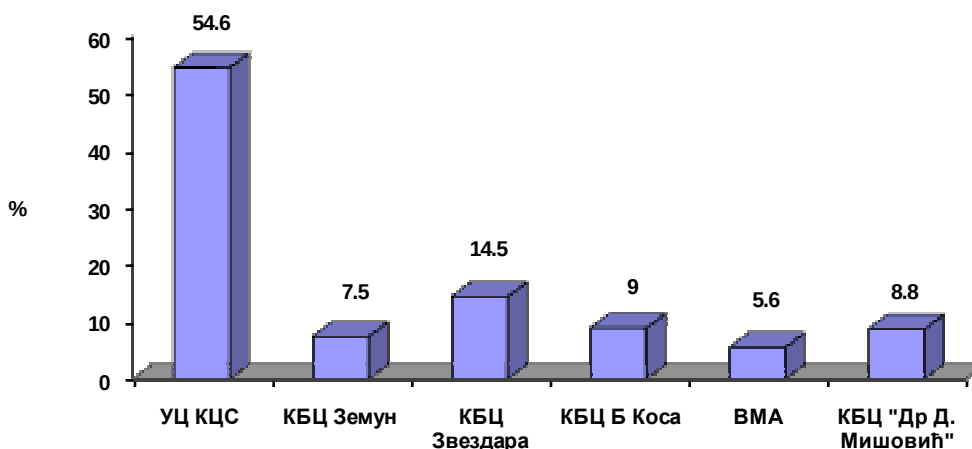
Укупно је прегледано 18.872 пацијената, што је за 1.037 пацијената или 5,2% мање у односу на исти период 2012. године (графикон 33).

Графикон 33. Број прегледаних хитних уролошких пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

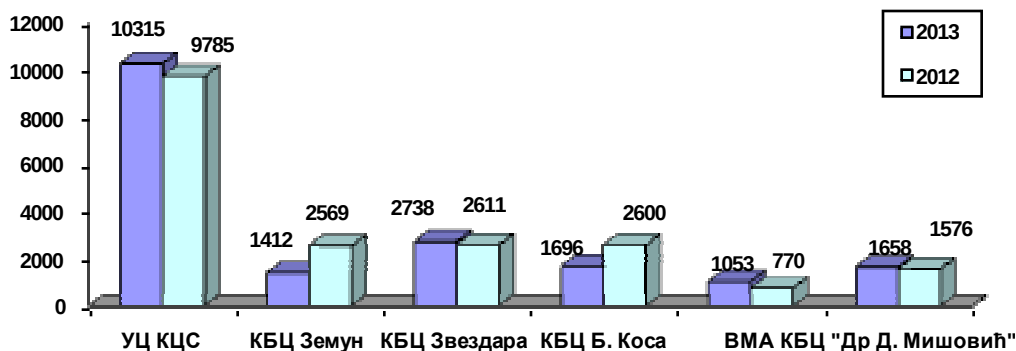
Највише пацијената прегледано је и збринуто у УЦ КЦС (10.315 или 54,6% од укупног броја), а затим у КБЦ „Звездара“ (2.738 или 14,5%), КБЦ „Бежанијска коса“ (1.696 или 9,0%), КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње (1.658 или 8,8%) и КБЦ „Земун“ -Београд (1.412 или 7,5%). Најмање хитних пацијената је прегледано на ВМА (1.053 или 5,6%), графикон 34.

Графикон 34. Процентуална заступљеност прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар-јун 2013. год.

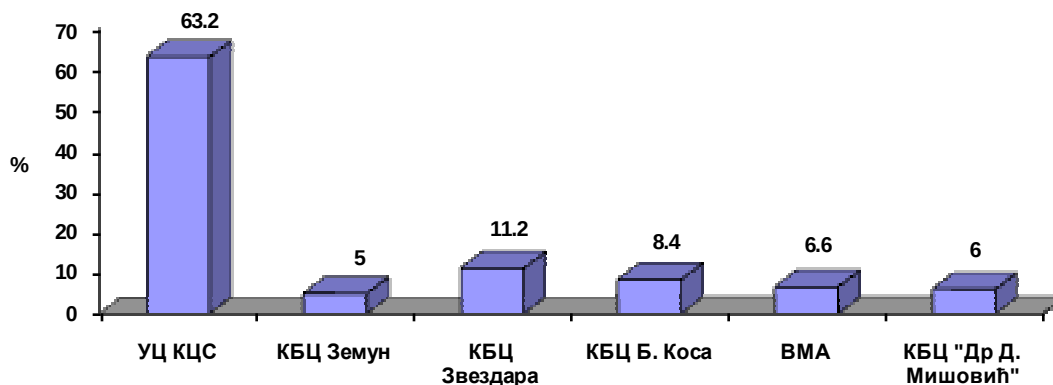
Број прегледаних хитних уролошких пацијената има тенденцију повећања у УЦ КЦС, КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“, КБЦ „Звездара“ и ВМА, док у КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“ -Београд број прегледаних хитних уролошких пацијената има тенденцију смањења. (графикон 35).

Графикон 35. Број прегледаних хитних уролошких пацијената по установама, јануар – јуни 2013 и јануар –јуни 2012. год.

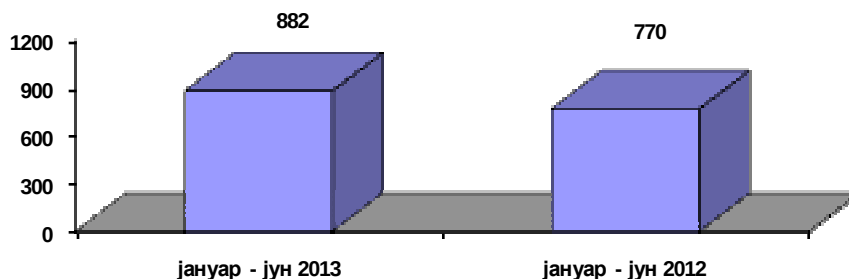
Од укупног броја збринутих пацијената, 5.863 или 31,0% је прегледано у току ноћи, у периоду од 19 до 7 часова. Више од 63,2% ових пацијената (3.708) којима је помоћ била потребна током ноћи прегледано је у УЦ КЦС (графикон 36).

Графикон 36. Процентуална заступљеност прегледаних хитних уролошких пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013. год.

Хоспитализовано је укупно 882 хитних уролошких пацијената или 4,7% од укупно прегледаних. Број хоспитализованих пацијената је већи у односу на исти период 2012. године за 112 или 14,5% (графикон 37).

Графикон 37. Хоспитализовани пацијенти у оквиру хитних уролошких служби, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

Проценат хоспитализованих уролошких пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих кретао се од 1,7% у УЦ КЦС до 17,8% на ВМА (табела 5).

Дневна фреквенца рачуната је као у области интерне са неурологијом. Збрињавање ургентних стања у области урологије у УЦ КЦС је износило у просеку 57 дневно прегледаних и 1 хоспитализован, односно 1,7% хоспитализованих од укупног броја прегледаних. У КБЦ „Земун“ -Београд тај однос је, дневно 16 прегледаних и 1,5 хоспитализованих. У ВМА дневна фреквенција прегледаних је износила око 40 и 2,4 хоспитализована пацијента. У КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ дневно је прегледано 18,4, а хоспитализован 1 пацијент, док је у КБЦ „Звездара“ дневно прегледано 30,4 и 1,7 пацијент хоспитализован. (табела 5).

Проценат хоспитализованих од укупно прегледаних пацијената у току ноћи износио је 3,3%. Највише хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева у току ноћи је: у КБЦ „Звездара“ (5,8%) и у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (7,4%), а најмање у КБЦ „Бежанијска коса“ (2,4%) и УЦ КЦС (1,1%).

На лечење у друге установе упућено је 285 хитних пацијента, сви из УЦ КЦС или 2,8% од укупног броја прегледаних у овој установи. Према добијеним подацима, није било пацијената из других здравствених установа који су упућени на даље лечење у друге установе.

Од укупно хоспитализованих 882 уролошких пацијента, код 3 пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема (стопа леталитета је 0,4%). Табела 6

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним уролошким службама (I – VI 2013. год.)

Табела 5.

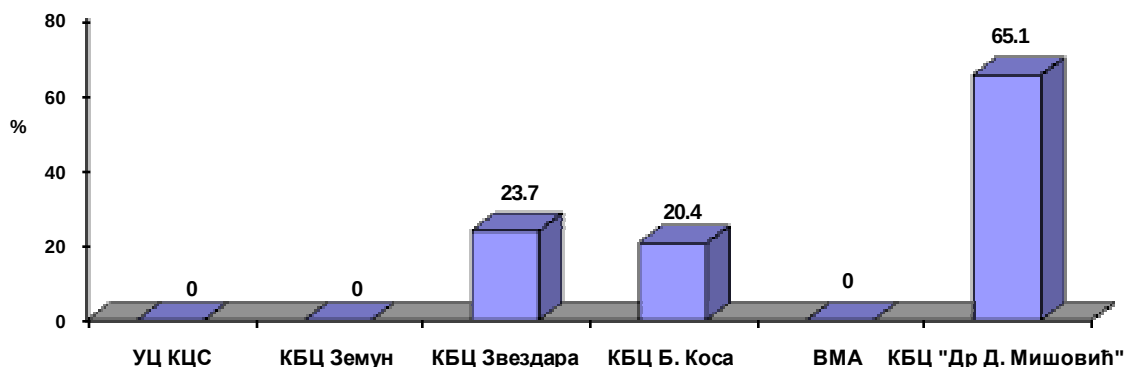
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број постеља	Време у току дана	Укупно прегледаних	Укупно хоспитализованих	%	Дневна фреквенција	
							прегледа-них	хоспита-лизованих
1	КЦС-УРГЕНТНИ ЦЕНТАР*	158	00-24 часа	10315	180	1,7	57,0	1,0
			19-07	3708	42	1,1	20,5	0,2
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	32	00-24 часа	1696	132	7,8	18,8	1,5
			19-07	492	12	2,4	5,5	0,1
3	КБЦ "ЗЕМУН"	30	00-24 часа	1412	140	9,9	15,7	1,5
			19-07	291	13	4,7	3,2	0,1
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"	19	00-24 часа	1658	86	5,2	18,4	1,0
			19-07	350	26	7,4	3,9	0,3
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	40	00-24 часа	2738	156	5,7	30,4	1,7
			19-07	637	37	5,8	7,1	0,4
6	ВМА**	15	00-24 часа	1053	188	17,8	40,5	7,2
			19-07	385	63	16,3	14,8	2,4
УКУПНО (2 – 6)		136	00-24 часа	8557	702	8,2	123,8	12,9
			19-07	2155	151	7,0	34,5	3,3
СВЕГА (1 – 6)		294	00-24 часа	18872	882	4,7	180,8	13,9
			19-07	5863	193	3,3	55,0	3,5

* Не постоје постеље у Ургентном центру за хитне уролошке случајеве, већ се користе 158 постеља са Института за урологију и нефрологију.

** Од 01.05.2011. године ВМА је укључена средом у збрињавању хитних случајева код ургентних стања.

Од укупног броја хоспитализованих, у области урологије, у првих 72 сата оперисано је 120 или 13,6%. Највећи проценат оперисаних од хоспитализованих био је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (65,1% - 56 пацијента), а затим у КБЦ „Звездара“ (23,7% - 37 пацијената) и КБЦ „Бежанијска коса“ (20,4% - 27 пацијената). У овом извештајном периоду УЦ КЦС, КБЦ „Земун“ -Београд и ВМА нису евидентирали оперисане у прва 72 сата, Графикон 38.

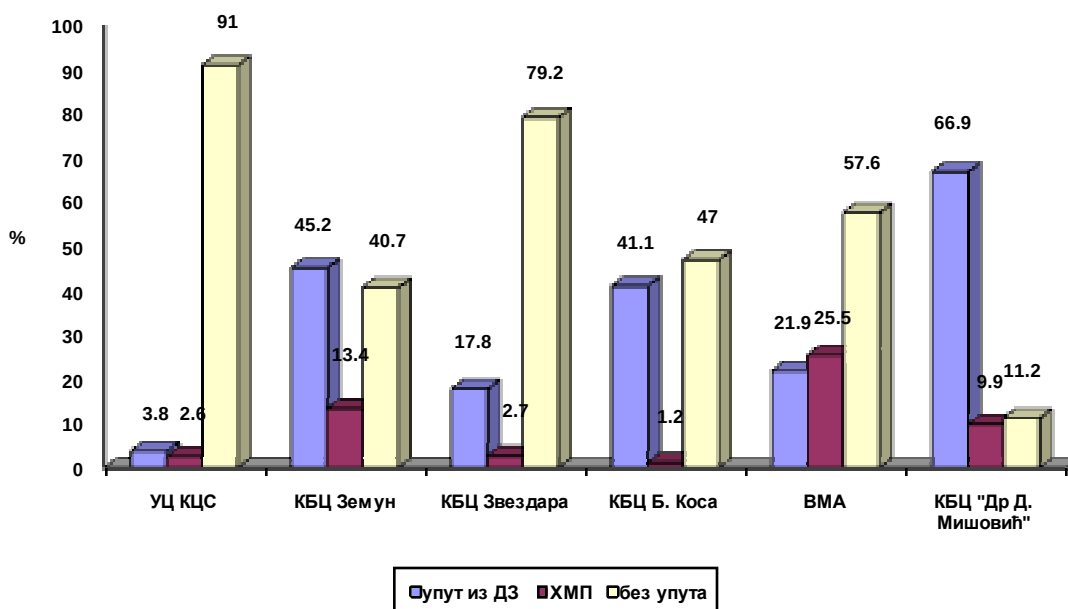
Графикон 38. Процентуална заступљеност оперисаних од укупно хоспитализованих хитних пацијената у области урологије по установама, јануар-јуни 2013. год

Начин долажења хитних уролошких пацијената у здравствене установе:

Од укупног броја прегледаних пацијената, 3615 (19,2%) су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 913 (4,8%) пацијенти које је **довезла служба хитне помоћи**, а највећи број, 13.771 (73,0%), користио је здравствену заштиту **без упута**. Подаци се односе на 97% прегледаних пацијената, јер за преостали број нема података из установа, због начињених пропуста у евиденцији. Највише пацијената од укупно прегледаних, без упута било је у УЦ КЦС, 91,0%. Највећа заступљеност пацијената са упутом из дома здравља била је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (66,9%) и КБЦ „Бежанијска коса“ (41,1%). Највећа заступљеност пацијената које је довезла служба хитне помоћи је у ВМА (25,5%). (графикон 39).

Графикон 39. Удео пацијената према начину доласка/коришћења хитне здравствене заштите, јануар-јуни 2013. год.

VI Хитна стања код одраслих пацијената – општи осврт

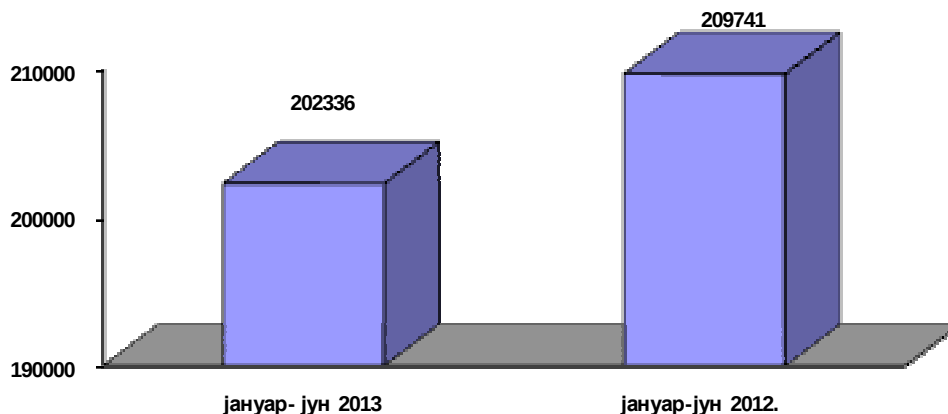
Овом анализом обухваћено је збрињавање хитних стања **одраслих пацијената** у областима интерне медицине и неурологије, хирургије, неурохирургије, ортопедије и трауматологије и урологије у 7 здравствених установа у Београду.

Ургентни центар Клиничког центра Србије врши збрињавање хитних стања 24 сата дневно, 365 дана у години. Клиничко-болнички центри су укључени у систем дежурства сваки други дан, а Војномедицинска академија је збрињавала хитна стања код цивилних осигураника од 1. маја 2011. године једном недељно (сваке среде). Институт за ортопедско-хируршке болести „Бањица“ се у 2013. години укључује у анализу, а дежурства се одвијају два пута недељно (понедељак и четвртак). И у овом извештајном периоду КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ је радио смањеним капацитетом због последица пожара, тако да није вршено збрињавање хитних хируршких пацијената, а интернистички пацијенти су збрињавани у мањем броју.

За потребе ове анализе вршено је упоређивање рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у периоду јануар - јуни 2012. године са истим периодом 2013. године.

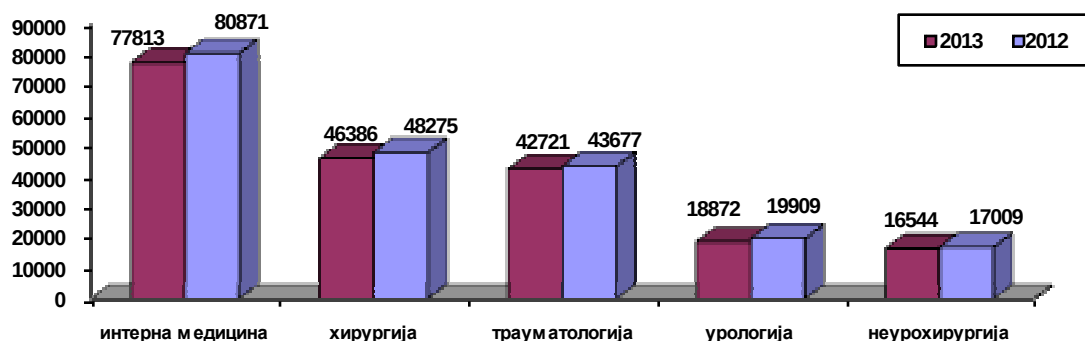
Посматрајући све напред изнете медицинске дисциплине, у првих шест месеци 2013. године укупно је прегледано 202.336 пацијената са ургентним стањем и/или обољењем. То је за 7.405 (3,5%) мање у односу на исти период 2012. године (графикон 40).

Графикон 40. Број прегледаних хитних пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

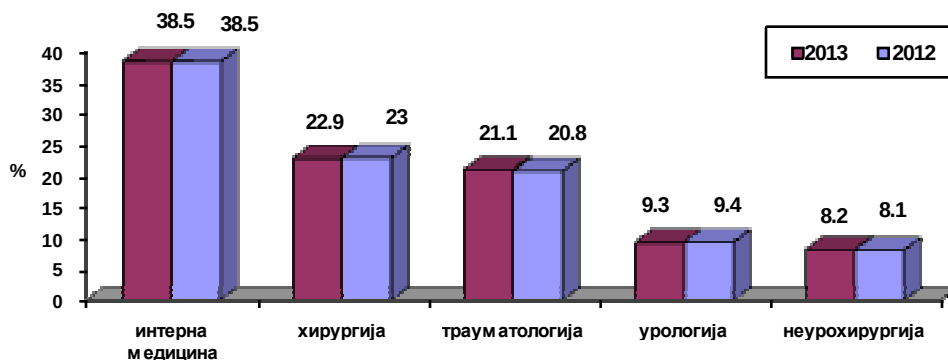
Број прегледаних хитних пацијената је смањен у свим областима и то: интерне медицине и неурологије (за 3.058 или 3,8%), урологије (за 1.037 или 5,2%), ортопедије и трауматологије (за 956 или 2,2%) и хирургије (за 1.889 или 3,9%) и неурохирургије (за 465 или 2,7%), графикон 41.

Графикон 41. Број прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

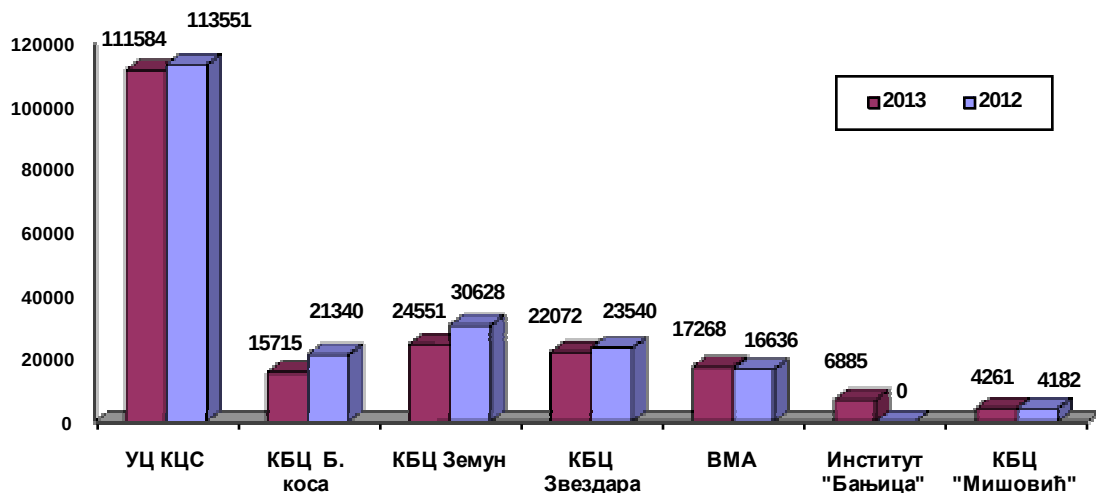
Око 61,5% прегледаних хитних пацијената је било хируршких, а око 38,5% интернистичких. Посматрајући по областима медицине, међу прегледаним хитним пацијентима, највише су заступљени интернистички пацијенти (38,5%). Најмање су заступљени хитни уролошки и неурохируршки пацијенти (графикон 42).

Графикон 42. Удео прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

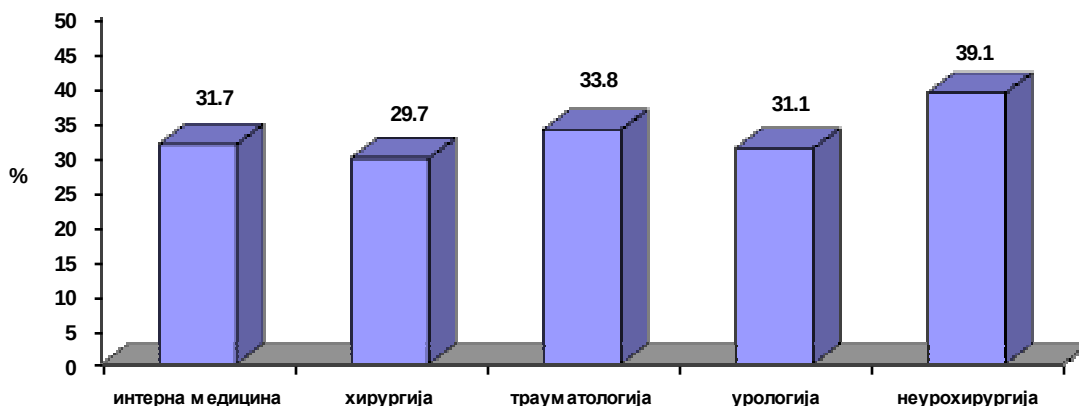
Више од половине пацијената (55,1% или 111.584) било је прегледано у УЦ КЦС (графикон 43). У односу на исти период 2012. године број прегледаних хитних пацијената је повећан у установама: ИОХБ „Бањица“ (није био укључен у анализу 2012. године), КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и ВМА, док је смањен у осталим здравственим установама.

Графикон 43. Прегледани хитни пацијенти по установама, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

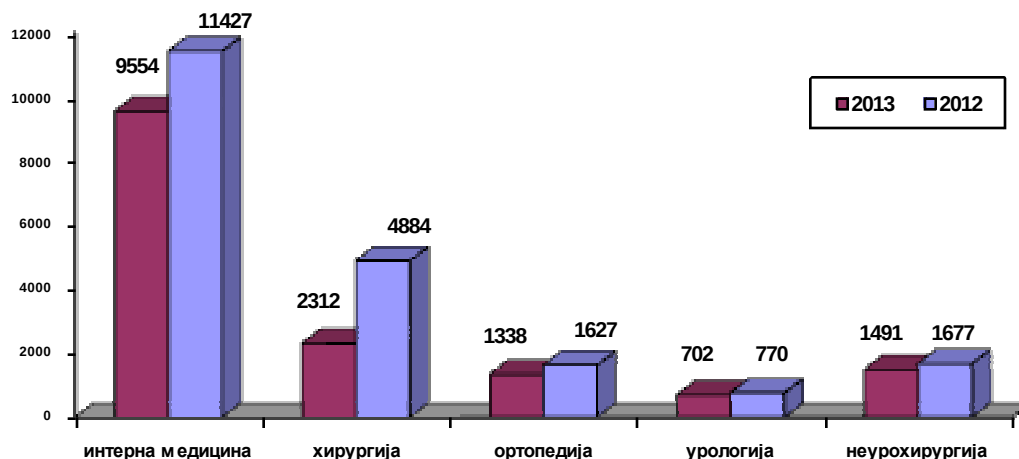
Посматрајући по областима медицине, у току ноћи, од 19 до 7 часова, највише је прегледано пацијената у области **неурохирургије** (39,1% од свих неурохируршких пацијената) и **области трауматологије и ортопедије** (33,8% од укупно прегледаних), а најмање у области **хирургије** (29,7%). Графикон 44.

Графикон 44. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи, по областима медицине, јануар-јуни 2013

Сваки девети прегледани пацијент (11,1%, односно 22.464) био је хоспитализован, што је више у односу на исти период 2012. године (9,6% или 20.212). Посматрајући по областима медицине, највише хоспитализованих пацијената било је у области **интерне медицине**, 9.554 или 42,5%, а најмање у области **урологије**, 702 или 3,1% (графикон 45).

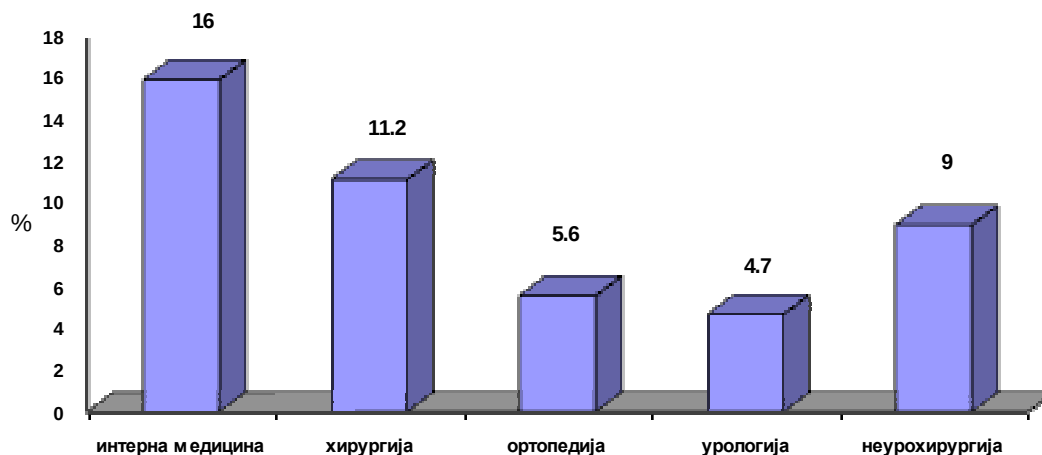
Графикон 45. Број хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

У оквиру исте области медицине, међу појединим здравственим установама такође има разлике у броју хоспитализованих, што ће бити посебно приказано у годишњем извештају. И сезонске варијације у броју хоспитализованих према појединим областима ће бити предмет овог извештаја.

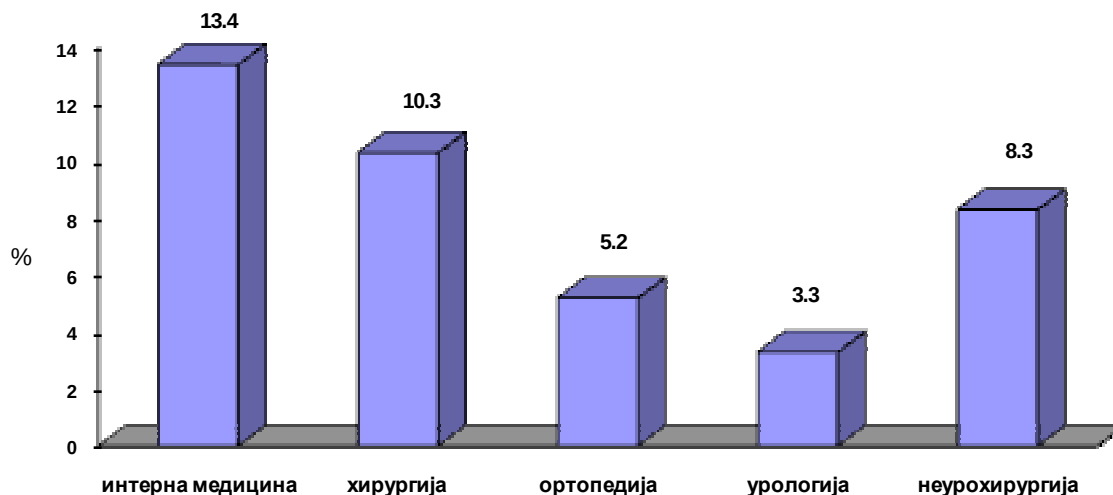
Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (16,0%), а затим хирургије и неурохирургије, а најмањи у области урологије (4,7%) (графикон 46).

Графикон 46. Проценат хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

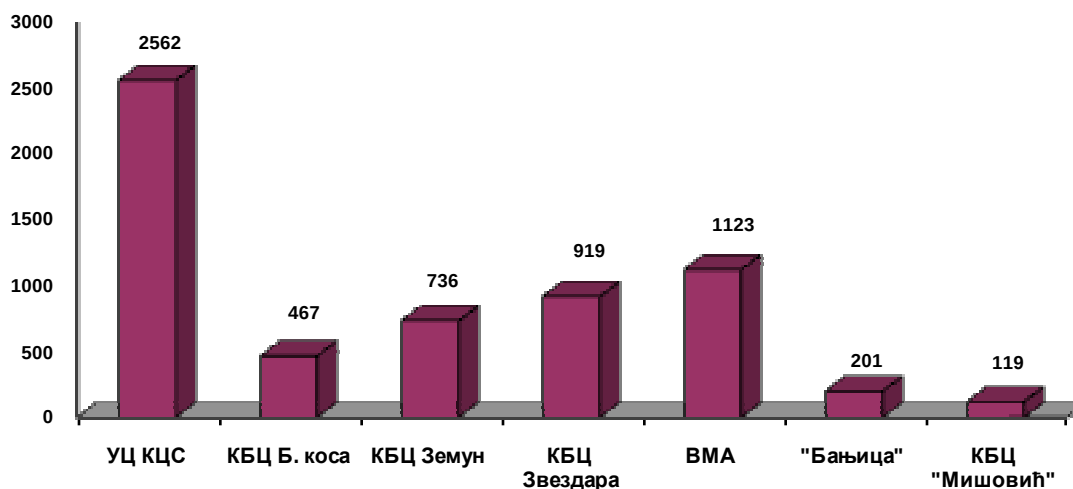
Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је највећи у области интерне медицине (13,4%) од укупно прегледаних интернистичких пацијената), а затим неурохирургије и хирургије, а најмањи у области урологије (3,3%) (графикон 47).

Графикон 47. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у току ноћи по областима медицине, јануар – јуни 2013. год.

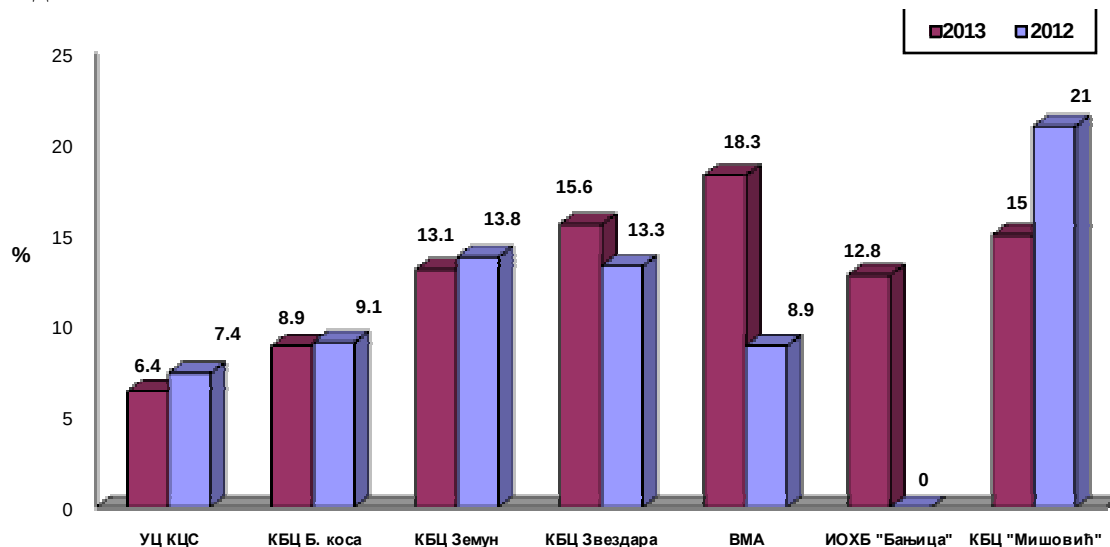
Највише хоспитализованих пацијената у току ноћи било је у УЦ КЦС (2.562 или 31,2% од укупног броја хоспитализованих) (графикон 48).

Графикон 48. Број хоспитализованих пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013 год.

Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних и збринутих хитних случајева кретао се од 6,4% у УЦ КЦС, затим 8,9% у КБЦ „Бежанијска коса“, 13,1% у КБЦ „Земун“ -Београд и 15,0% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон 49). Овај показатељ се значајно разликује у посматраним болницама.

Графикон 49. Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број амбулантно прегледаних пацијената, јануар-јуни 2013. и јануар-јуни 2012. год.

Код 1.139 хоспитализованих пацијената лечење је завршено смртним исходом у прва 72 сата од болничког пријема, са леталитетом од 5,1%. Више од половине смртних исхода било је на интерној медицини и неурологији 754, а најмање на урологији, 2 смртна исхода (табела 6).

**Умрли пацијенти у првих 72 часа од болничког пријема
(I – VI 2013. год.)**

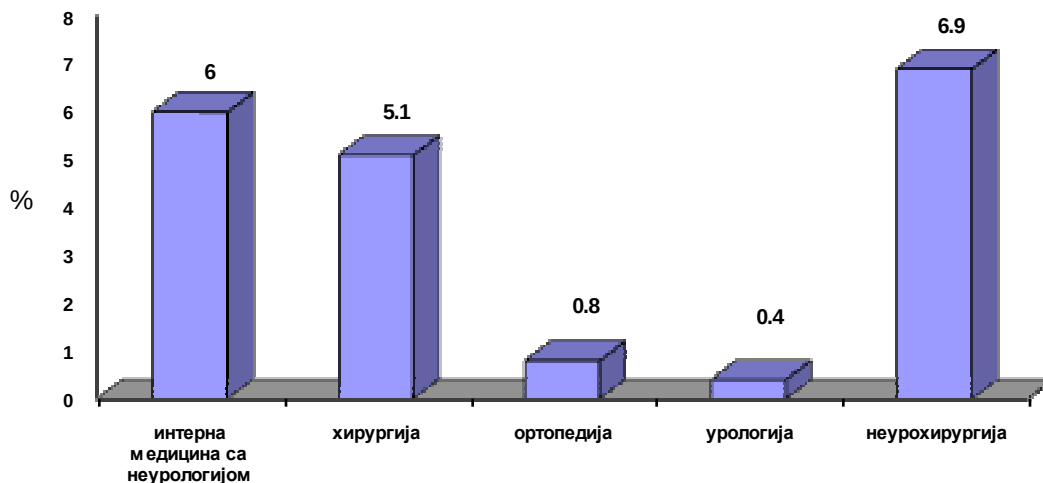
Табела 6

Здравствена установа	Интерна медицина и неурологија		хирургија		неуро-хирургија		ортопедија		урологија		УКУПНО	
	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)	број	стопа летал. (%)
УЦ КЦС	374	12,7	254	8,7	104	9,4	11	1,0	0	0	716	8,7
КБЦ „Б.коса“	82	6,4	10	2,5	0	0	0	0	2	1,5	94	4,7
КБЦ „Земун“	172	5,2	1	0,2	0	0	0	0	1	0,7	174	3,9
КБЦ „Др Д. Мишовић“	1	0,1									1	0,1
КБЦ «Звездара»	152	6,3	3	0,4							155	4,0
ВМА *												
Институт «Бањица»							0	0			0	0
СВЕГА	754	6,0	268	5,1	104	6,9	11	0,8	3	0,4	1139	5,1

*/ Не примењују Стручно методолошко упућство

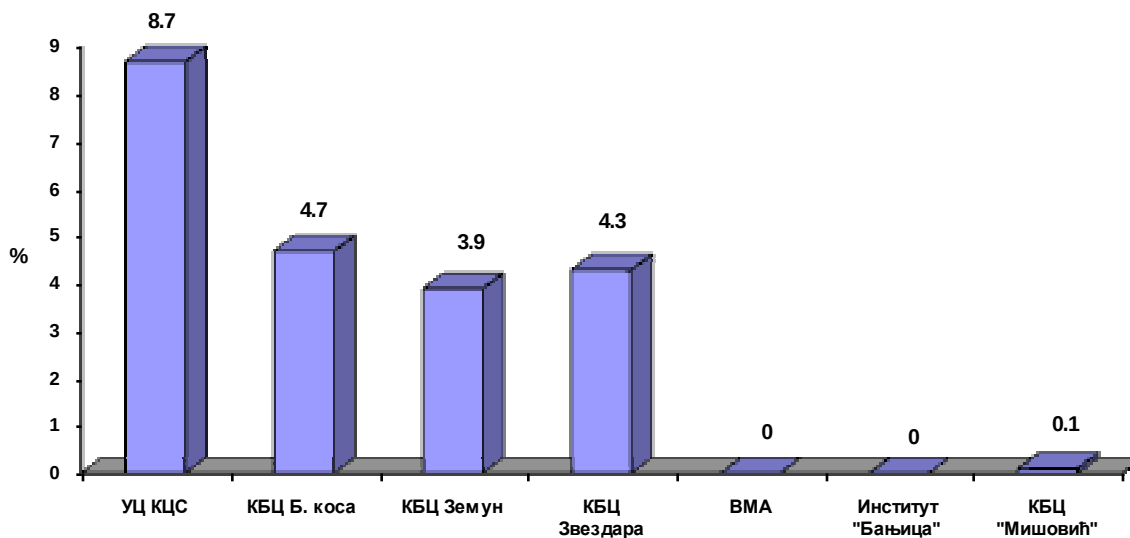
Стопа леталитета у првих 72 сата од болничког пријема се значајно разликује по областима медицине и пропорционална је тежини обољења због кога се јавио пацијент. Највећа је код неурохируршких пацијената (6,9%), а најмања код уролошких (0,4%) и ортопедских пацијената (0,8%) (графикон 50).

Графикон 50. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-јун 2013. год.

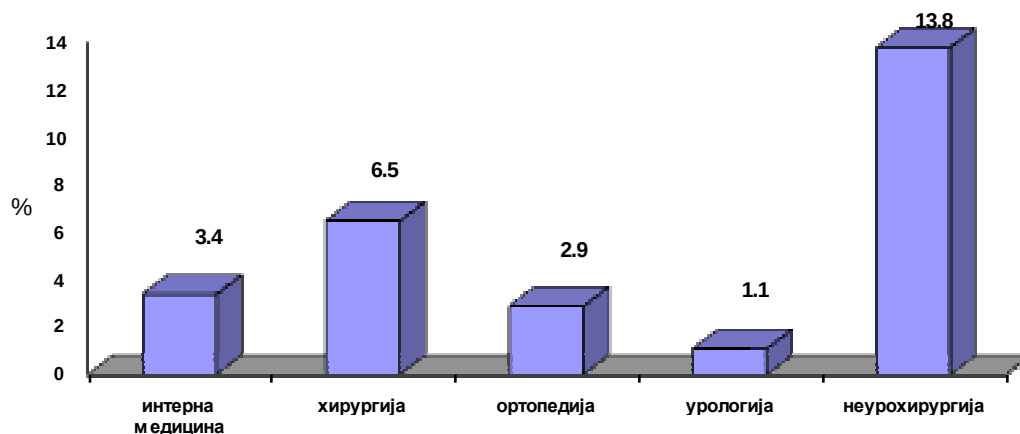
Значајна разлика у вредности стопе леталитета у првих 72 сата од болничког пријема (графикон 51) постоји и између болница и има највећу вредност у УЦ КЦС, 8,7%, затим у КБЦ „Бежанијска коса“ (4,7%) и КБЦ „Звездара“ (4,3%), па следи КБЦ „Земун“-Београд (3,9%), док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 0,1%. У ВМА није приказан ни један случај.

Графикон 51. Стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема, јануар-јун 2013. год.

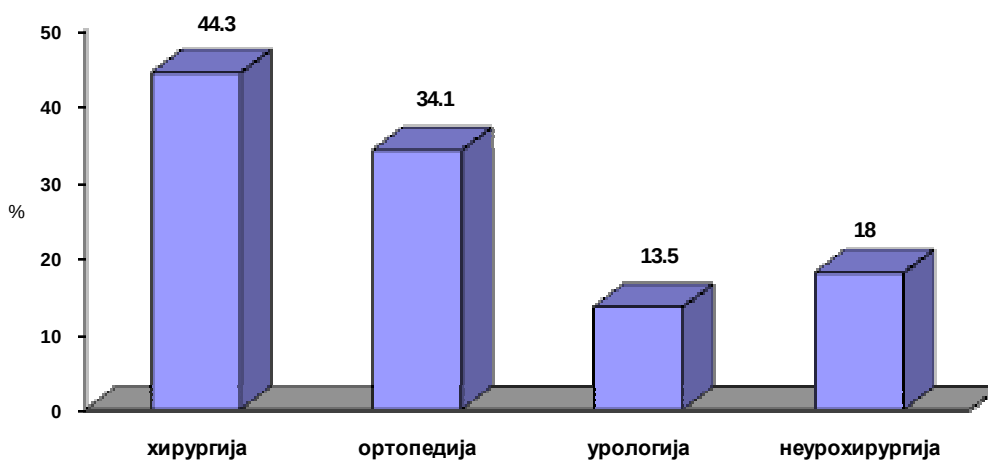
И број пацијената упућених на лечење у друге установе се разликује по медицинским дисциплинама. Највише упућених пацијената било је у области неурохирургије, а најмање у области урологије (графикон 52).

Графикон 52. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

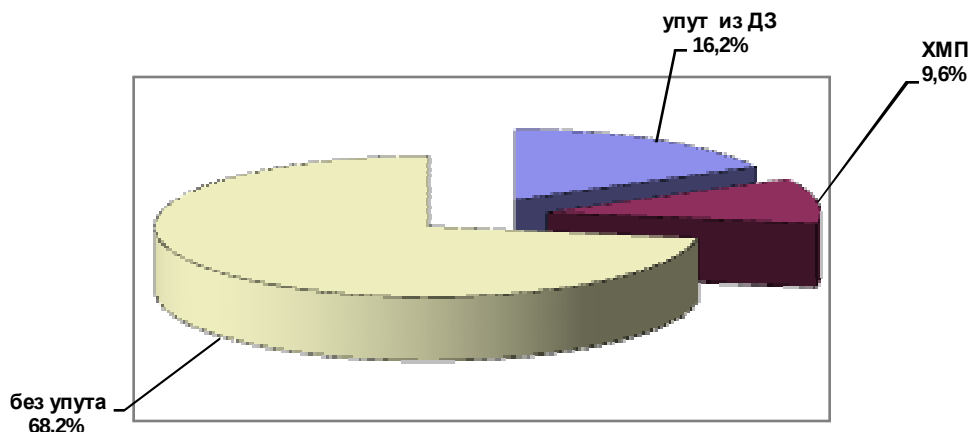
У прва 72 сата од болничког пријема **оперисано је** укупно 2.310 или 44,3% хируршких пацијената, 34,1% (819) ортопедских, а 18,0% (269) неурохируршких и 13,6% (120) уролошких (графикон 53).

Графикон 53. Проценат оперисаних од укупно хоспитализованих пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

Од укупног броја прегледаних пацијената, 32.662 или 16,1% су били пацијенти са **упутом из дома здравља**, 19.331 или 9,8% пацијенти које је **довезла служба хитне медицинске помоћи**, а највећи број, 137.612 или 68,1% је користио здравствену заштиту **без упута** (графикон 54). Подаци се односе на 94% прегледаних пацијената, јер за преостали број нема података из установа, због начињених пропуста у евиденцији.

Графикон 54. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-јуни 2013. год.

Начин доласка хитних пацијената у здравствену установу разликује се по областима медицине.

Тако је **служба хитне помоћи** довезла укупно 19.331 пацијената и то највише интернистичких пацијената (9.219 или 47,7%), затим хируршких (3.708 или 19,2%), ортопедских пацијената (2.927 или 15,2%), неурохируршких (2.584 или 13,4%), а најмање уролошких (893 или 4,6%).

Са упутом из дома здравља дошло је 32.662 пацијената и то највише интернистичких (13.297 или 40,7%), затим хируршких (7.828 или 24%), ортопедских (6.110 или 18,7%), уролошких (3.615 или 11,1%), а најмање неурохируршких пацијената (1.812 или 5,5%).

Пацијената без упута било је укупно 137.612 и то највише на интерној медицини са неурологијом (53.570 или 38,9%), а затим на хирургији (30.451 или 22,1%), ортопедији са трауматологијом (27.788 или 20,2%), урологији (13.781 или 10,0%), а најмање на неурохирургији (12.022 или 8,7%).

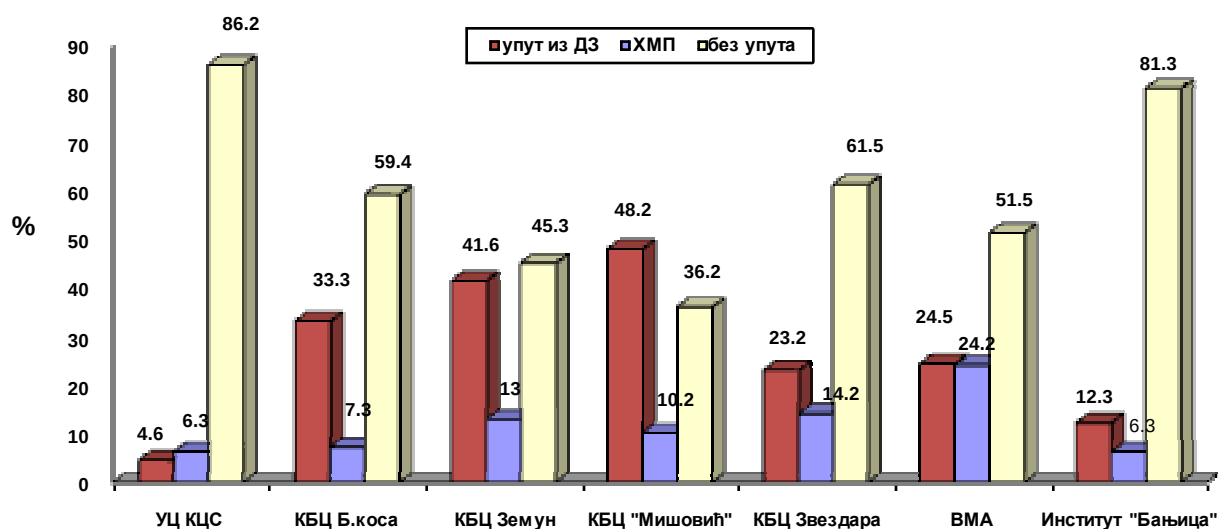
Разлике у начину доласка пацијената постоје и између здравствених установа.

Тако је **највише пацијената без упута, чак 93.134 (86,2%) од укупно прегледаних било у УЦ КЦС**, а затим у ИОХБ „Бањица“ (5.598 или 81,3%). Затим у овој гупацији следе КБЦ „Звездара“ 13.579 (61,5%), КБЦ „Бежанијска коса“ (9.258 или 59,4%), КБЦ „Земун“-Београд 11.126 (45,3%) и ВМА (51,5%), а најмање у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (36,2%).

Служба хитне помоћи је довезла најмање пацијената у УЦ КЦС 6.777 (6,3%) и КБЦ „Бежанијска коса“ 1.147 (7,3%), а **највише у ВМА** 4.196 (24,2%).

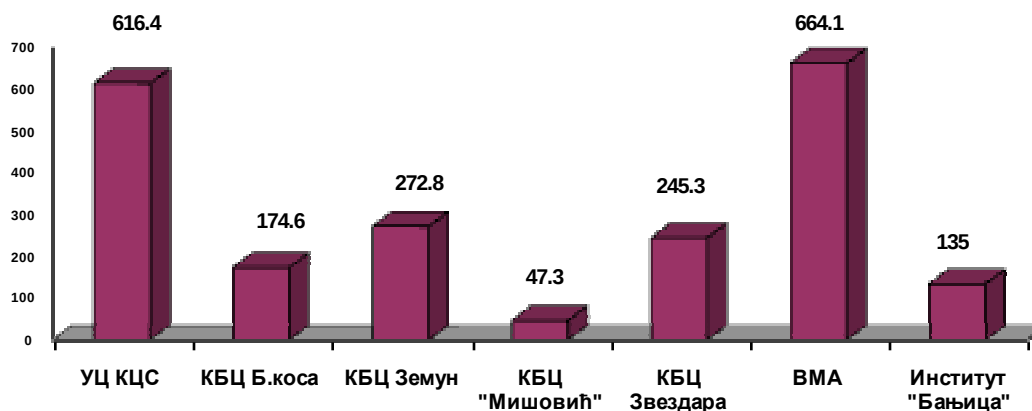
Са упутом из дома здравља највише пацијената је било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (48,2%), а најмање у УЦ КЦС (4,6%) (графикон 55).

Графикон 55. Пацијенти на хитном пријему према начину доласка и здравственим установама, јануар-јуни 2013. год.

Број прегледаних хитних пацијената- дневна фреквенца пацијената је највећа у ВМА (664 дневно прегледани пацијент) и у УЦ КЦС (616), а најмања у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (48), графикон 56.

Графикон 56. Просечан број прегледаних пацијената у дане хитног пријема, јануар-јуни 2013. год.

Податке о реанимацији хитних пацијената доставили су: УЦ КЦС (за период од априла до јуна 2013.године), КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и КБЦ „Звездара“. Према добијеним подацима у овим установама је покушано 202 реанимације, од којих је 107 или 53,0% било у УЦ КЦС, 67 (33,2%) у КБЦ „Земун“-Београд, 27 (13,4%) у КБЦ „Звездара“ и 1 (0,5%) у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“. У односу на број покушаних реанимација успешних је било 64 (31,6%), графикон 57. Прецизнији и свеобухватнији подаци о броју и успешности реанимација приказаће се кроз годишњи извештај, очекујући да ће установе које су чиниле пропусте у евиденцији исправити и допунити податке.

Упоређујући рад Ургентног центра Клиничког центра Србије, као највеће установе у Београду која збрињава хитна и ургентна стања, са осталим болницама, (табела 7) може се констатовати да је број прегледаних пацијената нешто смањен (1,7%) у Ургентном центру у односу на исти период 2012. године, као и број хоспитализованих (2,9%). Процентуални удео прегледаних пацијената у УЦ КЦС у односу на све остале здравствене установе је 55,1%, а процентуални удео хоспитализованих 36,5%. Од укупно 1.139 смртних исхода који су се десили у првих 72 сата од болничког пријема, 716 или 62,8% су били у Ургентном центру (табела 6), што указује да ова установа и даље, у највећем проценту, збрињава пацијенте са најтежом патологијом.

**Број прегледаних односно хоспитализованих пацијената
у интерној медицини са неурологијом, хирургији, неурохирургији,
трауматологији-ортопедији и урологији
(I-VI 2013. и I-VI 2012. год.)**

Табела 7.

Здравствена установа	Прегледани			Хоспитализовани		
	број		%	број		%
	I-VI 2013	I-VI 2012		I-VI 2013	I-VI 2012	
Ургентни центар КЦС	111584	113551	55,1	8.200	8.440	36,5
клиничко болнички центри, ВМА и Институт "Бањница"	90.752	96.190	44,9	14.264	11.772	63,5
У К У П Н О	202336	209741	100,0	22.464	20.212	100,0

VII Ургентна дијагностика код одраслих пацијената

Анализа дијагностичких услуга које се пружају пацијентима са хитним стањима обухвата: лабораторијске, рентген, ултразвучне, ендоскопске и услуге скенер дијагностике. Податке су доставиле све болнице, изузев Института за ортопедско-хируршке болести „Бањица“, где ће се лабораторијска и рентген дијагностика коментарисати кроз годишњи извештај.

У првој половини 2013. године, укупно је урађено 200.085 лабораторијских анализа. Даље, према учесталости, следе рендген дијагностика (71.671), ултразвучна дијагностика (28.951), компјутеризована томографија (ЦТ-16.649) и најмање ендоскопска испитивања (1.866). (Табела 8).

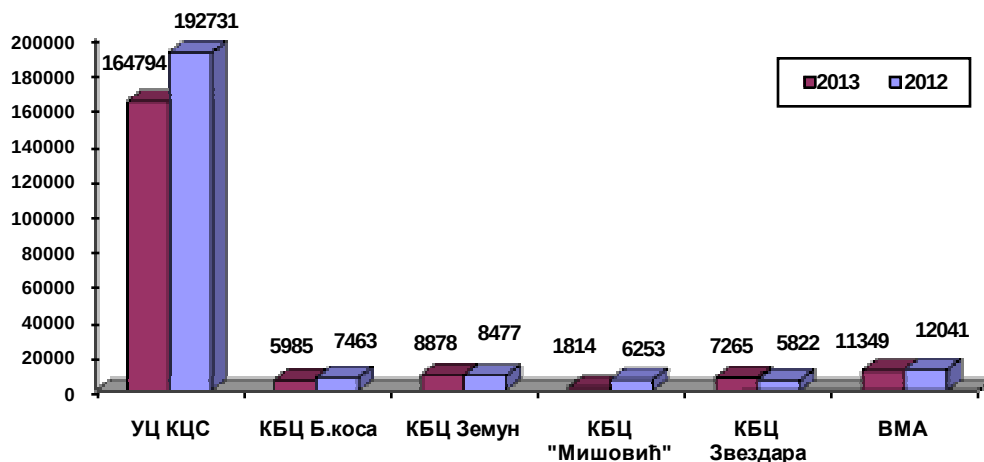
Ургентна дијагностика у интерној и неурологији, хирургији, неурохирургији, трауматологији-ортопедији и урологији, (I–VI 2013. и I–VI 2012. год.)

Табела 8.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	ГОДИНА	ЦТ	ЛАБ.	РО	ЕНД.	УЗ
1	КЦС	2013	15418	164794	41754	1598	18701
		2012	16931	192731	45963	1599	19062
2	КБЦ "БЕЖАНИЈСКА КОСА"	2013	6	5985	7752	18	1551
		2012	107	7463	9023	78	1189
3	КБЦ "ЗЕМУН"	2013	150	8878	5880	67	2495
		2012	199	8477	6016	138	2135
4	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ"	2013	0	1814	1847	24	1794
		2012	0	6253	2103	22	2034
5	КБЦ "ЗВЕЗДАРА"	2013	6	7265	3953	38	3375
		2012	1	5822	4003	55	2634
6	ВМА	2013	1069	11349	10665	121	1035
		2012	870	12041	11340	118	1154
УКУПНО (2 – 6)		2013	1231	35251	30097	268	10250
		2012	1177	40056	23462	333	7957
СВЕГА (1 – 6)		2013	16649	200085	71851	1866	28951
		2012	18108	232787	78448	1932	27019

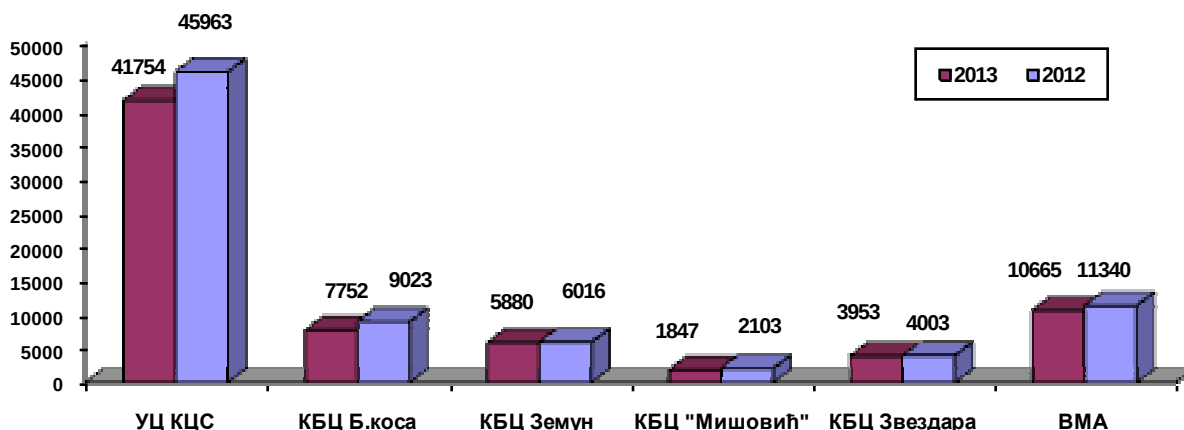
Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте смањен је за 32.702 (14,0%) у односу на исти период 2012. године. Највећи број лабораторијских анализа урађен је у УЦ КЦС, 82,4% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 35.251 лабораторијских анализа (17,6%). Према добијеним извештајима (графикон 58) број лабораторијских анализа је незнатно повећан у односу на исти период 2012. године у КБЦ „Земун“-Београд и КБЦ „Звездара“. У КБЦ „Бежанијска коса“ је мањи за 1.478 (19,8%) , КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ за 4.439 (70,1%) и УЦ КЦС мање за 27.937 (14,5%). Разлог смањења броја урађених лабораторијских анализа је у тачнијем евидентирању услуга односно боље примене методолошког упутства.

Графикон 58. Број урађених лабораторијских анализа за хитне пацијенте, јануар-јуни 2013 и јануар-јуни 2012. год.

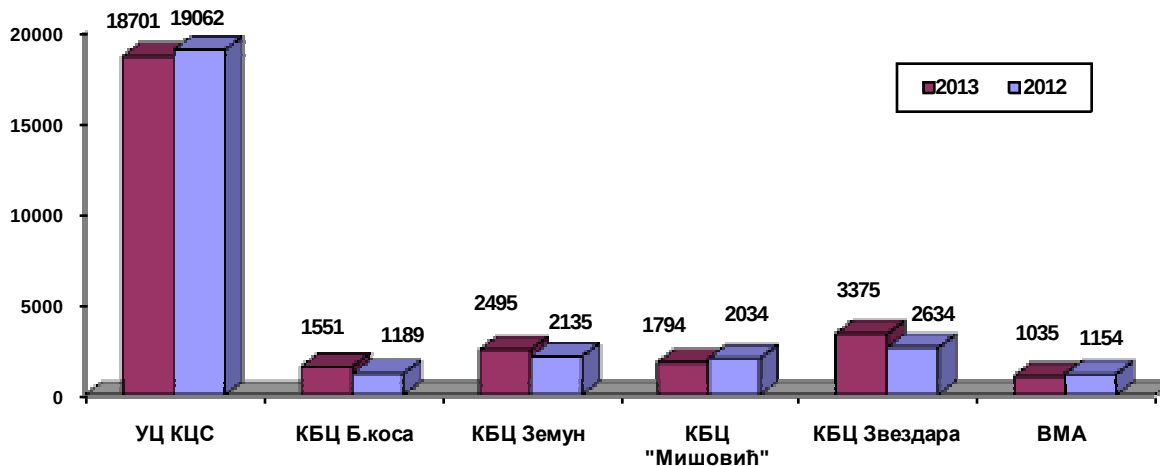
Број услуга **рентген дијагностике** је мањи за 6.597 (8,4%) у односу на исти период 2012. године. Највећи број рентген услуга је урађен у УЦ КЦС, 41.754 (53,2%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 36.694 рентген услуга (46,8%).

Графикон 59. Број услуга рентген дијагностике за хитне пацијенте, јануар-јуни 2013 и јануар-јуни 2012. год.

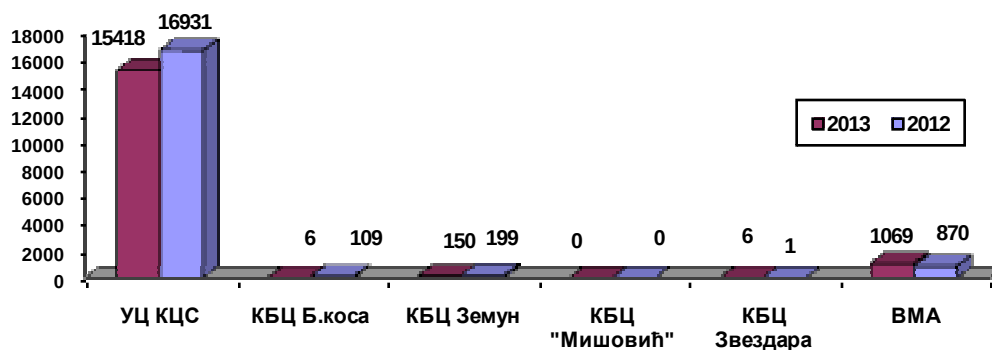
Укупан број услуга **ултразвучне дијагностике** (28.951) је већи за 1.932 (7,1%) у односу на исти период 2012. године. Највећи број ултразвучних услуга је урађен у УЦ КЦС 18.701, (64,6%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено 10.250 ултразвучних услуга (35,4%). Према добијеним извештајима број ултразвучних прегледа је смањен у односу на исти период 2012. године у УЦ КЦС, ВМА и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, док је у осталим болницама повећан (графикон 60).

Графикон 60. Број услуга ултразвучне дијагностике за хитне пацијенте, јануар-јуни 2013 и јануар-јуни 2012. год.

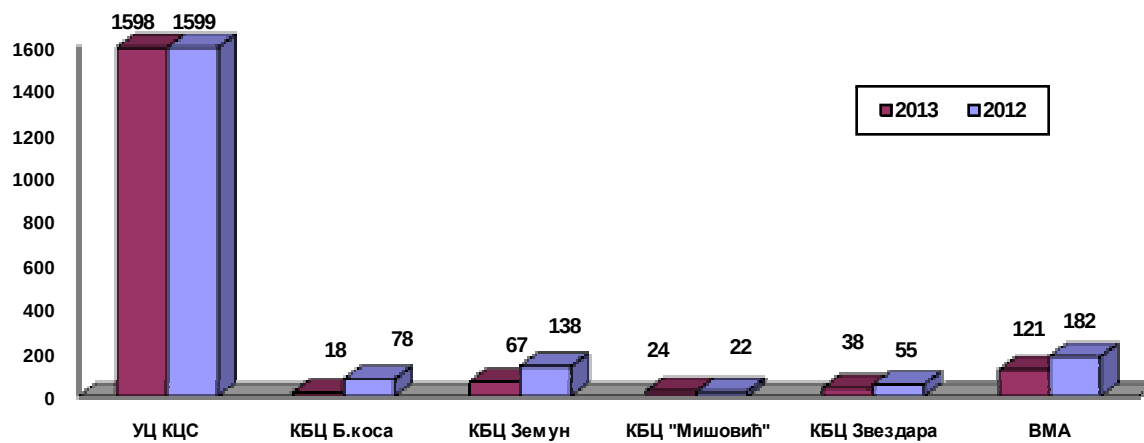
Број услуга **скенер дијагностике** је смањен за 1.459 (8,0%) у односу на исти период 2012. године. Највећи број прегледа на скенеру је обављен у УЦ КЦС, чак 15.418 (92,6%) од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено само 1.231 (7,4%) прегледа на скенеру за хитне пацијенте. Према добијеним извештајима број услуга скенер дијагностике је смањен у односу на исти период 2012. године у УЦ КЦС, и КБЦ „Бежанијска коса“, КБЦ „Земун“ -Београд, док је повећан у ВМА и КБЦ „Звездара“ (графикон 61).

Графикон 61. Број услуга скенер дијагностике за хитне пацијенте, јануар-јуни 2013 и јануар-јуни 2012. год.

Ендоскопска дијагностика је урађена код 1.866 хитних пацијената, што је за 76 (3,9%) мање у односу на исти период 2012. године. Највећи број ендоскопских прегледа је обављен у УЦ КЦС, чак 1.598 или 85,6% од укупног броја, док је у свим осталим болницама урађено само 268 прегледа за хитне пацијенте (14,4%). (графикон 62).

Графикон 62. Број услуга ендоскопске дијагностике за хитне пацијенте, јануар-јуни 2013 и јануар-јуни 2012. год.

VIII Ургентна стања у педијатрији и дечијој хирургији

Функционисање система ургентне медицине у области дечје заштите један је од важних показатеља здравствене службе у целини и од виталног је значаја за ефикасно лечење, смањење последица болести и повреда код деце, смањење смртности, што у крајњем случају резултује и финансијским уштедама у систему здравствене заштите.

На предлог Министарства здравља Републике Србије и Секретаријата за здравство Управе града Београда, од 01.07.2009. године Градски завод за јавно здравље, Београд је започео континуирано праћење збрињавања хитних стања у области педијатрије и дечје хирургије на Универзитетској дечијој клиници (УДК) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ (ИМД). Ове две установе дежурају наизменично, сваки други дан.

Од 01.12.2010. године, у збрињавању деце са хитним педијатријским обољењима укључене су, на трећи дан, и педијатријске службе три клиничко-болничка центра („Звездара“, „Земун“-Београд и „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“).

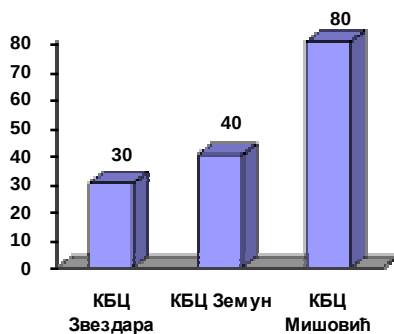
У 5 наведених установа од 01.01.2011. године уведени су јединствени извештајни обрасци, с тим што се за педијатрију достављају месечни извештаји из свих 5, а за дечју хирургију из 2 здравствене установе.

У протекле две године обављени су радни састанци и договори и директан увид у медицинску документацију и начин извештавања, што је за резултат имало корекцију података, а тиме и поузданију основу за комплетнији увид у актуелно стање.

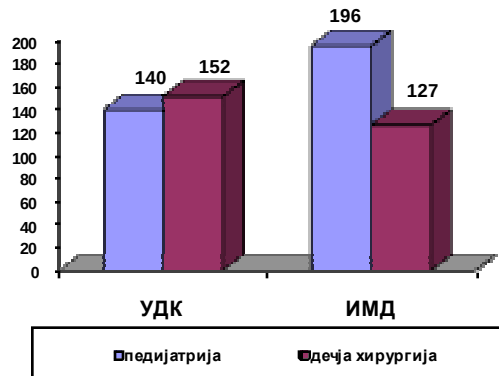
Број прегледаних хитних пацијената у току дана–дневна фреквенца, рачунат је на број дана у којима установе врше збрињавање хитних стања, на 91 дан код УДК и ИМД, док је код педијатријских болница у оквиру клиничко–болничких центара дневна фреквенца рачуната на 60 дана, пошто оне дежурају на сваки трећи дан.

Значајно је истаћи да постоје разлике у капацитетима установа које збрињавају хитна стања код деце. У клиничко-болничким центрима најмањи број постеља за педијатријске болеснике има КБЦ „Звездара“ (30 постеља), а највећи КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (80 постеља). Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ има незнатно мање постељне капацитете у области дечје хирургије (25 постеља мање) и значајно веће постељне капацитете (56 постеља више) у области педијатрије од Универзитетске дечје клинике (графикони 61. и 62.)

Графикон бр. 61. Постељни капацитети педијатријских одељења у КБЦ-а, јануар-јуни 2013. год.

Графикон бр. 62. Постељни капацитети у УДК и ИМД, јануар-јуни 2013. год.

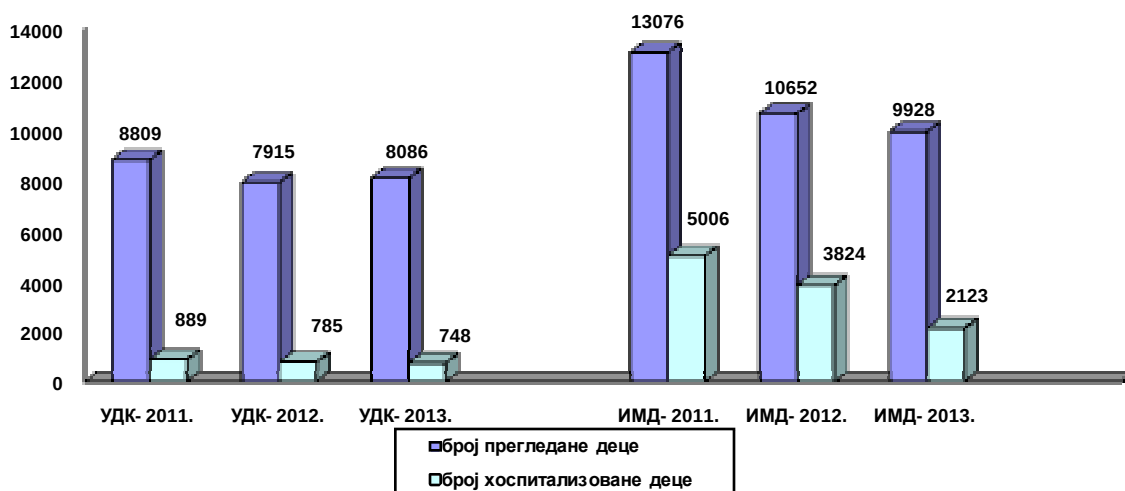

I. Ургентна стања у УДК и ИМД

Посматрајући установе терцијарног нивоа здравствене заштите, анализом достављених извештаја, уочава се да је у првих 6 месеци 2013. године, у педијатријским и хируршким амбулантама Универзитетске дечије клинике (УДК) и Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије "Др Вукан Чупић" (ИМД), прегледано укупно 48.995 деце и то 18.014 у педијатријским амбулантама (37%), а 30.981 у хируршким амбулантама (63%). Хоспитализовано је 4.200 (8,5%) пацијената, што је мање него у истом периоду 2012. године (табела бр. 9.).

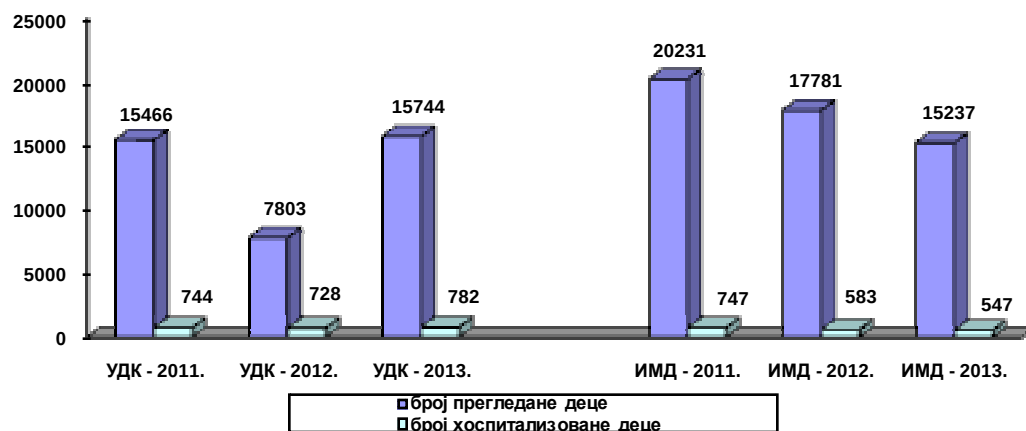
У периоду јануар-јуни 2013. године на УДК укупно је било прегледано 8.086 деце са хитним стањима у педијатрији (171 преглед више него у истом периоду 2012. године) док је на ИМД било 9.928 прегледа (724 прегледа мање него претходне године) (графикон бр. 63.).

Графикон бр. 63. Број прегледаних и хоспитализованих хитних пацијената у педијатријским амбулантама ИМД и УДК, јануар-јуни 2011.-2013. год.

У оквиру дечје хируршке амбуланте на УДК у периоду јануар-јуни 2013. године било је прегледано 15.744 деце, што је дупло више него 2012. године, за шта ће се објашњење наћи у сарадњи са представницима УДК и изнети у годишњем извештају. На ИМД било је прегледано 15.237 деце или 2.544 прегледа (16,7%) мање него 2012. године (графикон бр. 64.). Смањење броја прегледа у ИМД је највероватније настао због доследније примене Методолошког упутства.

Графикон бр. 64. Број прегледаних и хоспитализованих хитних пацијената у хируршким амбулантама ИМД и УДК, јануар-јуни 2011.-2013. год.

На педијатријским одељењима се свакодневно прегледа 198 хитних пацијената (у претходној години 204), док се на хируршким одељењима прегледа 360, што је значајно више у односу на претходну годину, када је било 286 прегледа (табела бр. 9.).

Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД I-VI 2012.-2013.год

Табела бр. 9.

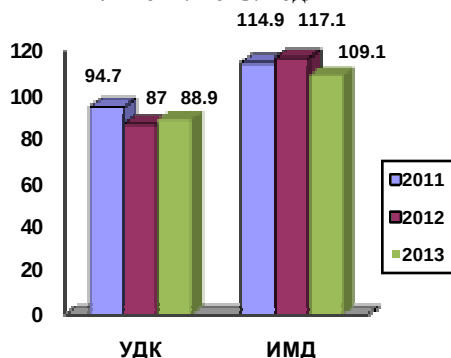
Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА		УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ		УКУПНО ХОСПИТА- ЛИЗОВАНИ		ДНЕВНА ФРЕКВЕНЦИЈА			
							прегледани		хоспита- лизовани	
			јануар- јуни 2012	јануар- јуни 2013	јануар- јуни 2012	јануар- јуни 2013	јануар -јуни 2012	јануар -јуни 2013	јануар -јуни 2012	јануар -јуни 2013
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	Педијатријска амбуланта	7915	8086	785	748	87,0	88,9	8,6	8,2
		Хируршка амбуланта	7803	15744	728	782	90,3	173	8,5	8,6
		УКУПНО	15718	23830	1513	1530	177,3	261,9	17,1	16,8
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ СРБИЈЕ "ДРВУКАН ЧУПИЋ"	Педијатријска амбуланта	10652	9928	3824	2123	117,1	109,1	42,0	23,3
		Хируршка амбуланта	17781	15237	583	547	195,5	186,4	6,4	6
		УКУПНО	28433	25165	4407	2670	312,6	295,5	48,4	29,3
УКУПНО		ПЕДИЈАТРИЈА	18567	18014	4609	2871	204,1	198	50,6	31,5
		ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА	25584	30981	1311	1329	285,8	359,4	14,9	14,6
		СВЕГА	44151	48995	5920	4200	489,9	557,4	65,5	46,1

Дневна фреквенца у реду „укупно“ рачуната је на 91 дан.

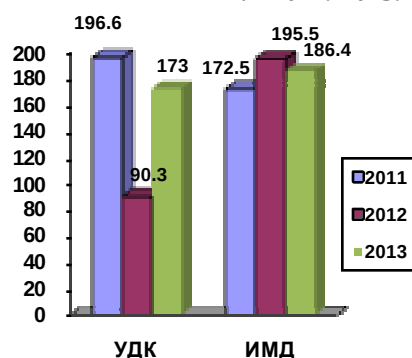
Смањење броја прегледане деце се региструје на педијатрији у ИМД (у 2012. години је просечно дневно прегледано 117 деце, док је у 2013. години просечно прегледано 109 деце) док се на УДК бележи незнатан пораст (у 2012. години је дневна фреквенца 87 деце, док је у 2013. години просечно прегледано скоро 89 деце). До смањења дневне фреквенце у ИМД је највероватније дошло из разлога што се Стручно методолошко упутство од јануара 2013. године доследније примењује и на начин на који је то прописано, а од утицаја може бити и пораст броја прегледаних пацијената на педијатријским одељењима 3 КБЦ-а.

У области дечје хирургије, где се значајније промене у односу на претходне године нису очекивале, јер клиничко болнички центри немају хируршке амбуланте у којима се збрињавају деца, дневна фреквенца прегледане деце је смањена на ИМД (у 2012. години је просечно дневно прегледано 195 деце, док је у 2013. години просечно прегледано 186 деце). На УДК је ситуација другачија па се бележи значајан пораст у броју прегледаних пацијената (у 2012. години је просечно дневно прегледано 90 деце, док је у 2013. години просечно прегледано 173 деце), овај податак ће бити предмет провере података, што ће после радних састанака бити разјашњено у годишњем извештају (графикон бр. 65. и 66.).

Графикон бр. 65. Дневна фреквенца прегледаних педијатријских пацијената I-VI 2011.-2013. год.

Графикон бр. 66. Дневна фреквенца прегледаних хируршких пацијената I-VI 2011.-2013. год.

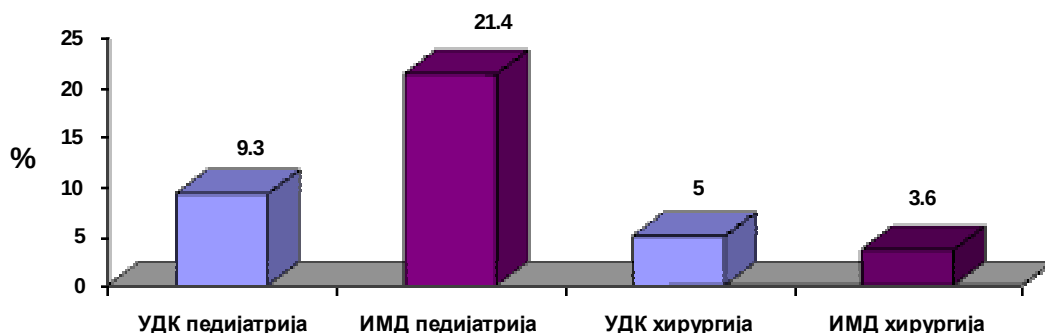
Од укупно прегледаних 48.995 хитних пацијента, **хоспитализовано је 4.200** или 8,5%. Број хоспитализованих је смањен у односу на претходну годину за 1.720 или 40,9%. Смањење хоспитализоване деце се региструје на педијатрији у обе установе и на дечјој хирургији ИМД, док се на дечјој хирургији УДК бележи пораст хоспитализованих за 54 (7%).

У ИМД на хирургији се смањује број хоспитализоване деце са 583 у 2012. години на 547 у 2013. години, а на педијатрији са 3.824 у 2012. години на 2.123 у 2013. години. На УДК на хирургији је повећање са 728 у 2012. години на 782 у 2013. години, а на педијатрији смањење са 785 у 2012. години на 748 у 2013. години (табела бр.9.).

Број просечно хоспитализованих пацијената у току дана на ИМД се смањио на педијатрији са 42 на 23, док других значајнијих промена у оквиру друге две делатности УДК и хирургији ИМД, није било.

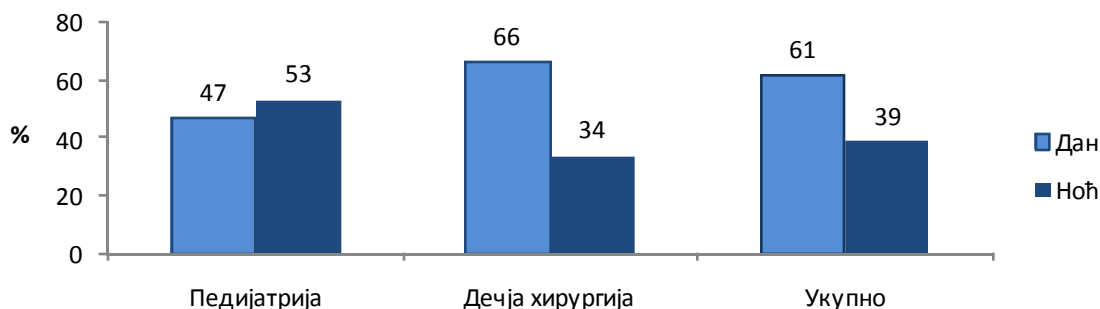
Проценат хоспитализованих хитних пацијената у односу на број прегледаних био је највећи на педијатрији ИМД 21,4%, са и даље значајном разликом у односу на УДК (9,3%), док је најмањи проценат био на хирургији ИМД 3,6%, само нешто мање него у УДК (5%) (графикон бр. 67.).

Графикон бр. 67. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у односу на број прегледаних, јануар-јуни 2013. год

Од 48.995 хитних пацијената, у току дана (у времену од 7 до 19 часова) прегледано је 30.047 (61%), а у току ноћи 18.948 (39%). Знатно већи број пацијената у току дана прегледан је на дечјој хирургији 20.476 (66%), док је у току ноћи прегледано 10.505 пацијената (34%). У области педијатрије у току дана прегледано је 8.443 пацијената (47%), док је у току ноћи прегледано 9.571 (53%) (графикон бр. 68.).

Графикон бр. 68. Проценат прегледаних хитних пацијената у односу на доба дана, јануар-јуни 2013. год.

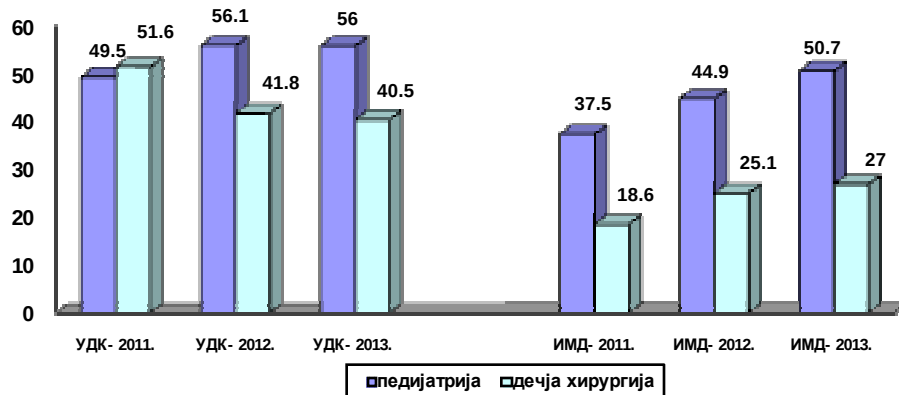

На УДК постоји мала разлика у проценту прегледане деце у односу на време у току дана, 54% пацијената се јавља у току дана, док је овај проценат у току ноћи 46%. На одељењу педијатрије дању се прегледа 44% од укупно прегледане деце (као и претходне године), а ноћу 56%. На дечјој хирургији дању се прегледа 59,5% (1% више него 2012. године), а ноћу 40,5% деце (1% мање).

На ИМД је, у целини гледано, заступљеност ноћних прегледа (у времену од 19 до 07 часова) у укупном броју прегледа мања него на УДК, за око 10%. Постоји разлика у заступљености прегледа у односу на време у току дана, па се тако скоро

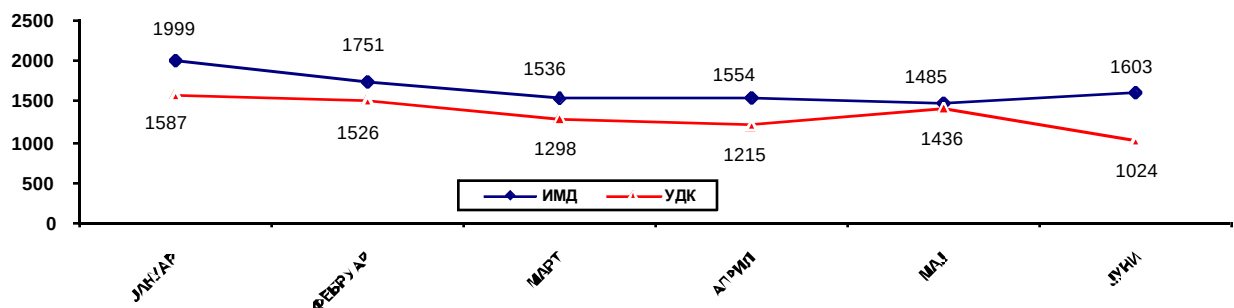
три четвртине пацијената у оквиру дечје хирургије јављају у току дана. (Графикон бр. 69.) Дању се на одељењу педијатрије прегледа 49% (за 6% мање него 2012. године), а ноћу 51% (за 6% више). На дечјој хирургији дању се прегледа 73% (за 2% мање у односу на 2012. годину), а ноћу 27% деце (за 2% више).

Графикон бр. 69. Проценат прегледаних хитних пацијената у УДК и ИМД у току ноћи, јануар-јуни 2011.-2013. год.

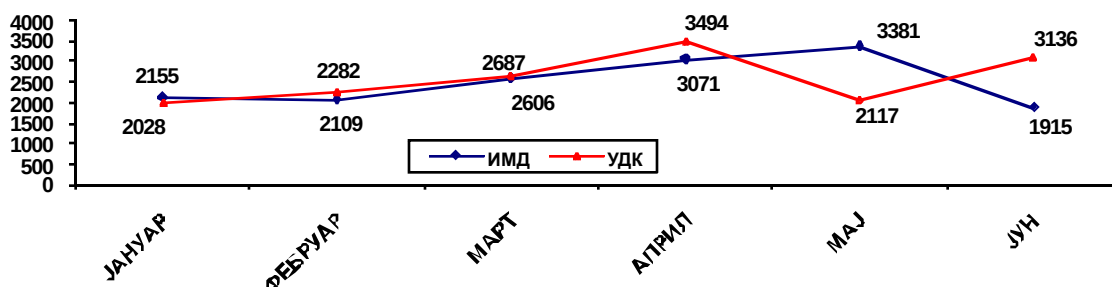
Анализирајући број прегледаних хитних педијатријских пацијената по календарским месецима, уочава се да је у ИМД и УДК највећи број прегледаних пацијената био у јануару, а да затим број прегледаних пацијената опада и има најмање вредности у мају у ИМД и јуну у УДК. (графикон бр. 70.).

Графикон бр. 70. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатрија, јануар-јуни 2013. год.

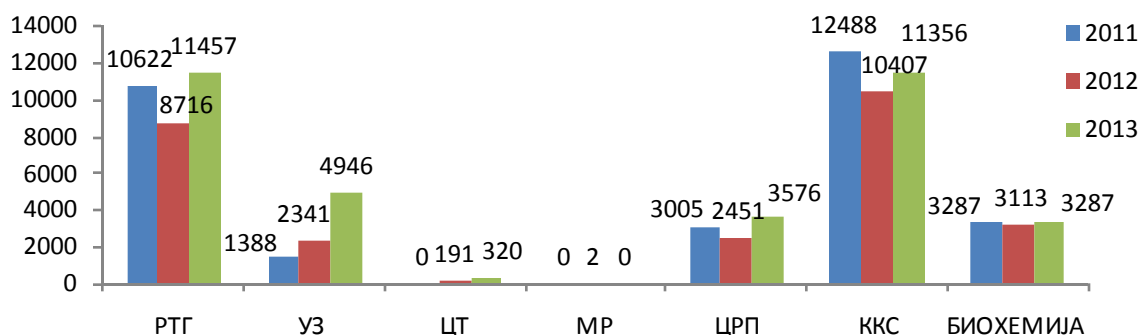
У области дечје хирургије, ситуација је нешто другачија од педијатрије, али се такође препознаје сезонски карактер са порастом броја пацијената од фебруара да би у априлу у УДК дошло до пада у броју прегледаних пацијената, односно у мају у ИМД. (графикон бр. 71.).

Графикон бр. 71. Пацијенти прегледани на хитном пријему-дечја хирургија, јануар-јуни 2013. год.

Што се тиче **ургентне дијагностике** (табела бр. 10.), у периоду јануар-јуни 2013. године, у ове две педијатријске здравствене установе урађено је 11.356 анализа комплетне крвне слике (значајно више на педијатрији) и 11.457 рентгенска прегледа (значајно више на дечјој хирургији). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене (4.946 ултразвучних прегледа, 3.576 анализа ЦРП, 3.287 биохемијских анализа, 320 прегледа ЦТ-ом а прегледа МР-ом није било).

Графикон бр. 72. Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти у периоду јануар-јуни 2011., 2012. и 2013. год.

Број услуга РТГ и УЗ је повећан у 2013. години у обе установе, док је број услуга ЦТ и биохемијских анализа повећан само у педијатрији УДК. Број услуга ЦРП и ККС је повећан у оквиру педијатрије у обе установе. (графикон бр.72.).

Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД у периоду јануар-јуни 2013. год

Табела бр. 10.

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА			Рентген	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатрија	668	1363	319	0	2713	6760	2436
		хирургија	5787	3122	0	0	0	805	0
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатрија	674	128	1	0	863	3324	849
		хирургија	4328	333	0	0	0	467	2
У К У П Н О			11457	4946	320	0	3576	11356	3287

Ако се посматра број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитним службама педијатрије и дечје хирургије на УДК и ИМД (табела бр. 11.), у 2013. години, уочава се да је у ове две педијатријске здравствене установе урађено просечно 230,2 анализа комплетне крвне слике (значајно више на педијатрији, у ИМД 836 а у УДК 334,8) и 217,7 рентгенска прегледа (значајно више на дечјој хирургији, у ИМД 367,6 а у УДК 284). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене а истичу се 301,3 биохемијске анализе и 335,5 анализа CRP на педијатрији УДК и 198,3 ултразвучних прегледа на дечјој хирургији ИМД, на 1.000 прегледаних пацијената.

Број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти УДК и ИМД у периоду јануар-јуни 2013. год

Табела бр. 11.

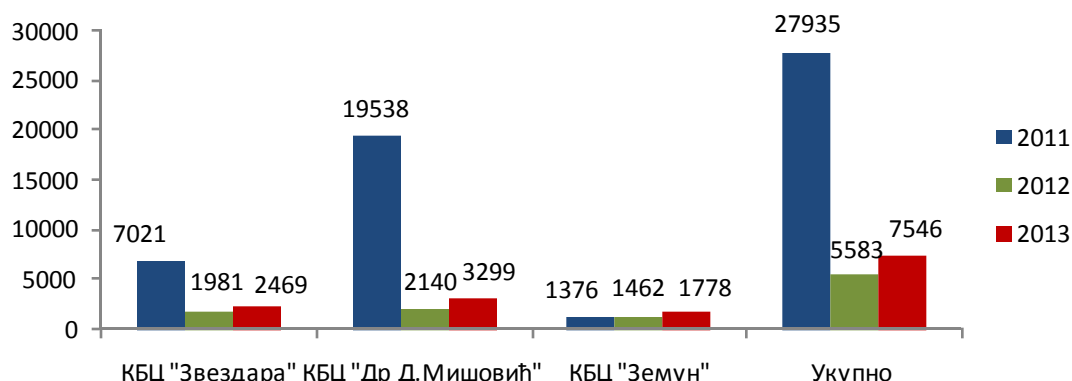
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА			Рентген	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1	УНИВЕРЗИТЕТСКА ДЕЧЈА КЛИНИКА	педијатрија	67,9	12,9	0,1	0	86,9	334,8	85,5
		хирургија	284	21,9	0	0	0	30,6	0,1
2	ИНСТИТУТ ЗА МАЈКУ И ДЕТЕ "ДР ВУКАН ЧУПИЋ"	педијатрија	82,6	168,6	39,5	0	335,5	836,0	301,3
		хирургија	367,6	198,3	0	0	0	51,1	0
УКУПНО			217,7	75,6	4,4	0,02	48,1	230,2	64,9

Велике разлике у броју обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту у ове две установе захтевају додатна истраживања.

II. Ургентна стања на хитном пријему педијатријских одељења КБЦ „Земун“-Београд, КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и КБЦ „Звездара“

Кроз хитан пријем у оквиру педијатријских болница/служби клиничко болничких центара у периоду јануар-јуни 2013. године укупно је прегледано 7.546 деце, што је за 35% више (1.963) прегледа него претходне године, када је било 5.583 прегледа (графикон бр. 73.). Ова разлика вероватно је последица већег ангажовања у оквиру педијатријских одељења Клиничко болничких центара.

Графикон бр. 73. Број прегледаних пацијената на хитном пријему у 3 КБЦ-а јануар-јуни 2011., 2012. и 2013. год.

Највећи број прегледа и у 2013. години остварен је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 3.299 (или 43,7% од укупног броја прегледаних у сва три КБЦ-а) (табела бр. 12.).

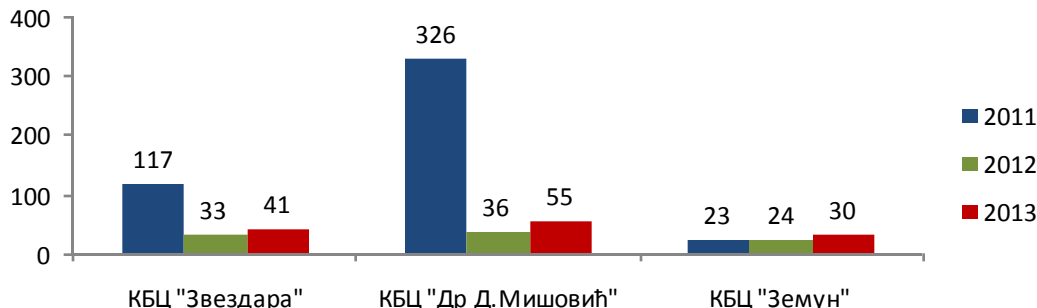
Амбулантно прегледани и хоспитализовани пацијенти у хитним педијатријским амбулантама клиничко-болничких центара I-VI 2013.год.

Табела бр. 12

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	УКУПНО ПРЕГЛЕДАНИ	УКУПНО ХОСПИТАЛИЗОВАНИ	% ХОСПИТАЛИЗОВАНИХ
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДР ОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЈЕР“	2469	259	10,5
2.	КБЦ "ДР Д.МИШОВИЋ" - БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	3299	369	11,2
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	1778	274	15,4
УКУПНО		7546	902	11,9

Због повећања броја прегледане деце у односу на исте периоде претходних година (графикон бр. 74.) повећана је и дневна фреквенца у све три установе, те у првој половини 2013. године износи у: КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 55, КБЦ „Звездара“ 41 и у КБЦ „Земун“ -Београд 30.

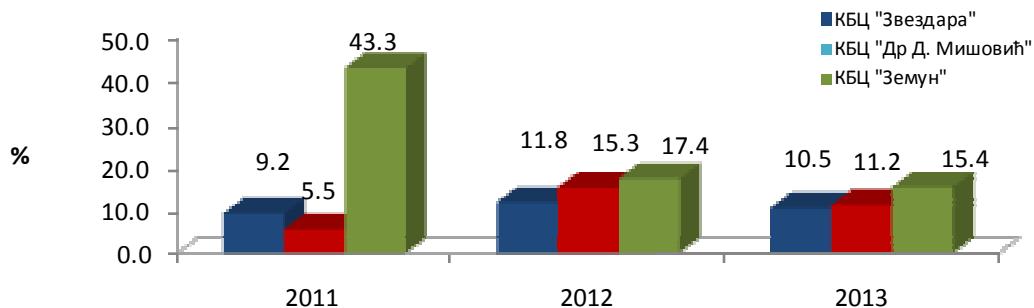
Графикон бр. 74. Дневна фреквенца прегледаних пацијената на хитном пријему, јануар-јун 2011., 2012. и 2013. год.

На укупном нивоу у периоду јануар-јуни 2013. године хоспитализовано је 902 деце (11,9% од броја прегледане), док је у истом периоду 2012. године хоспитализовано 815 деце (14,6% од броја прегледаних). Значајна разлика која се појавила поредећи 2011. са једне и 2012. и 2013. годину са друге стране, настала је као последица неадекватне евиденције и недоследности у извештавању у 2011. години.

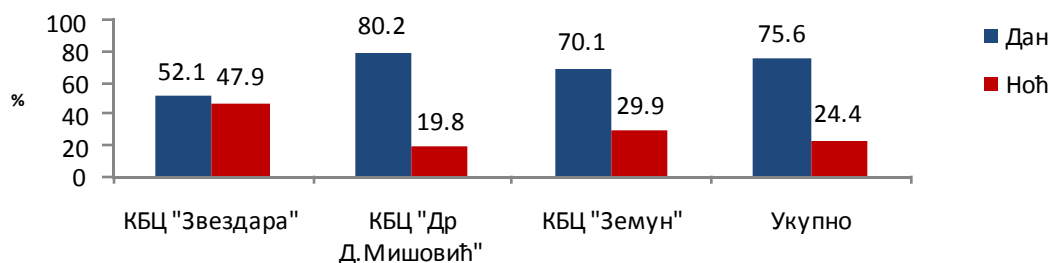
Проценат хоспитализоване деце у односу на број прегледане у 2013. години био је релативно уједначан у свим педијатријским болницама у сва 3 КБЦ-а и креће се од 10,5% у КБЦ „Звездара“ до 15,4% у КБЦ „Земун“ -Београд. У односу на 2012. годину уочава се пад у проценту хоспитализованих у сва 3 КБЦ -а (графикон бр. 75).

Графикон бр. 75. Проценат хоспитализоване деце на педијатрији клиничко болничких центара, јануар–јул 2011., 2012. и 2013. год.

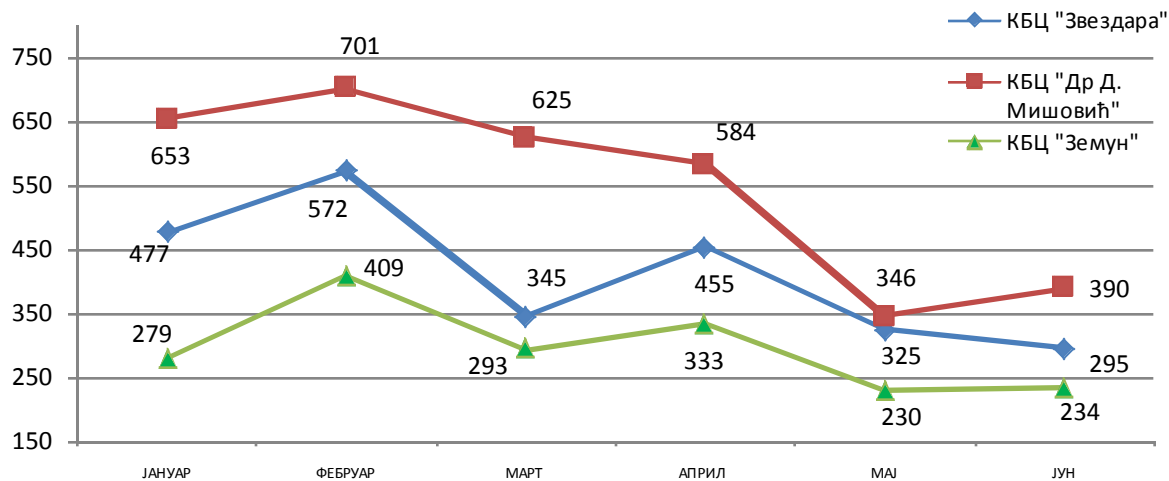
У односу на доба дана, доминирају прегледи у времену од 7 до 19 часова. Од укупно прегледаних 7.546, у току дана прегледано је 5.707 или 75,6%, док је у току ноћи прегледано 1.839 или 24,4%. Проценат прегледаних пацијената са хитним стањима у току ноћи креће се у интервалу од 47,9% у КБЦ „Звездара“, до 19,8% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (графикон бр. 76.)

Графикон бр. 76. Проценат прегледане деце на педијатрији клиничко болничких центара, у односу на доба дана јануар-јун 2013. год.

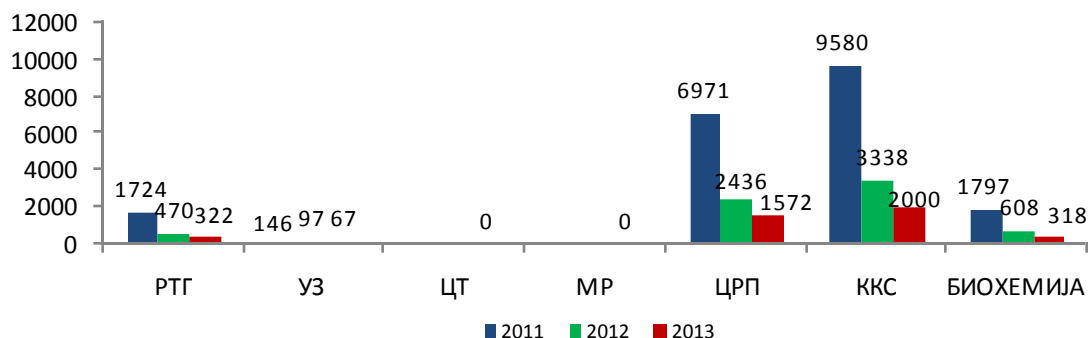
У односу на период године, највише прегледаних хитних пацијената у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, КБЦ „Земун“-Београд и КБЦ „Звездара“, било је у фебруару и априлу, а најмање у мају и јуну (графикон бр. 77).

Графикон бр. 77. Пацијенти прегледани на хитном пријему-педијатријске амбуланте 3 КБЦ-а, јануар–децембар 2012. год.

Број свих дијагностичких услуга, РТГ, УЗ као и свих лабораторијских анализа (ЦРП, ККС и биохемија) у 2013. години мањи је него у истом периоду 2012. године, што се може подвести под резултате примене Методолошког упутства (графикон бр.78.).

Графикон бр. 78. Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској и хируршкој амбуланти у 2011., 2012. и 2013. год.

У оквиру ургентне дијагностике (табела бр. 13.) у 2013. години у клиничко-болничким центрима урађено је 2.000 анализа комплетне крвне слике, 1.572 анализа ЦРП, 322 рентгенских прегледа и 318 биохемијских анализа, а значајно мање ултразвучне дијагностике 67, док прегледа ЦТ-ом и МР није било. Са изузетком ултразвука и биохемијских анализа, највећи обим ургентне дијагностике је остварен у Болници за дечије плућне болести и туберкулозу КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“.

Ургентна дијагностика код прегледаних пацијената у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара I-VI 2013. год.

Табела бр. 13.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	РТГ	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДРОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЊЕ“	68	66	0	0	0	387	21
2.	КБЦ "ДРД. МИШОВИЋ" БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	250	0	0	0	1172	1174	27
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	4	1	0	0	400	439	270
УКУПНО		322	67	0	0	1572	2000	318

Ако се посматра број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитним службама педијатријских одељења у 3 КБЦ-а у 2013. години, уочава се да је урађено просечно 253,2 анализе комплетне крвне слике (највише у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 355,9 а најмање у КБЦ „Звездара“ 156,7) и 193,4 анализа CRP (највише у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 355,3). У 2013. години било је 56,2 биохемијске анализе на 1.000 прегледаних пацијената (највише у КБЦ „Земун“-Београд 151,9 а у КБЦ „Звездара“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ само 8,5 односно 8,2). Остале дијагностичке процедуре биле су ређе заступљене (табела бр. 14.).

Број услуга на 1.000 прегледаних пацијената у хитној педијатријској амбуланти клиничко-болничких центара I-VI 2013. год.

Табела бр. 14.

Р. бр.	ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	РТГ	УЗ	ЦТ	МР	ЦРП	ККС	БИОХЕМ.
1.	КБЦ "ЗВЕЗДАРА" - БОЛНИЦА ЗА ПЕДИЈАТРИЈУ „ДРОЛГА ПОПОВИЋ – ДЕДИЊЕ“	27,5	26,7	0	0	0	156,7	8,5
2.	КБЦ "ДРД. МИШОВИЋ" БОЛНИЦА ЗА ДЕЧИЈЕ ПЛУЋНЕ БОЛЕСТИ И ТБЦ	75,8	0	0	0	355,3	355,9	8,2
3.	КБЦ "ЗЕМУН" – ПЕДИЈАТРИЈСКА СЛУЖБА	2,2	0	0	0	225,0	246,9	151,9
УКУПНО		12,4	9,1	0	0	193,4	253,2	56,2

Изузетно велике разлике у броју обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту у ове три установе захтевају додатну анализу којој ће се приступити у наредном периоду.

III. Општи осврт на ургентна стања у педијатрији и дечјој хирургији у ИМД, УДК и 3 КБЦ-а

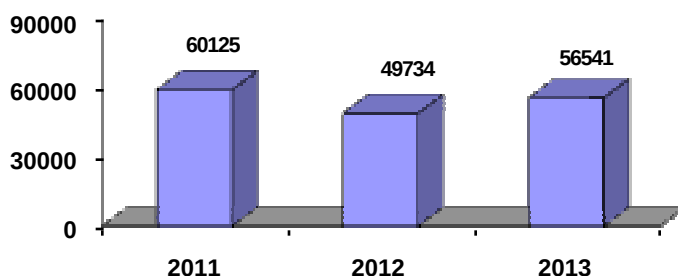
Овом анализом обухваћено је збрињавање хитних стања код деце у областима педијатрије и дечје хирургије у 5 стационарних здравствених установа у Београду.

ИМД и УДК врше збрињавање хитних стања 24 сата дневно, наизменично сваки други дан, што за период јануар-јуни износи 91 дан. Клиничко-болнички центри су укључени у систем дежурства сваки трећи дан, што значи да су у посматраном периоду јануар-јуни били укључени 60 дана у систем дежурства.

За потребе ове анализе вршено је упоређивање рада здравствених установа на збрињавању хитних стања у периоду јануар-јуни 2013. године са истим периодом 2011. и 2012. године.

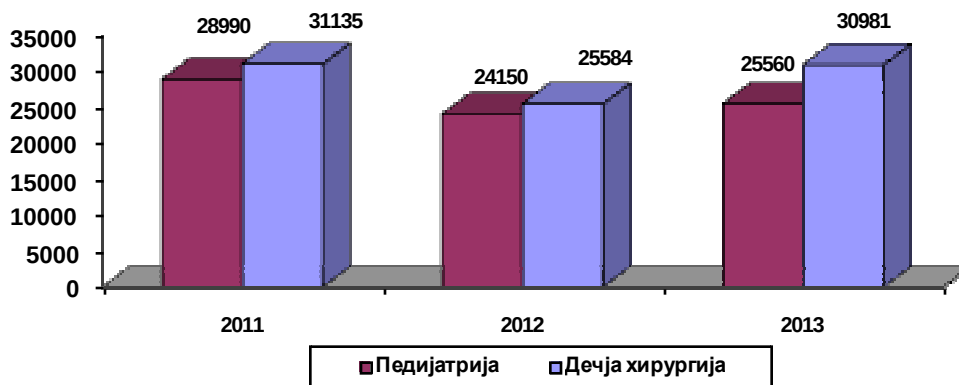
Посматрајући области педијатрије и дечје хирургије у 2013. години укупно је прегледано 56.541 пацијент са ургентним стањем или обољењем. То је за 6.807 пацијената (12%) више у односу на исти период 2012. године (графикон бр. 79).

Графикон бр. 79. Број прегледаних хитних пацијената, 2011., 2012. и 2013. год.

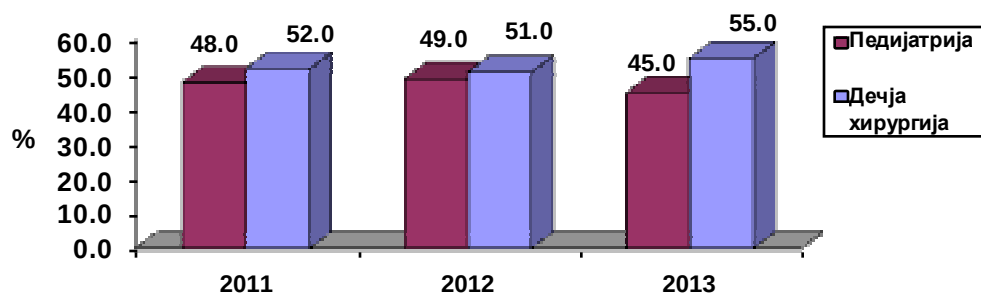
Број прегледаних хитних пацијената у 2013. години је повећан у односу на исти период претходне године и у педијатрији (за 5,5%) и у дечјој хирургији (за 17,4%) (графикон бр. 80).

Графикон бр. 80. Број прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2011., 2012. и 2013. год

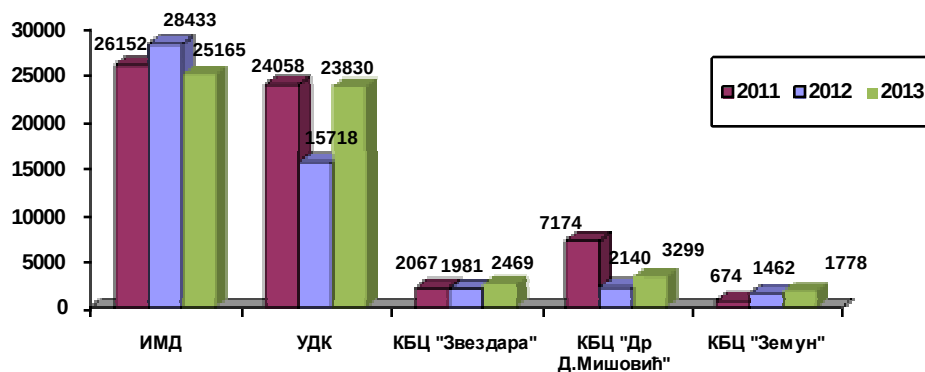
Од укупно прегледаних хитних пацијената нешто више од половине су били хируршки (55%), а око 45% педијатријски (графикон бр. 81). У односу на исти период 2012. године, примећује се пораст процентуалног учешћа прегледаних хитних пацијената у дечијој хирургији за 4% и пад за исти проценат у области педијатрије.

Графикон бр. 81. Удео прегледаних хитних пацијената по областима медицине, јануар-јуни 2011., 2012. и 2013. год

Највећи број пацијената прегледан је у ИМД (25.165, 44,5%), а нешто мање у УДК (23.830, 42,2%) и најмање у три КБЦ-а (7.546, 13,3 %) (графикон бр. 82). У односу на исти период 2012. године број прегледаних хитних пацијената је повећан у свим установама, осим у ИМД. Најочљивији скок у броју прегледаних пацијената, у односу на исти период 2012. године, региструје се у УДК (за 8.112) и то у дечјој хирургији, а разлог пораста броја прегледаних пацијената није јасан.

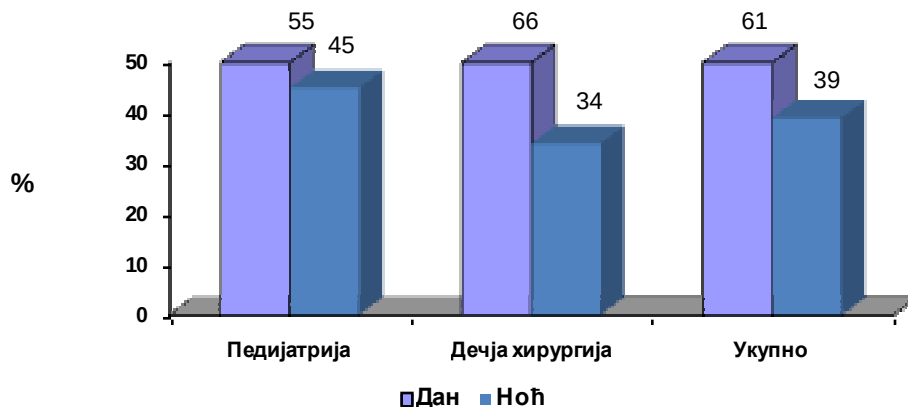
Графикон бр. 82. Прегледани хитни пацијенти по установама, 2011., 2012. и 2013. год.

Од укупно 56.541 хитних пацијената, у току дана прегледано је 34.626 или 61%, док је у току ноћи прегледано 21.915 или 39%.

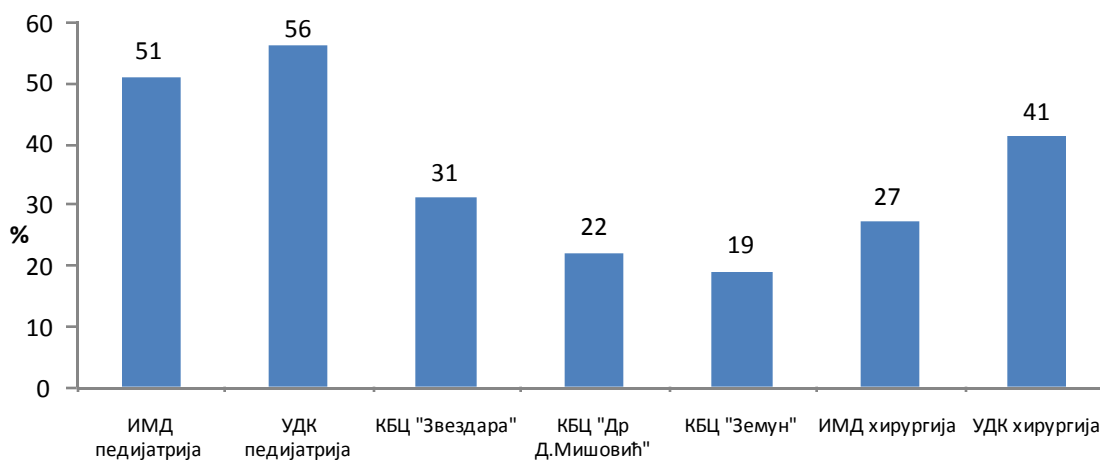
Посматрајући по областима медицине, у току ноћи, од 19 до 7 часова, је прегледано 45% пацијената у области педијатрије а 34% у области дечје хирургије (графикон бр. 83).

Графикон бр. 83. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у односу на доба дана, по областима медицине, јануар-јуни 2013. године.

Посматрајући педијатријске установе, уочава се разлика у заступљености прегледаних пацијената у односу на доба дана. У току ноћи највише је прегледаних пацијената на педијатрији УДК, и то је једина установа где је већи број прегледаних педијатријских пацијената ноћу у односу на дан. Најмања заступљеност прегледаних пацијената у току ноћи је у КБЦ „Земун-Београд“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“. У области дечје хирургије нешто већа заступљеност прегледаних пацијената у току ноћи је у УДК у односу на ИМД (графикон бр. 84.).

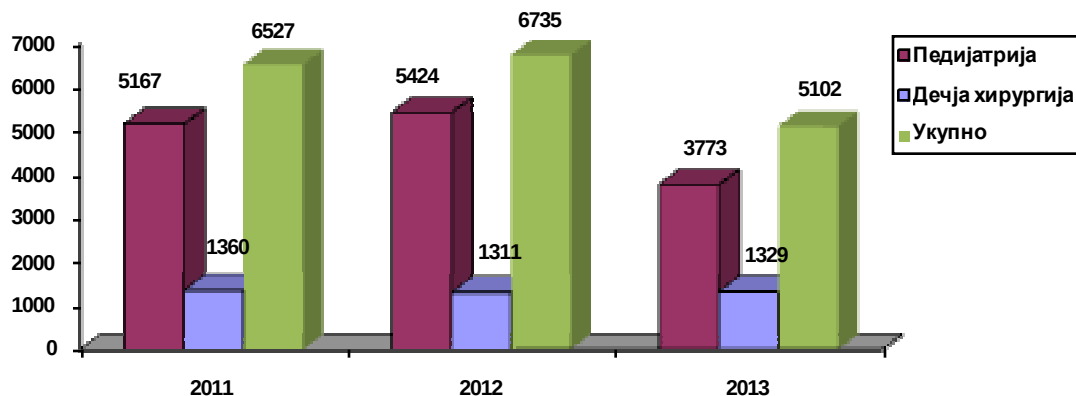
Графикон бр. 84. Процентуална заступљеност прегледаних хитних пацијената у току ноћи, по областима медицине и здравственим установама у 2013. години.

Сваки једанаести прегледани пацијент (9% односно 5.102 пацијента) био је хоспитализован (у 2012. години 13,1% или 13.459). Посматрајући по областима медицине, више хоспитализованих пацијената било је у области педијатрије, 3.773 или 74%, док је у области дечје хирургије, било 1.329 или 26%. У односу на 2012. годину број хоспитализованих пацијената је значајно смањен

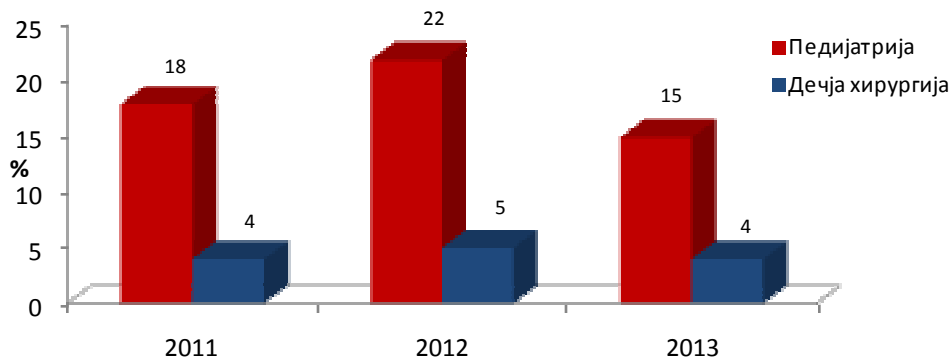
у области педијатрије, док је у области дечје хирургије незнатно повећан (за 18 пацијената) (графикон бр. 85).

Графикон бр. 85. Број хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, 2011., 2012. и 2013. год.

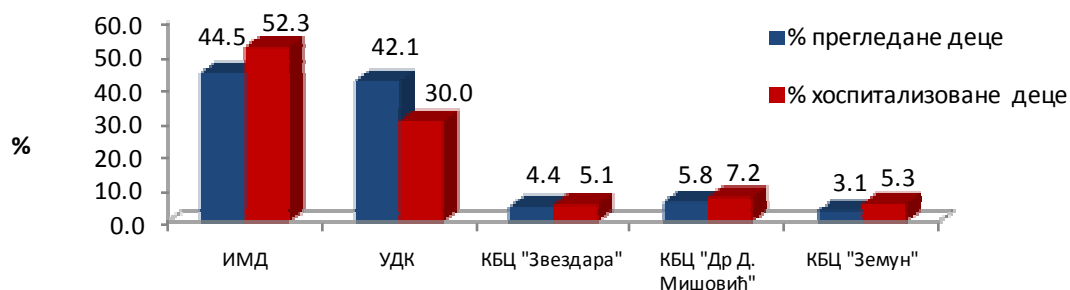
Проценат хоспитализованих пацијената у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената је већи у области педијатрије 15%, док је у области дечје хирургије 4%, и мањи је у односу на предходну годину у обе области (графикон бр. 86).

Графикон бр. 86. Проценат хоспитализованих хитних пацијената по областима медицине, у односу на број амбулантно прегледаних хитних пацијената 2011., 2012. и 2013. год.

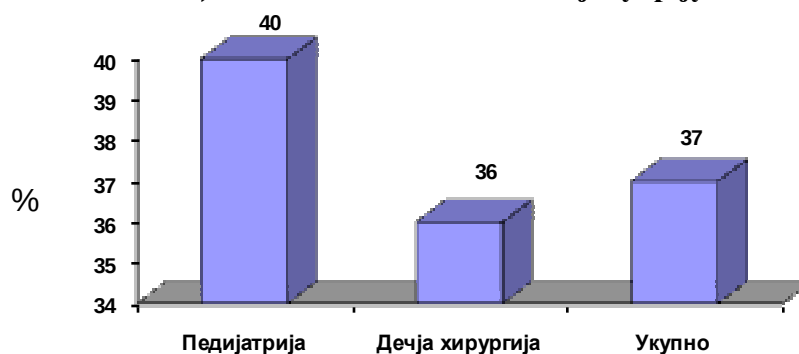
Анализирајући по здравственим установама уочава се да је највећи проценат хоспитализоване деце у ИМД (52,3%), а затим у УДК (30%), док је у КБЦ-има тај проценат уједначен између 5 и 7% (графикон бр.87.)

Графикон бр. 87. Процентуална заступљеност прегледаних и хоспитализованих хитних педијатријских пацијената по установама, јануар-јуни 2013. год

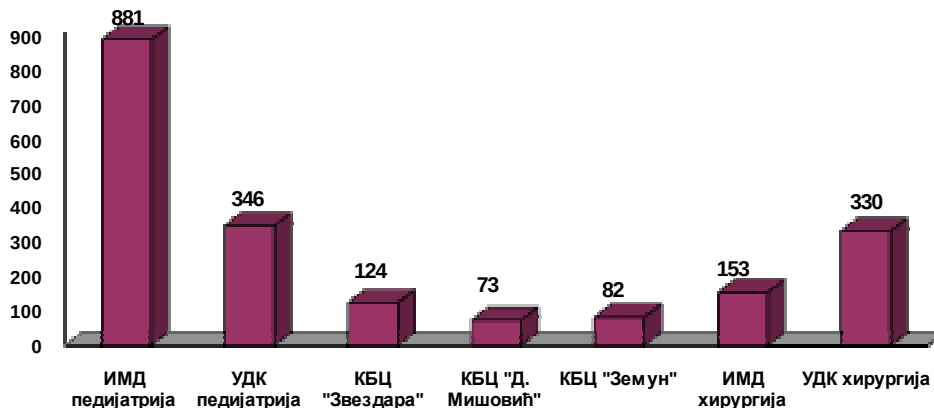
Од 5.102 хоспитализована пацијента, 1.989 (39%) је хоспитализовано у току ноћи, а 3.113 у току дана. У области дечје хирургије хоспитализовано је 1.329 пацијената од којих 483 (36%) у току ноћи. У области педијатрије хоспитализовано је 3.773 пацијента, од којих 1.506 (40%) у току ноћи (графикон бр. 88).

Графикон бр. 88. Проценат хоспитализованих хитних пацијената у току ноћи (од укупно хоспитализованих) по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

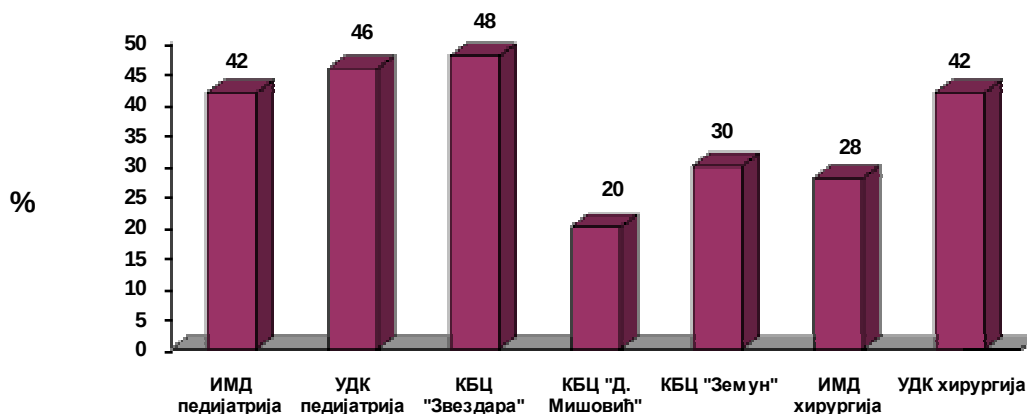
Највише хоспитализованих пацијената у току ноћи било је на педијатрији у ИМД (881 или 44,3% од укупног броја хоспитализованих), а затим УДК (346 или 17,4%). Најмање хоспитализованих у току ноћи било је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (73 или 3,7%) (графикон бр. 89).

Графикон бр. 89. Број хоспитализованих пацијената у току ноћи по установама, јануар-јуни 2013. год.

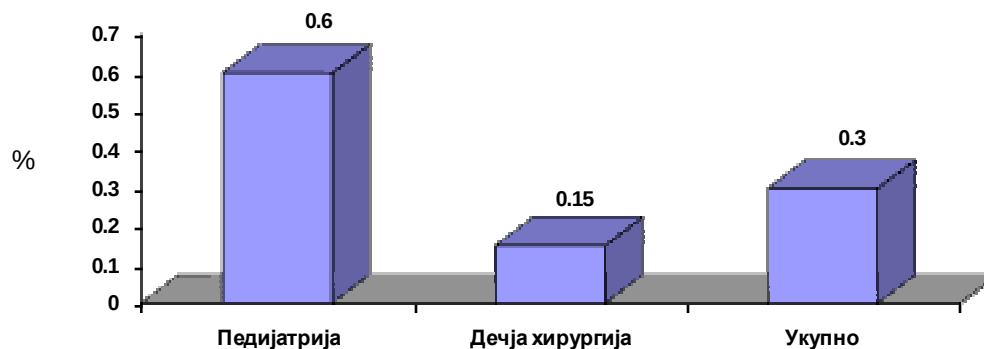
Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број укупно хоспитализованих хитних случајева је највећи у КБЦ „Звездара“ (од 259 хоспитализованих, 124 или 48% је хоспитализовано током ноћи). Високи проценти, око 45%, су и на педијатрији и на дечјој хирургији УДК (46% односно 42%). Најмање хоспитализованих пацијената у току ноћи је било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 20% (графикон бр. 90).

Графикон бр. 90. Проценат хоспитализованих пацијената у току ноћи у односу на број укупно хоспитализованих хитних пацијената, јануар-јуни 2013. год.

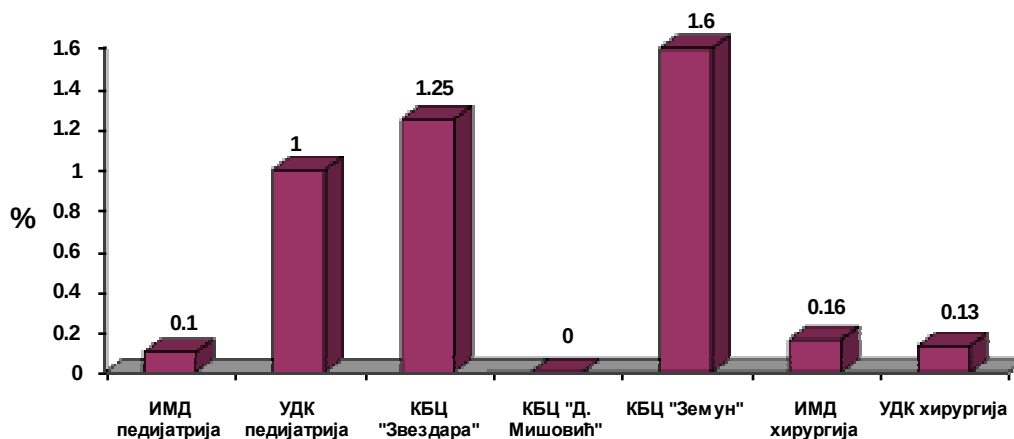
Од 56.541 прегледаног хитног пацијента, на лечење у друге установе упућено је 192 пацијента или 0,3%, од којих 146 (76%) педијатријских а 46 (24%) хируршких пацијената. Проценат педијатријских пацијената упућених на лечење у друге установе је 3,5 пута већи у односу на хируршке пацијенте (графикон бр. 91).

Графикон бр. 91. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

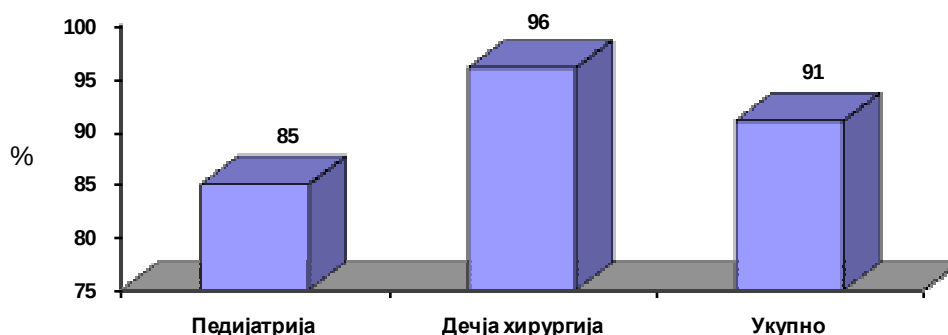
Посматрано по здравственим установама, највише пацијената упућених на лечење у друге здравствене установе било је из КБЦ „Земун“-Београд (1,6%) и КБЦ „Звездара“ (1,25%). У КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ није било пацијената који су упућени на лечење у друге установе (графикон бр.92).

Графикон бр. 92. Проценат пацијената упућених на лечење у друге установе по областима медицине и по здравственим установама јануар-јуни 2013. год.

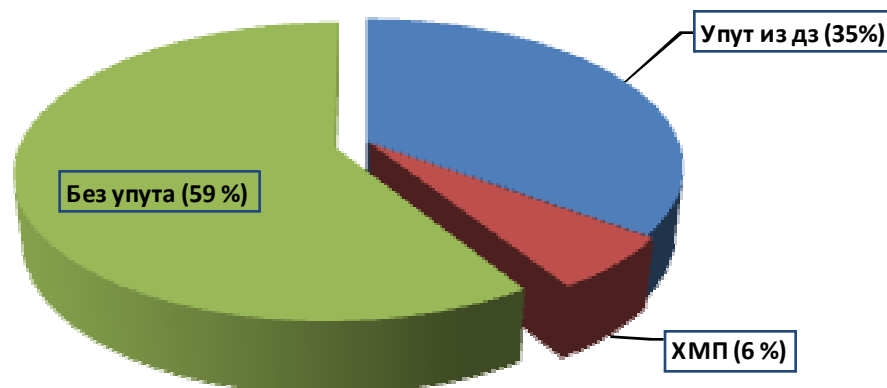
Највећи број прегледаних хитних пацијената 51.247 или 91% било је упућено на кућно лечење. Тај проценат је највећи у области дечје хирургије, где је чак 96% прегледане деце упућено на кућно лечење (графикон 93).

Графикон бр. 93. Проценат пацијената упућених на кућно лечење по областима медицине, јануар-јуни 2013. год.

Од укупно прегледаних пацијената, 35% су били пацијенти који су дошли са **упутом из дома здравља**, 6% пацијенти које је довезла **служба хитне медицинске помоћи**, а највећи проценат 59% је користио здравствену заштиту **без упута** (графикон бр. 94).

Графикон бр. 94. Пацијенти прегледани на хитном пријему према начину доласка, јануар-јуни 2013. год.

Начин доласка хитних пацијената у здравствену установу разликује се по областима медицине.

Тако је **служба хитне помоћи** довезла 2,7% педијатријских пацијената (710), и 8,5% хируршких пацијената (2.659).

Са **упутом из дома здравља** је било 25% педијатријских пацијената (6.356) и 43% хируршких пацијената (13.265).

Педијатријских пацијената без упута је било 72,3% док је **хируршких** било 48,5%.

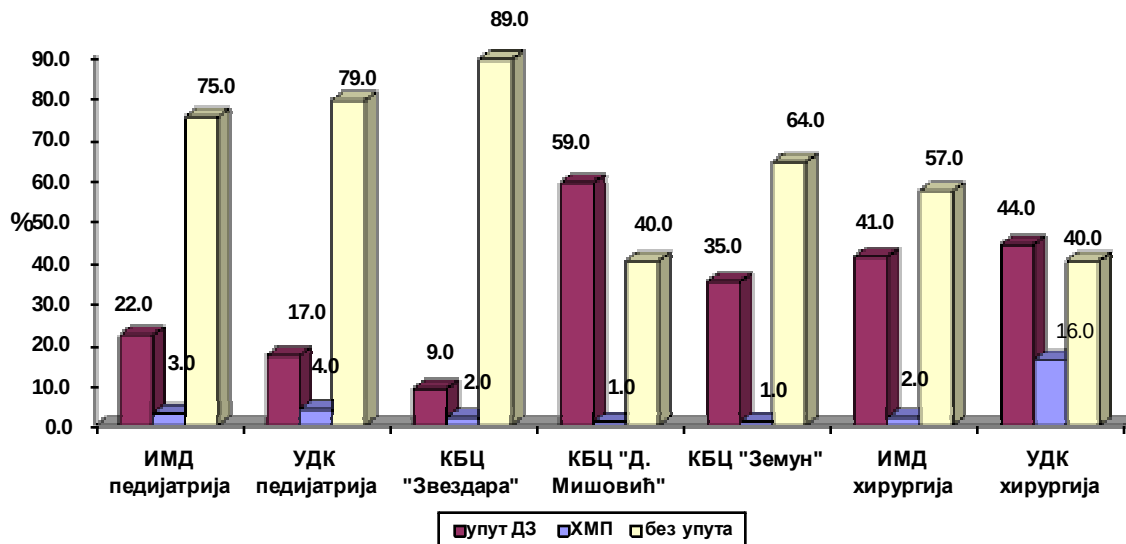
Разлике у начину доласка пацијената постоје и између здравствених установа.

Тако је највише пацијената без упута, 89% од укупно прегледаних било у КБЦ „Звездара“ и на педијатрији УДК 79%, а најмање око 42% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ и на дечјој хирургији УДК, 40%.

Служба хитне помоћи је довезла најмање пацијената у КБЦ „Земун“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ по 1%, а највише на хирургију УДК 16%.

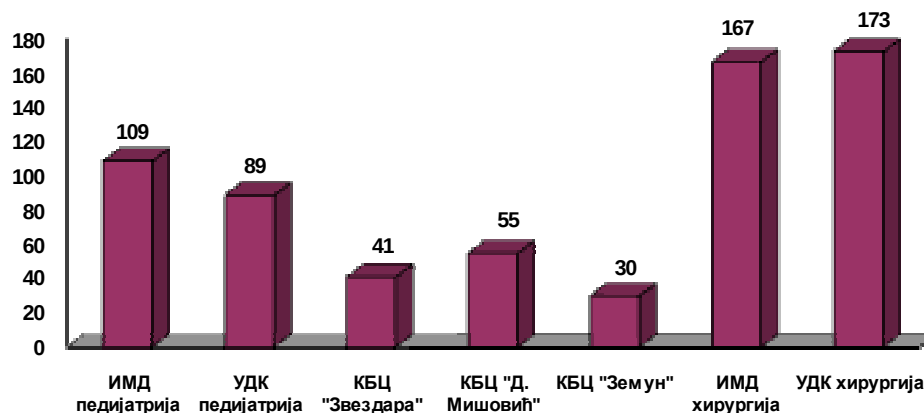
Са упутом из дома здравља највише пацијената је било у КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ 59% и хирургији УДК 44%, а најмање 9% у КБЦ „Звездара“ (графикон бр. 95).

Графикон бр. 95. Пацијенти на хитном пријему према начину доласка и здравственим установама, јануар-јуни 2013. год.

Број прегледаних хитних пацијената у дане дежурства - дневна фреквенца је највећа на дечјој хирургији УДК (173 дневно прегледаних пацијената) и ИМД (167 дневно прегледаних пацијената), а најмања у КБЦ „Земун-Београд“ (30). Дневна фреквенца је знатно већа у установама терцијарног нивоа у односу на КБЦ-ове (графикон бр. 96).

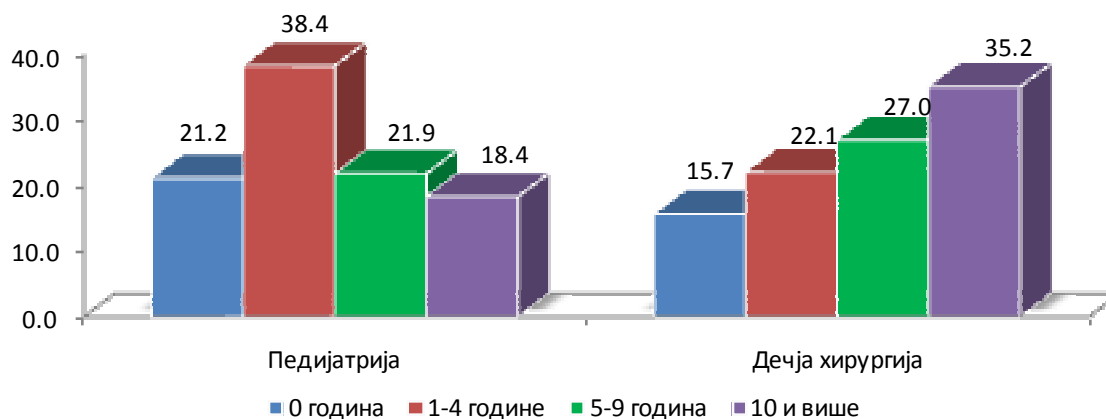
Графикон бр. 96. Просечан број прегледаних пацијената у дане хитног пријема, јануар-јуни 2013. год.

У области дечје хирургије од 30.981 прегледаног хитног пацијента, хоспитализовано је 1.329 од којих је 702 (52,8%) **оперисано у првих 72 сата од болничког пријема**. Проценат оперисаних нешто је већи у УДК где је од 782 хоспитализована пацијента оперисано 419 или 53,6%. У ИМД од 547 хоспитализованих оперисано је 283 пацијента или 51,7%.

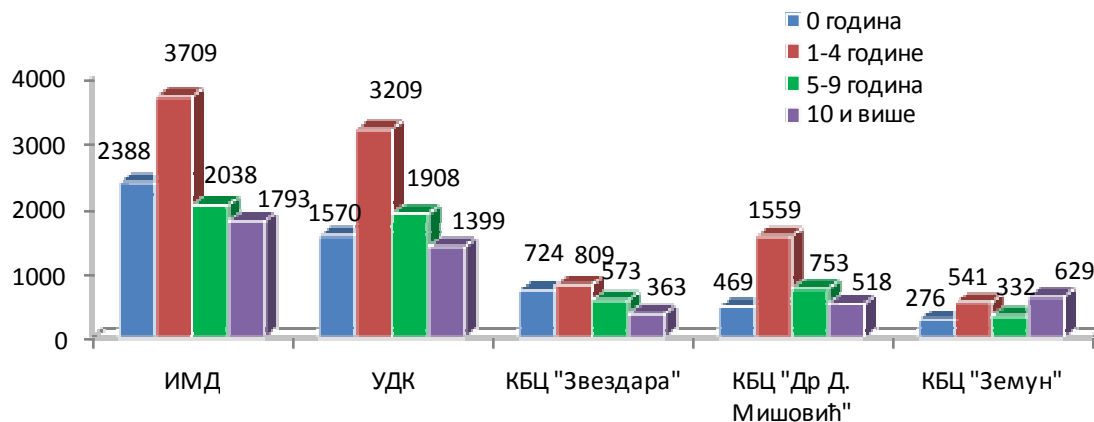
Посматрајући податке везане за узраст прегледане деце у току пријемних дана, запажа се да је у педијатријским амбулантама било највише мале деце узраста од 1 до 4 године (преко 38,4%) а у дечјим хируршким амбулантама је знатно већа заступљеност деце старије од 10 година 35,2% (графикон бр. 97.).

Графикон бр. 97. Амбулантно прегледана деца према узрасту у педијатрији и дечјој хирургији у периоду јануар-јуни 2013. год.

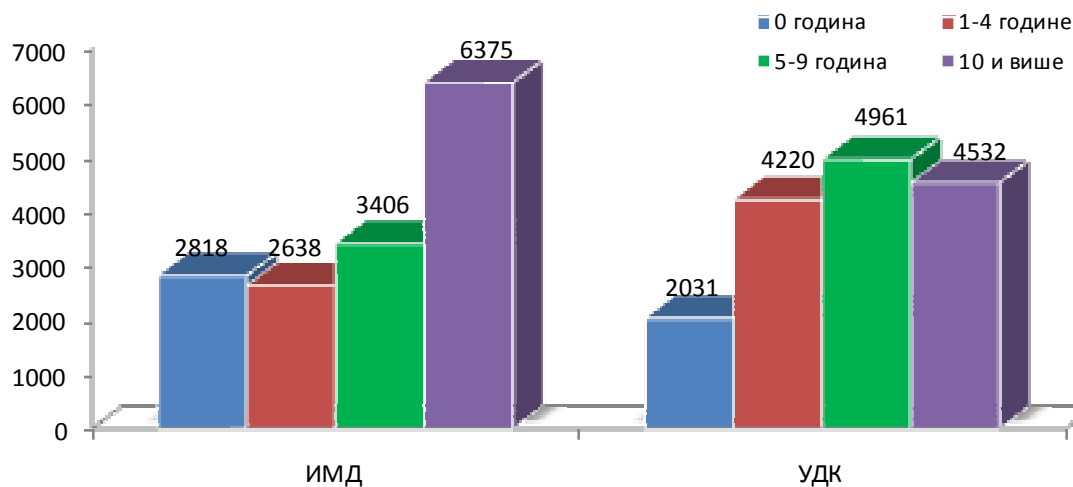
У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима педијатрије највише прегледане деце је било у узрасту од 1 до 4 године у свим установама, осим у КБЦ „Земун“ -Београд где је нешто више прегледане деце било у узрасту 10 и више година (графикон бр. 98.).

Графикон бр. 98. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној педијатријској амбуланти у току пријемног дана, јануар-јуни 2013. год.

У оквиру збрињавања ургентних стања на одељењима дечје хирургије на ИМД највише прегледане деце је било узраста 10 и више година (6.375 или 41,8%), док су на УДК у највећем броју прегледана деца узраста 5 до 9 година (4.961 или 31,5%) (графикон бр. 99.).

Графикон бр. 99. Амбулантно прегледана деца према узрасту у хитној хируршкој амбуланти у току пријемног дана, јануар-јуни 2013. год.

IX Закључак са предлозима мера

На основу анализе добијених података из здравствених установа о збрињавању хитних стања у граду Београду, за период јануар – јуни 2013. године, може се закључити следеће:

- у току прве половине 2013. године доследније је примењивано стручно методолошко упутство за евидентирање података везаних за хитан пријем и извештавање у већини здравствених установа које учествују у хитном пријему. И даље су присутни пропусти у неким здравственим установама у појединим сегментима праћења и извештавања, на чијем ће се превазилажењу инсистирати кроз радне састанке и договоре који ће се одржати у наредном периоду.
- број прегледаних хитних **одраслих пацијената** у првих шест месеци 2013. године смањен је у свим медицинским дисциплинама у односу на исти период 2012. године и износи близу 203.000 пацијената. Од тог броја 38,5% хитних пацијената су интернистички, а 61,5% хируршки случајеви.
- у односу на 2012. годину број прегледаних хитних пацијената је повећан у: КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, ВМА и ИОХБ „Бањица“ (није радила у истом периоду прошле године због реконструктивних радова), док је смањен у УЦ КЦС, КБЦ „Звездара“, КБЦ „Бежанијска коса“ и КБЦ „Земун“. Највећи разлог смањења броја прегледаних у овим здравственим установама је да су оне стриктно поштовале конкретна упутства о евидентирању кроз извештајне табеле.
- највише прегледаних хитних пацијената (више од половине од укупног броја, 111.584), највише хоспитализованих (8.440) и умрлих пацијената (716) је у УЦ КЦС. У КБЦ „Звездара“, који има веће постељне капацитете и већи број здравствених радника од осталих клиничко-болничких центара, прегледано је 22.072 хитних пацијената, у КБЦ „Земун“ било је 24.551, КБЦ „Бежанијска коса“ 15.715, ВМА 17.268 и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње 4.261 прегледаних хитних пацијената. У ИОХБ „Бањица“ прегледано је 6.885.
- у току ноћи, у времену од 19 до 7 часова прегледана је скоро трећина пацијената (65.234 или 32.2% од укупног броја). Посматрано по болницама, највише прегледаних пацијената у току ноћи било је у УЦ КЦС (40.007, односно 35,8% од укупног броја прегледаних).
- сваки девети хитни пацијент је хоспитализован (22.464 односно 11,1%), што је више у односу на претходне године.

- болнице се значајно разликују у проценту хоспитализованих хитних пацијената (од 7,3%, колико је хоспитализовано у УЦ КЦС, до 22,7% у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ - Дедиње).
- велики број хируршких пацијената који је примљен на болничко лечење је оперисан у прва 72 сата од болничког пријема (44,3%), док су операције ређе код ортопедских (34,1%), неурохируршких (18,0%) и уролошких пацијената (13,6%).
- у прва 72 сата од болничког пријема лечење је завршено смртним исходом код 1.139 пацијента (5,1%). Стопа леталитета највећа је на неурохирургији (6,9%), а највише смртних исхода било је у УЦ КЦС (62,8% од укупног броја умрлих).
- стопа леталитета у прва 72 сата од болничког пријема је највећа у УЦ КЦС 8,7%, мања је у КБЦ „Бежанијска коса“ (4,7%) и у КБЦ „Звездара“ је 4,0%, КБЦ „Земун“ 3,9%, КБЦ Др „Драгиша Мишовић“ – Дедиње 0,1%, док према подацима из ВМА није било умрлих пацијената.
- највећи број хитних пацијената (68,1%) је потражио помоћ директно (без упута) у служби хитног пријема у стационарним установама, служба хитне помоћи је довезла само 8% прегледаних пацијената, а сваки шести прегледани пацијент се прво обратио изабраном лекару и у службу хитног пријема дошао са упутом из дома здравља (16,1%).
- у УЦ КЦС 86,2% прегледаних пацијената су били пацијенти без упута, који су дошли у сопственој организацији, на ВМА било их је 51,5%, у КБЦ „Звездара“ 61,5%, КБЦ „Земун“ 45,3%, КБЦ „Бежанијска коса“ 59,4%, док је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ - Дедиње највише било пацијената који су дошли са упутом из дома здравља (48,2%).
- највећа оптерећеност - највећи број прегледаних хитних пацијената у току дана (рачунајући на дане када болница врши пријем хитних стања) је у ВМА (664,1), УЦ КЦС (616,4), а затим у КБЦ „Земун“ (272,8), КБЦ „Звездара“ (245,3), КБЦ „Бежанијска коса“ (174,6), а најмање прегледаних хитних пацијената је у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ - Дедиње (47,3).
- број обављених дијагностичких услуга по прегледаном хитном пацијенту се знатно смањило у односу на 2012. годину, изузев у ултразвучној дијагностици. Највише лабораторијских анализа, скенер и ендоскопских прегледа по пацијенту урађено је у УЦ КЦС, а највише рентген и ултразвучних прегледа по пацијенту у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“.
- постоје велике разлике у броју урађених дијагностичких услуга по пацијенту између болница. У УЦ КЦС уради се 1.4 лабораторијских услуга по

прегледаном пацијенту, КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње 1.5 и ВМА 1.4 лабораторијске услуге по прегледаном пацијенту. У КБЦ „Бежанијска коса“ на 2.9 прегледаних пацијената уради се 1 лабораторијска услуга, КБЦ „Земун“ 3.6 и КБЦ „Звездара“ сваком четвртном прегледаном уради се једна лабораторијска услуга. У УЦ КЦС сваком седмом прегледаном у хитном пријаму уради се ЦТ (што је изузетно велики обухват), на ВМА уради се 1 ЦТ на 16 прегледаних у хитном пријему, у КБЦ „Земун“ се уради ЦТ на сваког 164-тог прегледаног у хитном пријему, у КБЦ „Бежанијска коса“ ЦТ преглед се уради на сваког 2619-тог прегледаног, у КБЦ „Звездара“ на сваког 3.678 прегледаног и у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ – Дедиње није урађен ниједан ЦТ (скенер није у функцији).

- У болницама које врше збрињавање хитних стања **код деце и омладине старости до 18 година** прегледан је 56.541 хитан пацијент (7.546 односно 13,3% у клиничко-болничким центрима), а укупно је хоспитализовано 5.102 деце односно свако једанаесто дете (9%),
- Дневна фреквенца прегледане деце у Универзитетској дечјој клиници је значајно повећана у односу на претходну годину са 177 на 262, па се поставља питање доследности примене Методолошког упутства, док је на Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“ дошло до смањења дневне фреквенце са 312 на 295 прегледаних пацијената, што значи да је укључивањем педијатријских одељења клиничко-болничких центара у систем дежурства као и правилном применом методолошког упутства постигнут резултат.
- Дневна фреквенца прегледане деце у клиничко-болничким центрима (који збрињавају једино педијатријске случајеве) су приближно исте и крећу се у распону од 30 у КБЦ „Земун“, 41 у КБЦ „Звездара“ до 55 прегледа у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, и може се констатовати доследност у примени Методолошког упутства.
- Не постоје подаци о морбидитету, односно о врсти и тежини болести - повреда прегледаних хитних пацијената. Чињеница да 59% пацијената долази сопственим превозом и у сопственој организацији (без упута изабраног лекара и без збрињавања од стране хитне медицинске помоћи), као и податак да је проценат хоспитализованих пацијената око 15% у педијатрији и 4% у дечјој хирургији, указује на постојање лакше патологије код већине прегледаних пацијената.

* *
*

На основу напред изнетих закључака да би се унапредило збрињавање пацијената са хитним стањима, односно остварило равномерније коришћење расположивих здравствених капацитета, предлажу се следеће мере:

- омогућити да се у што краћем року заврши реконструкција Клинике за хирургију КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, да би се ова болница пуним капацитетом укључила у збрињавање хитних стања;
- наставити са активностима на отварању Ургентних центара у два клиничко-болничка центра, КБЦ „Земун“ и КБЦ „Звездара“ (где се очекује почетак рада крајем године);
- наставити са системом дежурства педијатријских одељења клиничко-болничких центара, чиме се омогућава растерећење установа терцијарног нивоа;
- наставити са инсистирањем на доследној примени методолошког упутства (које је концепцијски добро смишљено и прецизно формулисано), уз обилазак и непосредну контролу на терену и пружањем стручне помоћи;
- Градски завод за јавно здравље, Београд да настави координативни и стручно-методолошки рад са здравственим установама, уз редовно месечно праћење и контролу достављених извештајних података из сваке од обухваћених установа, што ће бити подржано и сачињеним програмским пакетом за унос и обраду података. Настављање и интензивирање свих активности на спровођењу овог задатка неопходно је у циљу објективнијег и тачнијег сагледавања актуелних приоритетних проблема и давања препорука за унапређење организације активности на збрињавању хитних стања у здравственим установама Београда.